نوین کنکور

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور
در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

صبح جمعه
۱۴۰۳/۶/۳۰

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)

۱

آزمون ۳۰ شهریورماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۵۰ صبح

۹۰ سؤال در ۱۱۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۷	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	اختیاری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

novinkonkor.com

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، حمید زرین‌کفش، سعید عزیزخانی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، مجید بیگلری، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده
فلسفه و منطق	جواد پاکدل، مجید پیرحسینلو، عرفان دهدشنیا، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، مهرشاد عباسی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، الهه فاضلی، علی معزی، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، مهرزاد مشایخی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	ملیکا ذاکری، مهرزاد مشایخی، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	دروبشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیّد محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر نهایی مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار
(شاخص‌های آماری و سری‌های زمانی)
صفحه‌های ۵۵ تا ۷۰

۱- کدام گزینه نادرست است؟

۱) در نمودار شاخص بهای کالاها و خدمات محور طول‌ها نشان‌دهندهٔ زمان است.

۲) شاخص بهای کالاها و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی دارد.

۳) شاخص، یک معیار آماری است که تغییرات نسبی در جامعهٔ آماری را نشان می‌دهد.

۴) خط فقر، حداقل درآمدی است که برای زندگی یک نفر در یک ماه مورد نیاز است.

۲- اگر درآمد افراد یک جامعه در نمودار جعبه‌ای زیر نمایش داده شده باشد، خط فقر مناسب جامعه کدام است؟

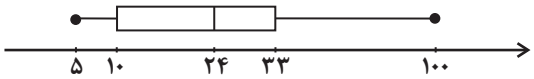

۱) ۴۳ ۲) ۲۴

۳) ۱۲ ۴) ۱۰

۳- اگر خط فقر بین‌المللی ۲ دلار آمریکا در یک روز باشد و قیمت دلار ۵۰۰۰ تومان باشد، حداقل درآمد ماهیانه (سی روز) باید چند تومان باشد تا از خط فقر بین‌المللی کمتر نباشد؟

۱) ۳۰۰۰۰ ۲) ۱۵۰۰۰۰

۳) ۱۵۰۰۰۰۰ ۴) ۳۰۰۰۰۰

۴- فردی با قد ۱۸۰ سانتی‌متر دارای شاخص تودهٔ بدنی ۲۶ است. اگر او بخواهد به شاخص تودهٔ بدنی ۲۴ برسد، چند کیلوگرم باید کاهش جرم داشته باشد؟

۱) ۶/۴۸ ۲) ۵/۴۲

۳) ۷/۲۴ ۴) ۴/۴۲

۵- اگر شاخص پوسیدگی دندان در سال ۱۳۸۰ برابر ۴ بوده و در سال ۱۴۰۰ برابر ۳ شده باشد. این شاخص در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۸۰ چه تغییری کرده است؟

۱) ۲۵ درصد افزایش داشته است. ۲) ۲۵ درصد کاهش داشته است.

۳) ۳۳/۳ درصد افزایش داشته است. ۴) ۳۳/۳ درصد کاهش داشته است.

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۶- اگر هزینهٔ پوشاک در سال ۹۶ (سال پایه) ۲۰۰ هزار تومان بوده و شاخص آن در سال ۱۴۰۰ برابر ۱۸۰ باشد، هزینهٔ پوشاک در سال ۱۴۰۰ چندهزار تومان است؟

۱) ۳۴۰ ۲) ۳۸۰ ۳) ۳۶۰ ۴) ۴۰۰

۷- اگر تورم هزینهٔ مسکن در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۰ برابر ۸۰درصد باشد و هزینهٔ مسکن در سال ۱۴۰۳ برابر ۹ میلیون تومان باشد، هزینهٔ مسکن در سال ۱۴۰۰ چند میلیون تومان بوده است؟

۱) ۶ ۲) ۶/۵

۳) ۵/۵ ۴) ۵

۸- با توجه به جدول زیر، چند نفر زیر خط فقر (براساس نصف میانگین) قرار دارند؟

تعداد افراد خانوار	درآمد ماهیانه خانواده (میلیون تومان)
۳	۳۲
۲	۳۰
۶	۱۸
۴	۲۰
۵	۲۵

۱) ۳

۲) ۶

۳) ۱۰

۴) صفر

۹- در یک مرکز خرید، تعداد مشتری‌ها بین ساعت ۹ تا ۱۳ در جدول زیر آمده است. درون‌یابی خطی آن در ساعت ۱۰/۵، کدام است؟

۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۰۰	۱۵۰	۱۹۰	۲۵۰	۱۲۰

۱) ۱۷۰

۲) ۱۷۲

۳) ۱۷۵

۴) ۱۷۸

۱۰- نرخ تورّم کشوری در فاصلهٔ زمانی ۳ سال، به‌صورت زیر است. برون‌یابی آن، در سال شانزدهم، کدام است؟

سال (x)	۳	۶	۹	۱۲	۱۵
تورّم (y)	۲۰/۵	۲۴	۲۲	۲۷	۲۱/۵

۱) ۲۱

۲) ۲۱/۲۵

۳) ۲۱/۷۵

۴) ۲۲

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

نمایش داده‌ها
(نمودارهای یک‌متغیّره، نمودارهای چندمتغیّره)
صفحه‌های ۹۹ تا ۱۱۷

۱۱- نمودار زیر، تعداد فروش یک نوع کالا توسط چهار فروشنده با اسامی A، B، C و D را نشان می‌دهد. اگر میانگین فروش این چهار نفر برابر ۵ باشد، کدام عدد زیر می‌تواند تعداد فروش C باشد؟

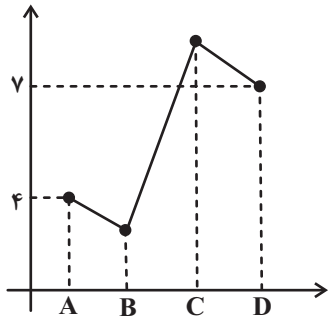

۱) ۶

۲) ۷

۳) ۸

۴) ۹

۱۲- یک شرکت تولیدی برای تسهیل مقایسه کیفیت محصول خود توسط بازرگانان، داده‌های گردآوری شده ۵ متغیر A = ۲۹/۱، B = ۱/۴۴، C = ۰/۳۳، D = ۴۴/۶ و E = ۱/۸۵ را به صورت نمودار راداری زیر (برحسب درصد) ارائه کرده است. بیشینه متغیر B، کدام است؟

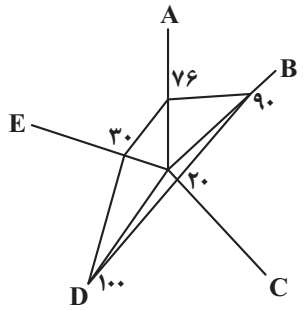

۱) ۱/۶

۲) ۱/۸

۳) ۴/۸

۴) ۷/۲

۱۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) رسم مکعب مستطیل به جای مستطیل خوب نیست، چون ممکن است اطلاعات دقیق را به بیننده انتقال ندهد.

۲) برای متغیرهای اسمی، نمودار میله‌ای بهتر از بافت نگاشت (هیستوگرام) است.

۳) زمانی که درصد را گزارش می‌کنیم بهتر است از نمودار دایره‌ای استفاده کنیم، البته به شرطی که بیشتر از ۶ مقدار نداشته باشیم.

۴) اگر درصد یا فراوانی متغیرهایی که نمودارهای آن‌ها را رسم می‌کنیم نزدیک به هم باشند، نمودار جعبه‌ای مناسب‌تر است.

۱۴- میانهٔ داده‌های نمودار زیر کدام است؟

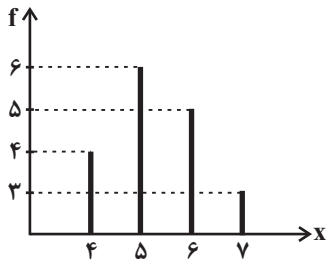

۱) ۵

۲) ۵/۵

۳) ۶

۴) ۶/۵

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۱۵- میانگین داده‌های نمودار نقطه‌ای زیر تقریباً کدام است؟

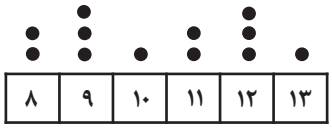

۱) ۱۰/۸
۲) ۱۱/۳
۳) ۱۲/۱
۴) ۱۰/۳

۱۶- در نمودار جعبه‌ای زیر دامنهٔ میان چارکی برابر ۶ و دامنهٔ تغییرات برابر ۱۴ است. مقدار $m+k$ کدام است؟

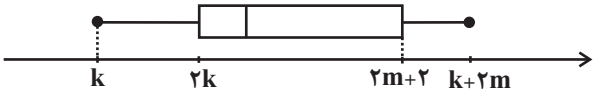

۱) ۸
۲) ۱۲
۳) ۹
۴) ۱۱

۱۷- در یک نمودار راداری، اگر تعداد متغیرها را ۳ برابر کنیم، زاویهٔ بین دو شعاع متوالی ۶۰ درجه کم می‌شود. تعداد متغیرها در حالت اولیه کدام است؟

۱) ۳
۲) ۴
۳) ۵
۴) ۶

۱۸- نمودار حبابی را می‌توان گونهٔ خاصی از ... دانست که برای نمایش هم‌زمان سه متغیر عددی به‌کار می‌رود که متغیر سوم آن متناسب با ... دایره‌هاست.

۱) پراکنش نگاشت ـ جذر شعاع
۲) نمودارهای نقطه‌ای ـ محیط دایره
۳) پراکنش نگاشت ـ مجذور شعاع
۴) نمودارهای نقطه‌ای ـ مجذور شعاع

۱۹- در نمودار حبابی زیر محور x ها، محور y ها و مساحت دایره‌ها به‌ترتیب متغیرهای اول تا سوم مربوط به دو فرد A و B را نشان می‌دهند. متغیر سوم A چند برابر متغیر سوم B است؟

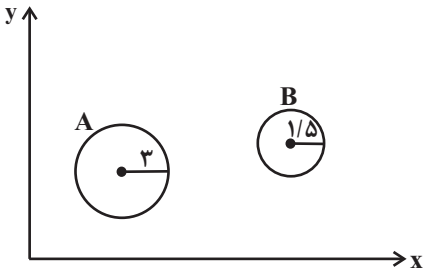

۱) $\frac{۳}{۲}$
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

۲۰- نمودار راداری مربوط به سه درس ریاضی، ادبیات و فلسفه یک دانش‌آموز به صورت زیر است. با توجه به ضرایب این سه درس در جدول زیر میانگین نمرات سه درس دانش‌آموز کدام است؟ (بیشینه در سه درس برابر ۲۰ است.)

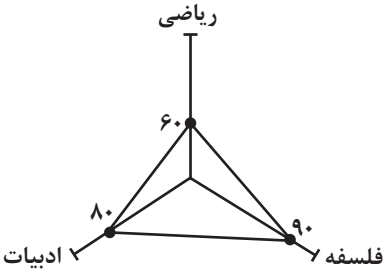

درس	ریاضی	ادبیات	فلسفه
ضریب	۳	۳	۲

۱) ۱۵
۲) ۱۶
۳) ۱۵/۵
۴) ۱۶/۵

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال
درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال
درس ۳: چرخهٔ آمار در حل مسائل تا پایانِ «گام‌های چرخهٔ آمار در حل مسائل»
صفحه‌های ۱ تا ۳۷

۲۱- رمز سه رقمی یک کیف، به‌گونه‌ای است که ارقام تکراری ندارد و ارقام آن همه زوج یا همه فرد هستند. چند حالت برای رمز این کیف وجود دارد؟

۱) ۳۶
۲) ۶۰
۳) ۷۲
۴) ۱۲۰

۲۲- در کیسه‌ای پنج گوی یکسان با شماره‌های $\{0,1,2,3,5\}$ قرار دارد. دو گوی، متوالیاً و پشت سرهم از داخل کیسه خارج می‌کنیم و گوی دوم را در سمت راست گوی اول قرار می‌دهیم. با کدام احتمال، عدد روی گوی دوم زوج است؟

۱) $\frac{1}{5}$
۲) $\frac{2}{5}$
۳) $\frac{3}{5}$
۴) $\frac{4}{5}$

۲۳- نهایی اگر اعداد مجموعهٔ $S = \{1,2,3,...,20\}$ فضای نمونه باشد و عددی را به تصادف انتخاب کنیم، پیشامد آن‌که عدد انتخابی مضرب ۲ باشد ولی مضرب ۳ نباشد، چند عضو دارد؟

۱) ۶
۲) ۷
۳) ۸
۴) ۹

۲۴- اگر احتمال رخ دادنِ پیشامد A شش برابر احتمال رخ ندادنِ A باشد، اختلاف احتمال رخ دادنِ A و رخ ندادنِ A چقدر است؟

۱) $\frac{5}{6}$
۲) $\frac{6}{7}$
۳) $\frac{5}{7}$
۴) $\frac{4}{6}$

۲۵- انجمن اولیا و مربیان یک دبیرستان ۸ نفر عضو دارد. به یک برنامهٔ خاص ۴ نفر رأی موافق، ۳ نفر رأی مخالف و ۱ نفر رأی ممتنع داده‌اند. از بین آن‌ها به‌طور تصادفی ۳ نفر انتخاب می‌کنیم. احتمال آن‌که حداقل دو نفر از افراد انتخابی رأی موافق برنامه داده باشند، کدام است؟

۱) $\frac{1}{2}$
۲) $\frac{2}{3}$
۳) $\frac{25}{56}$
۴) $\frac{3}{7}$

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۲۶- اولین قدم برای یافتن داده‌ها و بررسی متغیر مورد نظر در گام دوم ... است.

۱) طرح یک پرسش دقیق و شفاف
۲) سنجش یا اندازه‌گیری
۳) بیان مسئله
۴) توصیف اطلاعات

۲۷- نهایی اگر دادهٔ دور افتاده داشته باشیم، ... شاخص مرکزی مناسب و ... شاخص پراکندگی مناسب برای توصیف داده‌های کمی است.

۱) میانه ـ دامنهٔ میان چارکی
۲) میانه ـ انحراف معیار
۳) میانگین ـ انحراف معیار
۴) میانگین ـ دامنهٔ میان چارکی

۲۸- اگر نمودار زیر برای داده‌های ۱۰ و ۶ و ۲ و b و ۵ رسم شده باشد، مقدار a کدام است؟

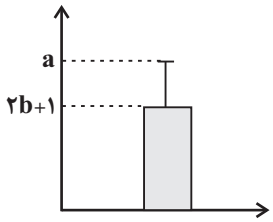

۱) $۵+\sqrt{۴/۴}$
۲) $۵+\sqrt{۸/۸}$
۳) ۸/۸
۴) ۱۳/۸

۲۹- نهایی کدام گزینه نادرست است؟

۱) برای توصیف داده‌های کیفی، گزارش درصد باید با تعداد داده برابر باشد.
۲) مطمئن‌ترین نمودار برای متغیر کمی، نمودار جعبه‌ای است.
۳) در گام پنجم پس از تحلیل داده‌ها، باید بتوانیم با تفسیر نتایج، پاسخی برای مسئلهٔ اصلی پیدا کنیم.
۴) در بهترین حالت می‌توانیم نتایج را فقط به جامعهٔ آماری مورد بررسی تعمیم دهیم.

۳۰- برای بررسی وضعیت اجتماعی ـ اقتصادی خانوارهای یک شهر، در کدام‌یک از شیوه‌های نمونه‌گیری زیر، همهٔ قشرهای جامعه شانس حضور ندارند؟

۱) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم اول تلفن خانه‌ها
۲) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم آخر کدپستی خانه‌ها
۳) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم آخر تلفن خانه‌ها
۴) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم آخر کدملی سرپرست خانوارها

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
+ کارگاه تحلیل فصل چهارم
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۸

۳۱- در مورد سبک هندی چند مورد غلط می‌یابید؟

الف) این سبک ادامهٔ منطقی سبک‌های قبلی و زبان شعری‌اش مشابه سبک عراقی است.

ب) کلمات عربی و ترکی در شعر بیشتر رایج می‌شوند.

ج) زبان سبک هندی واقع‌گراست.

د) شعر هندی شعری معنی‌گراست، نه صورت‌گرا.

هـ) شعر در سبک هندی بیشتر در تک‌بیت خلاصه است.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۲- موضوع و مؤلف اثر مذکور در کدام گزینه درست است؟

۱) مجالس‌المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری- زندگی‌نامه

۲) جامع عباسی: ملاحسین واعظ کاشفی - فقه

۳) عالم‌آرای عباسی: اسکندربیگ ترکمان - عرفان

۴) رشحات عین الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی - تاریخ

۳۳- در کدام بیت ویژگی‌های سبک هندی مشاهده نمی‌شود؟

۱) ماندم چو کودکان به شب عید بی‌قرار — تا نعل برنهاد چو هاروت کافرش

۲) چون گنهکاری که هر ساعت از او عضوی بُرند — چرخ سنگین‌دل ز من هر دم کند یاری جدا

۳) دنیا به اهل خویش ترحم نمی‌کند — آتش امان نمی‌دهد آتش‌پرست را

۴) سخن شد داغ دل چون شمع از آتش‌بیانی‌ها — معانی مرد در دوران ما از سکته‌خوانی‌ها

۳۴- آرایه‌های «کنایه، تشبیه، موازنه و جناس» به‌ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) تاج اقبال بر سر دل نه — پای ادبار بر خور و گل نه

ب) چو تلخ‌عیشی من بشنوی به خنده درآی — که گر به خنده درآیی جهان شکر گیرد

ج) دست او همچو چشم بینا شد — پای او تاج فرق سینا شد

د) چون خشت نهادیم به پای خم می سر — بر دوش کسی همچو سبو بار نگشتیم

۱) د - ب - الف - ج ۲) الف - د - ج - ب ۳) د - الف - ج - ب ۴) ب - ج - د - الف

۳۵- آرایه‌های روبه‌روی همهٔ ابیات تماماً درست است؛ به‌جز ....

۱) صد نعره همی‌آیدم از هر بن مویی — خود در دل سنگین تو نگرفت سر موی (مجاز ـ جناس)

۲) بر یاد بناگوش تو بر باد دهم جان — تا باد مگر پیش تو بر خاک نهد روی (استعاره ـ کنایه)

۳) تا کی روم از عشق تو شوریده به هر سوی — تا کی دوم از شور تو دیوانه به هر کوی (ترصیع ـ واج‌آرایی)

۴) آنان که به گیسو دل عشّاق ربودند — از دست تو در پای فتادند چو گیسوی (تشبیه ـ واژه‌آرایی)

novinkonkor.com

۳۶- درکدام بیت آرایهٔ «کنایه» به‌کار نرفته است؟

۱) در کام صدف تلخ کند آب گهر را / حرفی که از آن لعل شکربار برآید

۲) ساکنان آستان عشق مانند جلال / از فراغت پشت پا بر ملکت جم می‌زنند

۳) خسروا، خون خور و دم درکش و صبری پیش آر / که چنین واقعه تنها نه تو را پیش آمد

۴) با مدّعی مگویید اسرار عشق و مستی / تا بی‌خبر بمیرد در درد خودپرستی

۳۷- آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات کاملاً درست هستند؛ به‌جز ....

۱) از شراب الست روز وصال / دل مستم هنوز مخمور است (مجاز ـ تشخیص)

۲) پای سرو بوستانی در گل است / سرو ما را پای معنی در دل است (جناس ـ واج‌آرایی)

۳) شمع‌وش پیش رخ شاهد یار / دم‌به‌دم شعله‌زنان می‌سوزم (تشبیه ـ استعاره)

۴) دل که بیابان گرفت چشم ندارد به راه / سر که صراحی کشید گوش ندارد به پند (موازنه ـ کنایه)

۳۸- کدام بیت، وزن متفاوتی دارد؟

۱) جور بکن که حاکمان جور کنند بر رهی / شیر که پایبند شد تن بدهد به روبهی

۲) میرم و همچنان رود نام تو بر زبان من / ریزم و همچنان بود مهر تو در مفاصلم

۳) داروی مشتاق چیست زهر ز دست نگار / مرهم عشاق چیست زخم ز بازوی دوست

۴) پیشم از این سلامتی بود و دلی و دانشی / عشق تو آتشی بزد پاک بسوخت خرمنم

۳۹- وزن کدام بیت دوری نیست؟

۱) شکّرفروش مصری حال مگس چه داند / این دست شوق بر سر وان آستین‌فشانان

۲) پای در این جوی نهی تا به قیامت نرهی / هر که در این موج فتد تا لب دریا کشدش

۳) شهری اگر به قصد من جمع شوند و متفق / با همه تیغ برکشم وز تو سپر بیفکنم

۴) صد موج زند اشکم از شوق کنار او / گو موج بزن دریا باشد به کنار افتم

۴۰- ابیات زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارند؟

«عیب‌جویانم حکایت پیش جانان گفته‌اند / من خود این پیدا همی‌گویم که پنهان گفته‌اند

دشمنی کردند با من لیک از روی قیاس / دوستی باشد که دردم پیش درمان گفته‌اند»

۱) دلت خوش باد و چشم از بخت روشن / به کام دوستان و رغم دشمن

۲) بسیار گنه کردیم آن بود قضای تو / شاید که به ما بخشی، از روی کرم آن‌ها

۳) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل / شاید که چو وا بینی خیر تو در این باشد

۴) نداند آن‌که درآورد دوستان از پای / که بی‌خلاف بجنبند دشمنان از جای

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
+ کارگاه تحلیل فصل چهارم
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۷

۴۱- با توجه به ویژگی‌های سبکی شعر سده‌های پنجم و ششم، کدام بیت نمی‌تواند مربوط به این دوره باشد؟

۱) ترک سن‌سن‌گوی توسن‌خوی سوسن‌بوی من / گر نگه کردی به سوی من نبردی سوی من

۲) ز من برگشتی ای دلبر دریغا روزگار من / شکستی عهد من یکسر دریغا روزگار من

۳) گوشه‌ای گیر و سر راه نجاتی بطلب / که نه بس دیر سرآید به تو بر این دو سه دم

۴) شب و روز بودند با او به هم / زدندی همی رای بر بیش و کم

۴۲- عبارت کدام گزینه، نثر موزون می‌باشد؟

۱) اکنون مرا ایمن گردان و تأکیدی به جای آر تا به تو پیوندم و غرض من به حصول رسد... و من در عهد وفای خود می‌آیم و می‌گویم: اگر یگانه شوی با تو دل یگانه کنم/ ز عشق و مهر دگر دلبران کرانه کنم

۲) شنزبه (نام گاوی) گفت: وقتی بازی شکاری با مرغی خانگی مباحثه درپیوسته و مجادله آغاز کرده، می‌گفت: تو مرغی به‌غایت بی‌وفا و بدعهدی... و با آنکه وفا به مضمون «انّ حسن العهد من الایمان» دلیل کمال ایمانست.

۳) خداوندی که ناجسته یابند... قادر است بی احتیال، قیوم است بی گشتن حال، در ملک ایمن از زوال، در ذات و نعمت متعال، لم یزل و لایزال، موصوف به وصف جلال و نعمت جمال.

۴) گربه استبطایی کرد و گفت: زود ملول شدی، و اعتقاد من در کرم عهد تو به خلاف این بود، چون بر حاجت خویش پیروز آمدی مگر نیت بدل کردی و در انجاز وعد مدافعت می‌اندیشی؟

۴۳- کدام‌یک از ابیات زیر فاقد جناس همسان است؟

۱) تار زلفت را جدا مشاطه گر از شانه کرد / دست آن مشاطه را باید جدا از شانه کرد

۲) در سایهٔ سروی به سرای بستان / از ساقی سیم‌ساق ساغر بستان

۳) تو گویی بینی‌اش تیغ است از سیم / که کرد آن سیم سیبی را به دو نیم

۴) غم خویش در زندگی خور که خویش / به مرده نپردازد از حرص خویش

novinkonkor.com

۴۴- در کدام بیت، آرایهٔ «اشتقاق» یافت می‌شود؟

۱) خرد چشم جان است چون بنگری / تو بی چشم شادان جهان نسپری

۲) ای حریصان رحم بر احوال یکدیگر کنید / آب شد سعی نفس جان شما و جان حرص

۳) تو بوسی آستین، ما آستان را / تو بینی ملک تن، ما ملک جان را

۴) ستمگاری به جز کز علم ایشان / در این عالم کجا شد حق‌گزاری؟

۴۵- کدام بیت دارای هر دو نوع جناس (همسان و ناهمسان) است؟

۱) تا که فرجام صبح شام بود / صبح بدخواه تو چو شام تو باد

۲) آن که خورشید بلا بر سر او تیغ زدست / گستران بر سر او سایهٔ احسان و رضا

۳) گر بار دگر ماه من از بام برآید / بس فتنه که از گردش ایام برآید

۴) خیالت چون به چشم آمد برون شد مردم چشمم / که در یک دیدهٔ مردم دو مردم درنمی‌گنجد

۴۶- کدام بیت، به «تشبیه، تلمیح و جناس» مزیّن شده‌است؟

۱) تا نفس باقی است باید با علایق ساختن / خضر را هم الفت آب بقا زنجیر پاست

۲) به ماه مصر ز یک پیرهن مضایقه کرد / چه چشمداشت دگر از وطن بود ما را؟

۳) دانه‌ای در صیدگاه عشق بی‌رخصت مچین / کز بهشت آدم به یک تقصیر بیرون می‌رود

۴) گر چه چون حلاج مهر خامشی بر لب زدم / زور می، برداشت آخر پنبه از مینا مرا

novinkonkor.com

۴۷- در کدام بیت، حرف روی نادرست مشخص شده است؟

۱) گفت یا موسی بدان بنمودمت / راه آن خلوت بدان بگشودمت (حرف روی: د)

۲) گر نخواهم داد، خود ننمایمش / چونش کردم بسته دل بگشایمش (حرف روی: ا)

۳) مهر تو ارزندهٔ بیعت بود / یوسف از آن بندهٔ بیعت بود (حرف روی: د)

۴) قرب تو گر از ره آلت بود / آلت آن مدحت آلت بود (حرف روی: ت)

۴۸- از بین ابیات زیر، چند بیت «مُردَّف» نیست؟

الف) نام او و القاب او شرحم دهید / که غریبم من شما اهل دهید

ب) قطره گرچه خرد و کوته‌پا بود / لطف آب بحر ازو پیدا بود

ج) این قدر گفتیم باقی فکر کن / فکر اگر جامد بود رو ذکر کن

د) چون غرض آمد هنر پوشیده شد / صد حجاب از دل به سوی دیده شد

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۴۹- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات تفاوت دارد؟

۱) من حاصل عمر خود ندارم جز غم / در عشق ز نیک و بد ندارم جز غم

۲) دردی از حسرت دیدار تو دارم که طبیب / عاجز آمد که مرا چارهٔ درمان تو نیست

۳) گفت از این نوع شکایت که تو داری سعدی / درد عشق است ندانم که چه درمان سازم

۴) در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند / که با این درد اگر در بند درمان‌اند، درمانند

۵۰- مفهوم کدام بیت، با بیت زیر یکسان است؟

«گر تیغ برکشد که محبّان همی‌زنم / اوّل کسی که لاف محبّت زند منم»

۱) موسی از زلزلهٔ طور چه پروا دارد / سنگ طفلان چه کند با سر دیوانهٔ عشق

۲) لاف عشق و گله از یار زهی لاف خلاف / عشقبازان چنین مستحق هجرانند

۳) طمع مدار که دوری گزینم از رخ خوب / که نیست شرط محبت جدایی از محبوب

۴) کشتهٔ تیغ ملامت به رضا نتوان شد / حذر از ضربت شمشیر قضا نتوان کرد

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ‌ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان،
مراعات‌نظیر، تلمیح و تضمین +
کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۱۰ تا ۴۰

۵۱- نهایی کدام‌یک از قسمت‌های مشخص‌شده با توجه به تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم نادرست است؟

«با روی کار آمدن سلسلهٔ قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران (۱)، بازگشت به شیوهٔ گذشتگان در ادبیات پررونق‌تر از گذشته شد (۲). انجمن ادبی اصفهان توسط مشتاق اصفهانی در زمان قاجار (۳) با همراهی دیگران تأسیس شد. از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی می‌توان به توجه به ادبیات در دربار قاجار (۴) اشاره کرد.»

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۵۲- نهایی هر یک از عبارات زیر به‌ترتیب به کدام گزینه مرتبط است؟

- از معروف‌ترین شاعران دورهٔ بازگشت است.
- تحت تأثیر شاعران گذشته به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود.
- رواج نثر ساده و عامیانه توسط این شخص انجام شد که در داستان‌های جمال‌زاده و هدایت بعدها به کار رفت.
- «شمس‌الدین و قمر» توسط او نوشته شد.

۱) نشاط اصفهانی – ادیب‌الممالک فراهانی – نسیم شمال – محمدباقر میرزاخسروی
۲) هاتف اصفهانی – فرخی یزدی – دهخدا – میرزا حسن‌خان بدیع
۳) هاتف اصفهانی – میرزادهٔ عشقی – قائم‌مقام فراهانی – میرزا حسن‌خان بدیع
۴) صبای کاشانی – فرخی یزدی – میرزاآقا تبریزی - محمدباقر میرزاخسروی

۵۳- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر چند غلط یافت می‌شود؟

«مهم‌ترین اثر میرزادهٔ عشقی نمایشنامهٔ منثور ایده‌آل است. او در روزنامهٔ قرن بیستم به افشاگری مقاصد شوم رجال خائن پرداخت. ملک‌الشعرای بهار توسط مظفرالدین‌شاه به این لقب دست یافت و نام اصلی او محمدتقی بهار بود و از جملهٔ آثارش می‌توان به سبک‌شناسی اشاره کرد. فتحعلی‌خان صبا شاخص‌ترین شاعر دورهٔ بازگشت است و گلشن صبا را به تقلید از بوستان سعدی نوشته است.»

۱) چهار ۲) پنج ۳) دو ۴) سه

۵۴- به‌ترتیب، آرایه‌های «کنایه، تضمین و تشبیه» در کدام گزینه به‌درستی بیان شده‌اند؟

الف) ز روی دوست دل دشمنان چه دریابد — چراغ مرده کجا شمع آفتاب کجا
ب) مرا این غم که هرگز کم مبادا — بحمدالله که هر دم می‌فزاید
پ) شهریاریم و گدای در آن خواجه که گفت — خوش‌تر از فکر می و جام چه خواهد بودن
ت) این همه جلوهٔ طاووس و خرامیدن او — بار دیگر نکند گر تو به رفتار آیی
ث) همّت مردانه می‌خواهد گذشتن از جهان — یوسفی باید که بازار زلیخا بشکند

۱) الف، ب، ت ۲) ث، پ، الف ۳) الف، پ، ب ۴) ث، ب، ت

۵۵- به‌ترتیب آرایه‌های «تضمین، استعارهٔ مصرحه، جناس و تلمیح» در کدام ابیات آمده است؟

الف) کهنه‌اوراق دل ما قابل ترتیب نیست — از غم شیرازه کردن این کتاب آسوده است
ب) بی تغیّر در طلسم چون و چند و بیش و کم — برتر از پست و بلند و دیر و زود و نزد و دور
ج) جواب آن غزل است این که گفت عرفی ما — هزار شمع بکشتند و انجمن باقی است
د) جهان ز تاب تجلّی شده‌ست غرقهٔ نور — مگر که یار ز رخسار پرده بگشاده‌ست

۱) ج، ب، د، الف ۲) ج، الف، د، ب ۳) الف، ج، ب، د ۴) ج، الف، ب، د

novinkonkor.com

۵۶- آرایه‌های مذکور در روبه‌روی همهٔ ابیات «کاملاً» درست است؛ به‌جز ....

۱) گر گلوگیر نمی‌شد غم نان مردم را / همهٔ روی زمین یک لب خندان می‌بود (مجاز - کنایه)

۲) نماند چشم بینا بر زمین باریک‌بینان را / که سوزن از گریبان مسیحا سر برون آرد (استعاره - تلمیح)

۳) رویت ز آفتاب کشید انتقام ما / گر ز آفتاب رنگ ز رخسار ماه رفت (تشبیه - مجاز)

۴) به اندک روی‌گرمی پشت بر گل می‌کند شبنم / چرا در آشنایی این‌قدر کس بی‌وفا باشد؟ (جناس - تشخیص)

۵۷- وزن کدام ابیات، ناهمسان است؟

الف) تن مرده که بر او برگذری / نشود زنده نجنبد چه کند

ب) ای بت صاحب‌دلان مشاهده بنمای / تا تو ببینیم و خویشتن نپرستیم

ج) هزار سرو که در حد اعتدال برآید / به قامتت نرسد گر هزار سال برآید

د) دگر به زلف تو خواهم ز جور غمزه گریخت / که دور فتنه توجه به سوی شام خوش است

هـ) ساقیا گردان کن آخر آن شراب صاف را / محو کن هست و عدم را بردران این لاف را

۱) ب، ج ۲) الف، هـ ۳) د، الف ۴) د، ب

۵۸- نهایی وزن‌واژهٔ مقابل کدام بیت، نادرست است؟

۱) اگر تو برفکنی در میان شهر نقاب / هزار مؤمن مخلص درافکنی به عقاب (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)

۲) گر ماه من برافکند از رخ نقاب را / برقع فروهلد به جمال آفتاب را (مفعول فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)

۳) گر سیل عقاب آید شوریده نیندیشد / ور تیر بلا بارد دیوانه نپرهیزد (مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن)

۴) گویند بدار دستش از دامن / تا دست بدارد از گریبانم (مفعول مفاعلن فعولن)

۵۹- کدام بیت در وزن ناهمسان سروده شده است؟

۱) اشک من از چشم نرگس خواب شست / سبزه از هنگامه‌ام بیدار رست

۲) سر عاشق کله‌داری ندانند / بنه کفشی، که من مهمانم اینجا

۳) بلبل عاشق تو عمر خواه که آخر / باغ شود سبز و شاخ گل به بر آید

۴) کشتی‌شکستگانیم ای باد شرطه برخیز / باشد که باز بینم دیدار آشنا را

۶۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

۱) ز رنج و راحت گیتی مرنجان دل مشو خرم / که آیین جهان گاهی چنان گاهی چنین باشد

۲) دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی / زنهار بد مکن که نکرده است عاقلی

۳) تا توانی دفع غم از خاطر غمناک کن / در جهان گریاندن آسان است اشکی پاک کن

۴) ای که خواهی که همه کار به کامت گردد / خاطر هیچ‌کس از خویش میازار مترس

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بیداری اسلامی و جهان جدید
(سرآغاز بیداری اسلامی،
انقلاب اسلامی ایران، افق بیداری اسلامی)
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۳۶

۶۱- به‌ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) منورالفکران غرب‌گرا که شیفتهٔ فرهنگ غرب بودند بیشتر در لژهای فراماسونری سازمان می‌یافتند و خود را بیدارگر می‌نامیدند اما برخلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غرب می‌دانستند.

ب) از آن جایی که نخستین بیدارگران اسلامی از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند، نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند و گمان می‌کردند عملکرد آنها اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز می‌باشد.

ج) شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی، منجر به شکل‌گیری جریان اجتماعی‌ای شد که نسل اول این جریان به روشنفکران و نسل دوم آن به منورالفکران شهرت یافتند.

د) مسئله‌ای که باعث شد عزت و استقلال کشورهای اسلامی تضعیف شود، این بود که قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی، دولتمردان کشورهای اسلامی را مرعوب و شیفتهٔ فرهنگ غرب ساخت.

۱) غ ـ ص ـ ص ـ غ ۲) ص ـ غ ـ ص ـ غ ۳) غ ـ ص ـ غ ـ ص ۴) ص ـ غ ـ غ ـ ص

۶۲- به‌ترتیب هر عبارت معنایِ، علتِ، موضوع و پیامدِ کدام گزینه است؟

ـ اندیشهٔ سیاسی قوم‌گرایانهٔ غرب متجدد

ـ فروپاشی بلوک شرق

ـ از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

ـ کشورهای اسلامی در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند.

۱) ناسیونالیسم ـ روی آوردن روشنفکران غرب‌گرا به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی ـ اعتراض روشنفکران نسل اول به روشنفکران چپ ـ استبداد استعماری

۲) ملی‌گرایی ـ تثبیت جاذبهٔ روشنفکران چپ در کشورهای اسلامی ـ اعتراض روشنفکران نسل اول به روشنفکران چپ ـ در هم ریختن نظم پیشین

۳) ناسیونالیسم ـ روی آوردن روشنفکران غرب‌گرا به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی ـ اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول ـ در هم ریختن نظم پیشین

۴) وطن‌دوستی ـ از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهان ـ اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول ـ استبداد استعماری

۶۳- چه زمانی، انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی آغاز شد؟

۱) مردم و عالمان در موضع فعالیت رقابت‌آمیز بودند و این فعالیت رقابت‌آمیز، با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد.

۲) زمانی که ایشان در نظر داشتند حرکت ناتمامی که در جنبش تنباکو آغاز شده بود، ادامه یابد و یک حرکت اصلاحی رفتار و ساختار را آغاز کردند.

۳) شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را برعهده داشت؛ روشنفکران چپ نیز از صحنهٔ رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

۴) روشنفکران چپ از صحنهٔ رقابت‌های سیاسی خارجی کشور حذف شده بودند و مأموریت حفظ امنیت منطقه را شاه برعهده داشت و تحت حمایت دولت‌های غربی بود.

novinkonkor.com

۶۴- در جایگاه‌های «الف»، «ب»، «ج» و «د» به‌ترتیب کدام مورد قرار می‌گیرد؟

فعالیت اجتماعی ـ سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
«الف»	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	«ج»
«ب»	تغییر ساختار سیاسی	«د»

۱) انقلاب اجتماعی ـ مقاومت منفی ـ جنبش تنباکو ـ انقلاب مشروطه

۲) مقاومت منفی ـ مشروطیت ـ جنبش عدالتخانه ـ جنبش تنباکو

۳) مقاومت منفی ـ انقلاب اجتماعی ـ انقلاب مشروطه ـ جنبش عدالتخانه

۴) مقاومت منفی ـ انقلاب اجتماعی ـ جنبش تنباکو ـ جنبش عدالتخانه

۶۵- کدام گزینه به‌ترتیب شباهت و تفاوت انقلاب اسلامی ایران با انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم است؟

۱) همگی یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بودند ـ از آغاز جهت‌گیری ضدآمریکایی و ضدصهیونیستی و ضدمارکسیستی خود را اعلام کردند.

۲) همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطهٔ سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند ـ به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلقی نداشتند.

۳) اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند ـ در جهت از بین بردن سلطهٔ سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

۴) در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند ـ به هیچ یک از دو بلوک وابستگی نداشتند.

۶۶- به‌ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

ـ در جهان دو قطبی قرن بیستم، چرا انقلاب اسلامی دارای اهمیت شد؟

ـ انقلاب اسلامی ایران از چه منظر به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت؟

ـ چرا انقلاب اکتبر روسیه درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت؟

۱) عدم وابستگی به بلوک شرق ـ اجتماعی و سیاسی ـ رویکرد سوسیالیستی

۲) هدف قرار دادن نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب ـ دینی و فرهنگی- سکولار بودن

۳) عدم وابستگی به بلوک شرق ـ دینی و فرهنگی ـ سکولار بودن

۴) هدف قرار دادن نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب- اجتماعی و سیاسی ـ رویکرد چپ

novinkonkor.com

۶۷- صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر را به‌ترتیب مشخص کنید؟

ـ در رویکرد دوم (نسل دوم روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به‌وجود آورده بود.

ـ تا پیش از انقلاب اسلامی بعضی از گروه‌های فلسطینی هویت مارکسیستی داشتند.

ـ اهمیت انقلاب اسلامی فقط به‌دلیل راهکاری بود که برای مبارزه با صهیونیسم ارائه می‌داد.

ـ امروز مهم‌ترین نیاز جهان اسلام، برقراری ارتباط‌های بین‌المللی است.

۱) ص ـ ص ـ غ ـ غ
۲) غ ـ غ ـ ص ـ غ
۳) ص ـ ص ـ غ ـ ص
۴) غ ـ ص ـ ص ـ ص

۶۸- آرمان انقلاب اسلامی چه بود؟

۱) دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفهٔ خود می‌دانست ـ فطرت الهی همهٔ انسان‌ها را مخاطب خود قرار می‌داد ـ حل مشکلات معرفتی و معنوی بشر را در محدودهٔ رسالت خود می‌دید.

۲) درهم ریختن موقعیت متزلزل دو قطب سیاسی قرن بیستم و قطب‌بندی جدید را در نظر داشت ـ دفاع از محرومان جهان را وظیفهٔ خود می‌دانست ـ نوع بشر را مخاطب قرار می‌داد.

۳) حلّ مشکلات سیاسی و اقتصادی را در محدودهٔ رسالت خود می‌دید ـ جوامع پیرامونی و مستضعف را مخاطب خود قرار می‌داد ـ دفاع از محرومان جهان را وظیفهٔ خود می‌دانست.

۴) دفاع از مستضعفان جهان را وظیفهٔ خود می‌دانست ـ رسالت خود را به حلّ چالش‌های جامعهٔ ایران محدود می‌کرد ـ از عزّت و اقتدار جهان اسلام پاسداری می‌کرد.

۶۹- کدام گزینه دربارهٔ نظریهٔ پایان تاریخ صحیح است؟

۱) شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی را می‌پذیرفت ولی دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن اسلامی قرار می‌داد.

۲) فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق را پایان مبارزات عقیدتی سیاسی بشر می‌پنداشت.

۳) توسط فوکویاما مطرح شد و دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن اسلامی قرار می‌داد.

۴) رویکرد خصمانهٔ جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌نمود.

۷۰- هر یک از موارد زیر به‌ترتیب به کدام موضوع اشاره دارند؟

الف) نامی که دولت‌های غربی بر انقلاب‌های کشورهای عربی نهادند.

ب) نتیجهٔ آن مخدوش شدن مشروعیت قرارداد کمپ دیوید در باور مسلمانان بود.

ج) آخرین انقلاب قرن بیستم

د) اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است مانند حفظ امنیت

۱) ناسیونالیسم شرقی ـ بازگشت به اسلام ـ انقلاب اسلامی ـ واجبات نظامیه

۲) بهار عربی ـ بازگشت به اسلام ـ انقلاب مشروطه ـ امور حکومتی

۳) ناسیونالیسم عربی ـ شکل‌گیری انتفاضه ـ انقلاب اسلامی ـ واجبات نظامیه

۴) بهار عربی ـ بازگشت به اسلام ـ انقلاب اسلامی ـ واجبات نظامیه

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هویت
(هویت ایرانی ۱، ۲، ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۳۵

۷۱- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

ـ مستشرقان، جمعی از محققان غربی هستند که به جای بازسازی و خلق به بازخوانی و مطالعهٔ هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.

ـ جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

ـ اقوام ایرانی در پیش از اسلام در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

ـ رواج تصویر القایی تاریخ نگاران غربی از هویت جهان اسلام نتیجهٔ دچار شدن بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان به خودباختگی فرهنگی است.

۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

۷۲- به‌ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) نظریه‌پردازان غربی، طی قرن بیستم، چه چیزی را سرنوشت حتمی و مشترک بشریت می‌دانستند؟

ب) جامعه ایران از چه طریقی به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد؟

ج) هویت فرهنگی هر جامعه بر چه مداری شکل می‌گیرد؟

د) چه عاملی سبب می‌شود اسلام به‌عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر گردد؟

۱) سکولاریسم و دنیوی شدن ـ مقاومت در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب ـ عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان ـ با جست‌وجو کردن هویت توسط جهان اسلام بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد.

۲) افول سکولاریسم ـ با بازگشت ایران به هویت اسلامی خود ـ آرمان‌ها و ارزش‌های کلان ـ با ترسیم افق‌های جدیدی به روی اندیشمندان جهان غرب

۳) سکولاریسم و دنیوی شدن ـ با بازگشت ایران به هویت اسلامی خود ـ عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان ـ با جست‌وجو کردن هویت توسط جهان اسلام بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد.

۴) افول سکولاریسم ـ مقاومت در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب ـ آرمان‌ها و ارزش‌های کلان ـ با ترسیم افق‌های جدیدی به روی اندیشمندان جهان غرب

۷۳- کدام‌یک از موارد زیر نادرست است؟

۱) از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است.

۲) بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به خویشتن الهی و تاریخی بود.

۳) حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب گسترده است.

۴) جامعهٔ ایران با استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) به هویت اسلامی خود بازگشت و تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحید قرار داد.

novinkonkor.com

۷۴- به‌ترتیب کدام گزینه در ارتباط با مفاهیم اقتدار و کنشگر قدرتمند نادرست و درست است؟

۱) قدرتی که با رضایت طرف مقابل و بدون استفاده از تهدید به دست می‌آید دارای اقتدار است ـ انسان به دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد کنشگری قدرتمند است.

۲) وقتی شخصی با میل درونی مطابق ارادهٔ دیگری عمل کند قدرت او دارای اقتدار است ـ انسان کنشگری قدرتمند است به گونه‌ای که می‌تواند همهٔ نیازهای خود را به تنهایی برآورده سازد و به طور مستقل تا پایان عمر از کمک دیگران بی‌نیاز است.

۳) قدرت اجتماعی است که با مقبولیت همراه است و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد ـ انسان می‌تواند برای رسیدن به اهداف خود بر ارادهٔ دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی آنان را به خدمت گیرد.

۴) در جایی که قدرت مطابق قانون الهی باشد و تبعیت از قانون الهی رسماً پذیرفته شده باشد قدرت دارای اقتدار است ـ انسان می‌تواند تمام کارهای خودش را با آگاهی و اراده و بدون نیاز به دیگری انجام دهد ولی برای انجام بهتر برخی نیازهای اولیهٔ زندگی خود از کمک دیگران استفاده می‌کند.

۷۵- به‌ترتیب، عبارت درست در رابطه با «تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی»، «سیاست» و «جمهوری» کدام است؟

۱) وفادار ماندن نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی ـ اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین ـ حاکمیت اکثریت بر مدار خواستهٔ آن‌ها

۲) تعیین عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی ـ اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین ـ حکومت اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت

۳) عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه ـ سازمان یافتن قدرت برای رسیدن به هدفی معین ـ حاکمیت اکثریت بر مدار خواستهٔ آن‌ها

۴) دور شدن نظام سیاسی از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی ـ پیدایش مجموعهٔ سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان ـ فعالیت اقلیت براساس حقیقت و فضیلت

۷۶- طبق دسته‌بندی ارسطو از انواع حکومت‌ها، به‌ترتیب هر یک از عناوین زیر، مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

ـ الیگارشی

ـ دموکراسی

ـ مونارشی

شیوهٔ حکومت / تعداد حاکمان	براساس فضیلت	براساس خواست و میل افراد
فرد	«ب»	تیرانی (استبدادی)
اقلیت	آریستوکراسی	«ج»
اکثریت	پولیتی (جمهوری)	«الف»

۱) «ج» ـ «الف» ـ «ب»

۲) «ج» ـ «ب» ـ «الف»

۳) «ب» ـ «ج» ـ «الف»

۴) «الف» ـ «ب» ـ «ج»

novinkonkor.com

۷۷- به‌ترتیب علت و پیامد هر یک از موارد زیر چیست؟

الف) تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی مسئله‌ای هویتی است.

ب) اعضای فرهنگ حامل و عامل حق نباشند.

۱) هویت هر جهان اجتماعی براساس فرهنگ آن شکل می‌گیرد ـ جامعهٔ مشرک

۲) کاهش جمعیت جهان اجتماعی به‌منزلهٔ محدود شدن گسترهٔ آن است ـ جامعهٔ فاسق

۳) کاهش جمعیت جهان اجتماعی به‌منزلهٔ محدود شدن گسترهٔ آن است ـ جامعهٔ مشرک

۴) هویت هر جهان اجتماعی براساس فرهنگ آن شکل می‌گیرد ـ جامعهٔ فاسق

۷۸- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) تأمین جمعیت نیاز فطری انسان‌ها و فرزندآوری از کارکردهای نهاد خانواده است که اگر در آن اختلال رخ دهد، جهان اجتماعی با کاهش جمعیت مواجه می‌شود.

ب) پدیدهٔ نسل‌کشی در جهان، نشانگر ابعاد هویتی جمعیت است.

ج) در مواقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا رشد جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست مجموعه تدابیر و راه‌حل‌هایی را بدون دخالت مردم برای حل مشکل جمعیت به اجرا در می‌آورد که آن را سیاست‌های جمعیتی می‌نامند.

د) سیاست‌های کاهش جمعیت که از سال ۱۳۴۵ تا زمان پیروزی انقلاب اجرا شد، طی آن میزان رشد سالانه جمعیت از حدود ۳/۱ به ۲/۷ درصد در سال کاهش یافت.

۱) ص ـ غ ـ ص ـ غ ۲) غ ـ ص ـ غ ـ ص ۳) غ ـ ص ـ ص ـ غ ۴) ص ـ ص ـ غ ـ ص

۷۹- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

ـ چه عواملی موجب کاهش جمعیت در جوامع غربی شده است؟

ـ سیاست‌های جمعیتی در چه جهتی‌اند؟

ـ شاخص و نشانهٔ جهان متجدد چیست؟

۱) افزایش بی‌ثباتی ـ کاهش جمعیت ـ افزایش جمعیت ۲) رفاه زدگی ـ رشد جمعیت ـ افزایش جمعیت

۳) افزایش بی‌ثباتی ـ رشد جمعیت ـ ثبات جمعیت ۴) رفاه زدگی ـ کاهش جمعیت ـ کاهش جمعیت

۸۰- به‌ترتیب در رابطه با موارد «هجوم اقتصادی به ایران در دورهٔ پهلوی»، «اقتصاد سرمایه‌داری»، «پاشنهٔ آشیل ایران اسلامی از منظر غرب» و «درون زایی در عین برون گرایی» کدام گزینه صحیح است؟

۱) فروش جنگ‌افزار وکالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ ـ استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی ـ اقتصاد ـ اقتصادی که مانند چشمه‌ای از درون بجوشد و بر تولید داخلی قویِ خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند؛ بلکه آن را به صورتی متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند.

۲) اخذ امتیازات رویتر و رژی ـ عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی ـ فرهنگ ـ این هویت اقتصادی در مقابل انواع مشکلات و موانع، مقاوم و پایدار می‌شود تا بتواند مسیر پیشرفت را بدون تأثیرپذیری از دشمنی‌های بیرونی و موانع درونی طی نماید.

۳) تخریب بنیان‌های تولید ملی به ویژه روح خودباوری ملت ایران ـ جست‌وجوی سود برای رفع نیاز انسان از طریق بازار ـ اقتصاد ـ اقتصادی که مانند چشمه‌ای از درون بجوشد و بر تولید داخلی قویِ خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند؛ بلکه آن را به صورتی متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند.

۴) اعمال اصلاحات ارضی در کشاورزی ـ ناسازگاری با فطرت انسان و ایجاد تخریب در طبیعت ـ فرهنگ ـ این هویت اقتصادی در مقابل انواع مشکلات و موانع، مقاوم و پایدار می‌شود تا بتواند مسیر پیشرفت را بدون تأثیرپذیری از دشمنی‌های بیرونی و موانع درونی طی نماید.

novinkonkor.com

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

انگیزه و نگرش
روان‌شناسی سلامت
صفحه‌های ۱۵۸ تا ۲۰۶

۸۱- به‌ترتیب، هر گزاره به کدام مفهوم اشاره دارد؟

ـ گسیخته نشدن رفتارها

ـ قرارگرفتن در مسیر درست

ـ حرکت در مسیر هدف

۱) استفادهٔ صحیح از منابع انرژی ـ انتخاب هدف معین ـ فائق‌آمدن بر عوامل دشوارکنندهٔ راه

۲) استفادهٔ درست از توانایی‌های محدود ـ انتخاب هدف معین ـ فائق‌آمدن بر عوامل دشوارکنندهٔ راه

۳) استفادهٔ صحیح از منابع انرژی ـ داشتن انگیزه و احساس ارزشمندی ـ امید به موفقیت

۴) استفادهٔ درست از توانایی‌های محدود ـ داشتن انگیزه و احساس ارزشمندی ـ امید به موفقیت

۸۲- کدام مورد دربارهٔ عبارت زیر درست است؟

«سارا به کتابداری علاقهٔ زیادی دارد و در همین زمینه تحصیل کرده، اما پس از فارغ‌التحصیلی، مشغول به کار در مطب‌های زیبایی شده است، زیرا درآمد بیشتری برایش دارد.»

۱) رفع نیازهای فرازیستی، سارا را به انتخاب کار زیبایی سوق داده است.

۲) کار در مطب‌های زیبایی بر اساس امیال درونی سارا بوده است.

۳) عاملی سارا را از کتابداری دور کرده که بر نیازهای فطری او غلبه داشته است.

۴) کنارگذاشتن کتابداری توسط سارا، معلول جذابیت ذاتی بیشتر کار زیبایی است.

۸۳- با توجه به عامل نگرشی «درماندگی آموخته‌شده» کدام عبارت قطعاً نادرست است؟

۱) برخی از ناتوانی‌های ما به این دلیل است که واقعاً نمی‌توانیم.

۲) در این وضعیت شخص ممکن است واقعاً در موقعیت ناراحت کننده قرار گرفته باشد.

۳) توان حرکت از یک فرد ناتوان سلب شده و به ناتوانی خود اذعان می‌کند.

۴) فرد اطمینان به خود را از دست می‌دهد و به موجودی خنثی تبدیل می‌شود.

novinkonkor.com

۸۴- از میان عبارت‌های زیر که مربوط به «ناهماهنگی شناختی» از عوامل نگرشی است، کدام‌یک درست است؟

الف) فیلسوفی که در حال حاضر معتقد است مسائل اخلاقی، موضوعاتی مطلق و جهان‌شمول است، در حالی که سال گذشته مقاله‌ای در مورد نسبی بودن اخلاق نوشته بود، به احتمال زیاد دچار ناهماهنگی شناختی است.

ب) ناهماهنگی شناختی موقعیتی است که در آن، فرد احساسات ناخوشایند و تنش‌زایی را تجربه می‌کند.

ج) ناهماهنگی بعد از تصمیم نتیجهٔ یک تعارض گرایش-گرایش است.

د) یک نویسندهٔ کتاب احتمالاً کتابی را که در پنج سال نوشته، بیشتر از کتابی که در دو سال نوشته تأیید می‌کند.

هـ) نگرش کسی که ایران‌گردی و جهان‌گردی می‌کند، بیشتر از یک فرد عادی احتمال تغییر دارد.

۱) همهٔ عبارت‌ها درست هستند.
۲) ب ـ ج
۳) الف ـ ب ـ ج
۴) ب ـ ج ـ د ـ هـ

۸۵- هر کدام از موارد زیر، به‌ترتیب، با کدام مورد همخوانی بیشتری دارد؟

ـ می‌خواهم در آینده وکیل بشوم، برای همین خوب درس می‌خوانم.

ـ از آنجا که به یادگیری مطالب علمی علاقه‌مندم، در مدرسه نمرات بالایی می‌گیرم.

ـ چون دوست دارم در آینده طلاساز شوم، درس خواندن برایم چندان اهمیتی ندارد.

ـ من استعداد ریاضی ندارم و هرقدر هم تلاش کنم آن را یاد نمی‌گیرم.

۱) انجام کار برای دستیابی به هدف ـ اجتناب از بیراهه رفتن ـ هدفمندی ـ اسناد به عوامل قابلِ کنترل

۲) انجام کار برای دستیابی به هدف ـ انگیزهٔ درونی ـ هدفمندی ـ اسناد به عوامل غیرقابلِ کنترل

۳) هدفمندی ـ انجام کار بر مبنای علاقهٔ شخصی ـ نداشتن هدف ـ اسناد به عوامل درونی

۴) اجتناب از بیراهه رفتن ـ انگیزهٔ درونی ـ ناهماهنگی شناختی ـ اسناد به عوامل بیرونی

۸۶- «ترس از دست دادن خانواده با مرگ یکی از اقوام دور در احمدرضا شروع شد و از آن به بعد، هر زمانی که تصور آسیب دیدن یکی از نزدیکانش به ذهنش خطور می‌کرد، سردرد عجیبی را تجربه می‌نمود. اضطراب مرگ اطرافیان در احمدرضا به جایی رسید که مشاور مدرسه‌اش در جلسهٔ اولیا و مربیان دربارهٔ خشم زیاد و نداشتن تمرکز او با خانواده‌اش صحبت کرد.» کدام‌یک از گزینه‌های زیر شرایط احمدرضا را به‌درستی توصیف می‌کند؟

۱) عامل روانی موجب ایجاد بیماری جسمانی شده است. ـ نداشتن تمرکز علامت شناختی و خشم علامت هیجانی است.

۲) عامل روانی پیامد بیماری جسمانی است. ـ نداشتن تمرکز علامت هیجانی و خشم علامت رفتاری است.

۳) عامل روانی موجب ایجاد بیماری جسمانی شده است. ـ نداشتن تمرکز علامت شناختی و خشم علامت رفتاری است.

۴) عامل روانی پیامد بیماری جسمانی است. ـ نداشتن تمرکز علامت هیجانی و خشم علامت هیجانی است.

novinkonkor.com

۸۷- افراد زیر به‌ترتیب، از کدام روش مقابله با فشار روانی استفاده کرده‌اند؟

الف) کیانا که دانش‌آموز مقطع دوازدهم است و تا چند ماه آینده باید در کنکور سراسری شرکت کند، به شدت استرس دارد اما به جای این‌که درس بخواند، برای کاهش استرس خود به تفریح و سرگرمی می‌پردازد.

ب) سپیده سعی می‌کند در روزهای پراسترس کاری خود، حتماً در رژیم غذایی‌اش مرکبات، گوجه‌فرنگی، فلفل، کیوی و سایر مواد غذایی دارای ویتامین C را قرار دهد.

۱) ناسازگارانه ـ سازگارانهٔ بلندمدت
۲) سازگارانهٔ بلندمدت ـ سازگارانهٔ بلندمدت
۳) ناسازگارانه ـ سازگارانهٔ کوتاه‌مدت
۴) سازگارانهٔ بلندمدت ـ سازگارانهٔ کوتاه‌مدت

۸۸- سبک اسناد در موارد زیر، به‌ترتیب کدام است؟

ـ سؤالات کنکور خیلی سخت طراحی شده بود، حتی اساتید کنکور هم نمی‌توانستند به این سؤالات پاسخ دهند.

ـ به جهت استعداد ادبی و طبع شعری که دارم، در المپیاد ادبی رتبهٔ اول را کسب کردم.

۱) درونی پایدار ـ بیرونی پایدار
۲) بیرونی پایدار ـ درونی پایدار
۳) بیرونی ناپایدار ـ درونی ناپایدار
۴) درونی ناپایدار ـ بیرونی ناپایدار

۸۹- به‌ترتیب، درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید:

ـ بیماری که روش‌های درمانی او با شکست مواجه شده‌اند، در وضعیت ناتوانی کامل و شدید است.

ـ احساس پسین شخص در موقعیت ناشی از فشار روانی، به بررسی فرد و نوع ارزیابی او بستگی دارد.

ـ رژیم غذایی سالم در پی حذف چربی‌ها است.

ـ هدف نهایی شخص در روان‌شناسی سلامت، حفظ وضعیت فعلی خود است.

۱) ن ـ ن ـ د ـ د
۲) ن ـ د ـ ن ـ د
۳) د ـ ن ـ د ـ ن
۴) د ـ د ـ ن ـ ن

۹۰- مستطیل‌های زیر مربوط به فشار روانی و علائم مختلف آن است. در کناره‌های مستطیل مصادیق علائم فشار روانی و در مرکز آن، حیطهٔ مربوط به فشار روانی آورده شده است، کدام مستطیل به درستی تکمیل نشده است؟

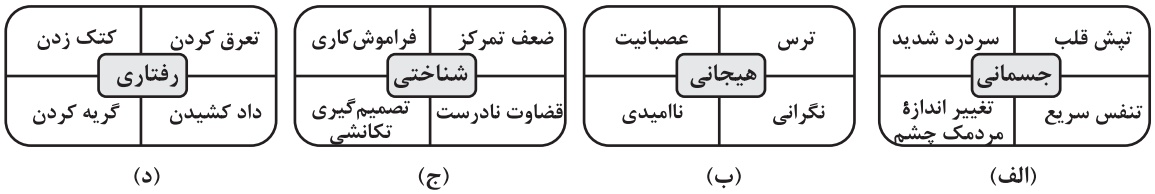

(الف) (ب) (ج) (د)

۱) الف
۲) ب
۳) ج
۴) د

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

صبح جمعه
۱۴۰۳/۶/۳۰

دفترچهٔ شمارهٔ (۲)

۲

آزمون ۳۰ شهریورماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۵۰ تا ۱۱ صبح

۷۰ سؤال در ۷۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
فلسفه و منطق	۷	۶	۴	۲	
اقتصاد	۸	۶	۵	۲	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۲	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	اجباری	فلسفهٔ یازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵	اختیاری	منطـــق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	اختیاری	فلسفهٔ دوازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

novinkonkor.com

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اِرْحَموا ثَلاثةً
لا تَقنَطوا
درس‌های ۶ و ۷
صفحه‌های ۷۷ تا ۱۰۵

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ – ۹۶)

۹۱- ﴿ أَفَلَم يَنظروا إلى السّماء فوقهم كيف بَنيناها ﴾:

۱) آیا آنان به آسمان بالای سرشان نگاه نکردند که چگونه ما آن را بنایی قرار دادیم؟!

۲) آیا مگر آسمان بالای سرشان را نمی‌دیدند که چگونه آن را می‌ساختیم؟!

۳) پس مگر آسمان را بر فراز سر خود ننگریسته‌اند که چگونه آن را ساخته‌ایم؟!

۴) آیا مگر به آسمان بر فراز خود نگاه نکردند که چطور آن را بنا کردیم؟!

۹۲- « لم أسمح لأخي الصغير أن يذهب مع أصدقائه إلى الشّاطئ لأنّي كنت أخاف أن يغرق في البحر!»:

۱) به برادر کوچکم اجازه ندادم که به همراه دوستانش به ساحل برود، زیرا می‌ترسیدم که در دریا غرق شود!

۲) به برادر کوچکم اجازه نداده‌ام که همراه دوستان خود به ساحل رود، زیرا ترسیده بودم که در دریا غرق بشود!

۳) به برادر کوچکترم اجازه ندادم که به همراه دوستانش به ساحل برود، زیرا می‌ترسیدم که در دریا غرق بشود!

۴) به برادر کوچکم اجازه نمی‌دهم که به همراه دوستان به ساحل برود، زیرا ترسیده بودم که در دریا غرق شود!

۹۳- « قرأت كتاباً مؤلّفُه لم يكن قادراً على تحريك يده ولكنّه يرسم و يُنشد و يُؤلّف!»: کتابی خواندم که .....

۱) مؤلّفش قادر نبود دستش را حرکت دهد، ولی نقاشی هم می‌کرد و شعر می‌سرود و تألیف می‌کرد!

۲) نویسندهٔ آن قادر به حرکت دادن دستش نبود، ولیکن نقاشی می‌کرد و شعر می‌سرود و تألیف می‌کرد!

۳) نویسنده‌اش توان حرکت دادن دست خود را ندارد، ولی نقاشی می‌کند و شعر می‌سراید و تألیف می‌کند!

۴) مؤلّف آن نمی‌توانست دست خویش را حرکت دهد، ولیکن نقاشی هم می‌کند و شعر می‌سراید و تألیف می‌کند!

۹۴- عيّن الخطأ:

۱) هل عملتَ حتّى الآن عملاً يُثير إعجاب الآخرين؟!: آیا تاکنون کاری انجام داده‌ای که تحسین دیگران را برانگیزد؟!

۲) هناك معوّقون يعملون أعمالاً عجيبة و هم يواجهون مشاكل،: معلولانی وجود دارند که با وجود روبه‌رو شدن با مشکلات کارهای عجیبی انجام داده‌اند،

۳) إنّ الطّفل الّذي صار أعمى تَظنّ أنّه لن يقدر أن يعمل عملاً،: کودکی که کور شده گمان می‌کنی که نخواهد توانست کاری انجام دهد،

۴)ولكنّنا عندنا عُميٌ قد حصلوا على جوائز كبيرة!: ولیکن ما نابینایانی داریم که جایزه های بزرگی را به دست آورده

۹۵- « پدر من، بیچارگان را غذا می داد و ناتوانان را در سختی های روزگار یاری می کرد!»: عيّن الصّحيح:

۱) أبي كان يُطعم المسكين و يُساعد الضّعفاء على صعوبات الحياة!

۲) كان أبي يُطعم المساكين و يُعين الضّعفاء على صعوبات الدّهر!

۳) كان أبي أطعم المساكين و أعان الضّعفاء في صعوبات الدّهر!

۴) أبي كان قد أطعم المسكين و يُعين الضّعفاء على شدائد الأيّام!

novinkonkor.com

۹۶- **عيّن غير المناسبة لمفهوم العبارات:**

۱) من توكَّلَ على الله ذلَّت له الصّعابُ: تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار!

۲) عداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل: دشمن دانا بلندت می‌کند/ بر زمینت می‌زند نادان دوست

۳) الدّهرُ يومانِ؛ يومٌ لك و يومٌ عليك: چون نیست مقام ما در این دهر مقیم / پس بی می و معشوق خطائیست عظیم

۴) ﴿ و أوفوا بالعهد إنّ العهدَ كان مسئولاً ﴾: اگر رفیق شفیقی درست‌پیمان باش / حریف خانه و گرمابه و گلستان باش

۹۷- **عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

۱) أيُّها الإخوانُ؛ اِرحَموا عالِماً ضاعَ بينَ الجُهّالِ!

۲) أيُّها المُسلِمونَ؛ لِيُنفِقْ ذو سَعَةٍ مِنكم مِن سَعَتِهِ!

۳) ألقَتْ هيلين مُحاضِراتٍ في البُلدانِ المُختَلِفةِ!

۴) تُصبِحُ الأرضُ مُخْضَرَّةً بِالماءِ!

۹۸- **عيّن حرف «اللّام» يُعادل «يَجبُ» في المفهوم:**

۱) يجب على الإنسان كثير مِن المحاولات ليُصلح نفسه!

۲) ساعدي صديقاتك ليخرجنَ مِن مشاكلهنّ بسهولة!

۳) لنتعلّم أهمّ المطالب نستمع إلى كلام المعلّم بدقّة تامّة!

۴) لننتبه حتّى نُشاهد جمال الطّبيعة في كلّ شيءٍ!

۹۹- **عيّن الصّحيح (حسب أحكام الأفعال النّاقصة):**

۱) في محافظتنا كان الجوَّ في الشّتاء بارداً جدّاً!

۲) أصبحَ هذا الفنّان معروفاً في العالَم رغم إعاقته!

۳) البساتين تَصير جميلةٌ بعد نزول الأمطار الربيعيّة!

۴) لَم تكوني الواجباتُ صعبة و أنتِ تقدرينَ على أداءها!

۱۰۰- **عيّن ما يَكونُ مُعادلاً للماضي الاستمراريّ في الفارسيّة:**

۱) كانت طريقة تدريس بعض معلّمي مدرستنا تَغيّرت!

۲) كان الرّجل المحسن يفكُّ الأسرى لِإرضاء الرّبّ العظيم!

۳) كانت المعالم الّتي تَجذبُ السّائحينَ من كلّ العالم أثريّةً!

۴) كان صديقي الصّادق تحمّل المشكلاتِ بالاستعانة باللّه!

novinkonkor.com

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

صِناعَةُ النِّفطِ
یا مَن فِي البِحارِ عَجائِبُه
درس‌های ۷ و ۸
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۹

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۱۰۱ - ۱۰۴)

۱۰۱- « على كلّ مُواطنٍ صيانةُ الأنابيب عند مُشاهدة الخطر لأنّ العُمّال بذلوا جهداً كبيراً في الحفر و مَدّ الأنابيب فيه!»:

۱) هر شهروندی باید از لوله‌ها هنگام مشاهدهٔ خطر نگهداری نماید، زیرا کارگران برای کندن و لوله‌گذاری آن زحمت زیادی می‌کشند!

۲) بر هر شهروندی نگهداری لوله‌ها هنگام مشاهدهٔ خطر لازم است، زیرا کارگران برای کندن و لوله‌گذاری در آن زحمت زیادی کشیدند!

۳) بر همهٔ هم‌میهنان نگهداری لوله‌ها هنگام دیدن خطر لازم است، زیرا کارگران برای کندن و لوله‌گذاری زحمت زیادی کشیدند!

۴) بر هر شهروندی نگهداری از لوله‌ها در زمان مشاهدهٔ خطرات واجب است، چون کارگرها برای کندن و لوله‌گذاری در آن زیاد تلاش کردند!

۱۰۲- « أيُّها الشّبابُ؛ إنّ العلم أغلَى من أيّ شيءٍ و يَحرُسُكم فَجالِسوا العلماء و تَعلَّموا منهم علمهم لِتَحرسوا مالكم!»:

۱) ای جوانان! قطعاً دانش از هرچیزی گرانتر است و از شما محافظت می‌کند، پس با دانشمندان همنشینی کنید و دانششان را از آن‌ها یاد بگیرید تا از ثروت خود محافظت کنید!

۲) ای جوان‌ها! بی‌شک دانش ارزشمندتر از هرچیزی است و محافظ شما، دانش است، بنابراین با دانشمندان همنشینی کنید و از آن‌ها دانششان را یاد بگیرید تا از ثروتتان نگهداری شود!

۳) ای جوانان! بی‌شک دانش از هرچیز گران‌بهاتر است و دانش از شما نگهداری می‌کند، پس همراه با دانشمندان بنشینید و از ایشان علمشان را فرا بگیرید تا از ثروتتان نگهداری کنید!

۴) ای جوان‌ها! قطعاً دانش گرانتر از هرچیزی است و دانش شما را حفظ می‌کند، بنابراین باید با دانشمندان همنشینی کنید و دانش آنان را بیاموزید تا بتوانید از ثروتتان محافظت کنید!

۱۰۳- عيّن الصّحيح:

۱) يجب عليكم الاتّصالُ بِأُمّكُم العزيزة لِإخراجها من الاضطراب!: شما برای خارج کردن مادر عزیزتان از نگرانی با او تماس گرفتید!

۲) سَأَلْنا المعلّم: مِمَّ يُصنعُ المطّاط و مُبيداتُ الحشراتِ!: معلّم از ما پرسید: پلاستیک و حشره کش را از چه چیزی می‌سازند؟!

۳) يَقفزُ قُربي في الماء ما رَفعَني إلى الأعلى بقوّةٍ كثيرةٍ!: چیزی در نزدیکی‌ام در آب می‌پَرد که با قدرتی بسیار مرا به سمت بالا بُرد!

۴) نُرشَدُ إلى مكانِ سقوطِ الطّائرات فَنَشكرُ الدّلافينَ!: به محلّ سقوط هواپیما راهنمایی می‌شویم، پس از دلفین‌ها تشکّر می‌کنیم!

novinkonkor.com

۱۰۴- « هموطنان جنوبی از دیدن حرکات دسته‌جمعی دلفین‌ها در جزیره لذّت می‌برند!»: یستمتع ....

۱) المُواطِنينَ الجنوبيّين بمشاهدة حركات جماعيّة الدّلفين مِن جَزَرهم!

۲) مُواطِنو الجنوبيّ برؤية حركات الدّلفين الجماعيّة في الجزيرة!

۳) المُواطِنونَ الجنوبيّون من مشاهدة حركة جماعيّة الدّلافين في الجزيرة!

۴) المُواطِنونَ الجنوبيّون برؤية حركات الدّلافين الجماعيّة في الجزيرة!

■■ اِقرأ النّصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يُناسب النّصّ:

قد تأمَّل اللّغويون مُنذ القديم حول موضوع نَشأة اللّغة، فَهُم كانوا يسألون أنفسَهم مَن أوجدَها؟ هل ألهَمَها اللهُ الإنسان أم أنتجها الإنسانُ؟ و لهم رأيانِ في هذه المسألة؛ فريقٌ منهم يَرى أنّ مصدر اللغة هو الله تعالَى، و جماعةٌ أكثر تَعتقد أنّ اللّغة طاقةٌ أوجدها اللهُ في الإنسان، لكنّه هو الّذي اكتشفها لرفع حاجته عند إيجاد العلاقة مع الآخرين!

فكانَ الإنسانُ البدويّ يُحقّق هذه الغايةَ عن طريق وسيلة أُخرى مثل ضرب الطّبل أو إشعال النّار أو حَكّ النقوش على الحجارة ... بعد مرور زمن فَهِم أنّه يقدر أن يُقلِّد الأصواتَ في الطبيعة، مثل صوت الطيور و الحيوانات أو صوت المياه و العاصفة و ....، و يوجِدها. ثمّ شيئاً فشيئاً أدرك أنّه يَقدر أن يَجعل هذه الأصواتَ واحدةً جنب الأُخرى و يُشكِّل المفردات و الألفاظ، و بعد ذلک نَتجت الجملةُ! فهكذا ظهرت للإنسان وسيلةٌ ارتباطية سَهّلت له العلاقَةَ مع الآخرين!

۱۰۵- عيّن <u>الخطأ</u>:

۱) من البداية قام الإنسان حين وضع أقدامه في الدنيا بتقليد من الطبيعة حول إنتاج الكلمات!

۲) عند فقدان اللّغة الصوتية هناک لغاتٌ و وسائل أُخرى تقوم بإيصال الأخبار!

۳) أكثر اللغويّين المسلمين لا يَعتقدون بأنّ مصدر اللغة هو اللهُ تعالى!

۴) اللّغة الصوتية جاءت قبل لغة الكتابة، فأصلُ اللغة سماعيٌّ!

۱۰۶- عيّن الصحيح:

۱) كان الطّريق للاتّصال مع الآخرين في القديم مسدوداً!

۲) أخيراً بدأ الناسُ يُفكّرون حول اللغة و موجِدها!

۳) اللّغة عند البعض هو اختراعُ البشر!

۴) الطبيعة معلِّم الإنسان!

novinkonkor.com

۱۰۷- أيُّ موضوع لم يأتِ في النصّ؟

۱) مُنشِئ اللغة
۲) زمن نشأة اللغة
۳) كيفيّة نشأة اللغة
۴) طُرق بيان ما في الضمير في القديم

۱۰۸- عيّن «يطلب» يكون مُضارعاً مجهولاً:

۱) العاقل يطلب العلم النّافع و يَعرف قَدره جيّداً!
۲) يطلب منكُم المساعدة فقيرٌ فقد زوجته العزيزة!
۳) ما يطلب المدير منكم هو الاهتمام بالدّراسة!
۴) حَمْل حقيبة سوداء إلى القرية يطلب منك!

۱۰۹- عيّن العبارة الّتي ما جاء فيها «نون الوقاية»:

۱) أتمنّى أنّ تجارب معلّمنا القيّمة تنفعني في المجالات المختلفة!

۲) ﴿ إنَّ هذه أمَّتكم أمّةً واحدةً و أنا رَبُّكم فَاعبُدونِ ﴾

۳) قلتُ لصديقتي الّتي ما نَجحت: لا تحزني إنّ هذا الامتحان سيتكرّر!

۴) لا قوّة تستطيع أن توصلني إلى التّوفيق إلّا الاستمرار في الأعمال!

۱۱۰- عيّن حرف «الباء» بِمعنى «في»:

۱) العمّال يذهبون من بيوتهم إلى منجم الفحم بالحافلة!

۲) زان الله سماء الدنيا بأنجم كالدّرر المنتشرة في اللّيل!

۳) كأنّ هذا النجّار ينسى المشاكل عندما يعمل بمصنعه!

۴) للغرابِ صوتٌ يحذّرُ به الحيوانات الأُخرى حتّى تبتعد عن الخطر!

novinkonkor.com

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مِن الأشعارِ المَنسوبةِ إلی الإمام علیٍّ (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

■■ عیّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم (۱۱۱ - ۱۱۶)

۱۱۱- نهایی « **کلّ طعامٍ لا یُذکَر اسمُ اللهِ علیه، لا برکةَ فیه!**»:

۱) یاد نمی‌شود نام خدا بر هر غذایی که هیچ برکتی ندارد!

۲) هر غذایی که نام خدا بر آن ذکر نشود، هیچ برکتی ندارد!

۳) هر غذایی که نام خدا بر آن یاد نشود، هیچ برکتی در آن نیست!

۴) تمامی غذاهایی که نام خدا بر آن ذکر نمی‌شود، هیچ برکتی در آن نیست!

۱۱۲- « **لیتَ جمیع النّاس یعرفون أنّ قیمة الإنسان الحقیقیّة بما یُحسنه و لا فضل له علی الآخرین بسبب أصله و نسبه!**»:

۱) ای کاش تمام مردم بفهمند که ارزش واقعی انسان به آن چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد و هیچ فضیلتی به دلیل اصل و نسبش بر دیگران ندارد!

۲) کاش مردم همگی می‌دانستند که بهای انسان واقعی به آن چیزی است که به نیکی انجامش می‌دهد و هیچ برتری‌ای به دلیل اصل و نسبش بر دیگران ندارد!

۳) کاش همهٔ مردم بدانند که ارزش انسان واقعی به آن چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد و فضلی به سبب اصل و نسبش بر دیگران ندارد!

۴) ای کاش مردم همگی می‌فهمیدند که بهای واقعی انسان به آن چیزی است که به نیکی انجامش می‌دهد و هیچ برتری‌ای به سبب اصل و نسبش بر دیگران ندارد!

۱۱۳- نهایی « **لیتنا کُنّا کَالّذین یُقاتلون في سبیلِ اللّه کأنّهم بنیان مَرصوص!**»:

۱) ای کاش ما همانند کسانی بودیم که در مسیر خداوند مانند ساختمانی استوار پیکار می‌کنند!

۲) کاش ما مانند کسانی بودیم که در مسیر خدا می‌جنگند گویی آن‌ها ساختمان استواری هستند!

۳) کاش ما مثل کسانی بودیم که در راه خدا می‌جنگیدند و مثل ساختمانی استوارند!

۴) کاش ما همان‌هایی بودیم که در مسیر خداوند می‌جنگند و گویی مثل ساختمان، استوارند!

۱۱۴- **عیّن الصّحیح:**

۱) لا صیّادَ هناك یستطیع أن یستخرج اللؤلؤ من میاه نهرٍ صغیر!: هیچ صیادی نیست که بتواند از آب‌های رودی کوچک مروارید استخراج کند!

۲) إنّ عدد أسنان الکلب لیس أکثرَ من اثنتین و أربعین سنّاً!: تعداد دندان‌های سگ بیش از بیست و چهار دندان نیست!

۳) لیتني کنتُ أقدر إرضاء جمیع النّاس في هذه الدنیا!: شاید بتوانم همهٔ مردم دنیا را راضی کنم!

۴) إنّ العالِم یسعی أن یَغلب عقله جهلَه!: عالم سعی می‌کند که با عقل خود بر جهل چیره شود!

novinkonkor.com

۱۱۵- نهایی **عيّن الخطأ في تَرجمة الأفعال:**

۱) هم ما نَصروا أصدقائهم في الأُمور: یاری نکردند

۲) إنّي لن أنصرَ ظالِمي العالم أبداً: یاری نخواهم کرد

۳) لا شكّ أنّ المَحرومين سوف يُنصَرونَ: یاری خواهند کرد

۴) رَجاءً، أُنصُري أخواتكِ عند المُصيبة: یاری کن

۱۱۶- « **قيمةُ كلّ امرئ ما يُحسنه!**»؛ **عيّن الصّحيح في المفهوم:**

۱) جمال المرء فَصاحةُ لسانه!

۲) المرء على دين خليله و قرينه!

۳) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز / که ایزد در بیابانت دهد باز!

۴) تو آن ارزی که می‌ورزی!

۱۱۷- **عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

۱) شُكراً لِلّهِ، إنّه لا يُحمِّلُنا ما لا طاقَةَ لَنا بِه!

۲) أيُّها النّاسُ؛ لا تُطعَموا المَساكينَ مِمّا لا تَأكُلونَ!

۳) لا تَجتَمِعُ خَصلَتانِ في مُؤمِنٍ: البُخلُ و الكِذبُ!

۴) سُئِلَت مُديرةُ المَدرَسةِ: مَن كانَتْ في الغُرفَةِ الفارِغةِ!

۱۱۸- **في أيّ عبارة المُتكلّم مُتردّدٌ في كلامه؟**

۱) إنّ هذا الرجل سوف ينجحُ في المسابقات العالميّة!

۲) كأنّ هذه الأيّام سحاب يمرّ في السماء فوق رؤوسنا!

۳) هل تعلم أنّ العاقل لا يظلم لأنّه يرى نتيجته!

۴) كأنّ الجوّ باردٌ فيجب أن نلبس ملابس خاصّة!

۱۱۹- **عيّن التأكيد يكون للجملة بأجمعها:**

۱) لا يأكل الحسدُ إلّا الحسنات كَما تأكل النّارُ الحطبَ! ۲) إنّ أكرهَ الأعمال هو أن تَدعو النّاس إلى التّفرقة!

۳) شَجّع المتفرِّجون فريقَهم الفائز تشجيعًا! ۴) إنّما الإنسان نائمٌ فإذا مات انتَبه!

۱۲۰- **عيّن الخطأ في تعيين نوع «لا»:**

۱) هل تظنّون ألّا تُواجهوا مصائب جديدة: نافية!

۲) إلهي عامِلْنا بفَضلك و لا تُعامِلنا بعَدلك: ناهية!

۳) كأنّ تعلُّم العلوم الضارّة لا خير فيه: نافية للجنس!

۴) يا أهل العلم! لا عاقبة للتأمُّل في ذات الله تَعالى: نافية!

novinkonkor.com

فلسفهٔ یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

انسان
(چیستی انسان ۱، چیستی انسان ۲، انسان؛ موجود اخلاق‌گرا)
صفحه‌های ۶۹ تا ۹۳

۱۲۱- کدام عبارت درست است؟

۱) به باور ابن‌سینا، روح انسان یک موجود ماوراءطبیعی است که در مرحلهٔ جنین کامل، به او تعلق می‌یابد و تا پایان حیات زمینی، بدن را همراهی می‌کند.

۲) ملاصدرا روح انسان را از بدن مستقل نمی‌داند و آن را نتیجهٔ تکامل بدن می‌داند؛ بنابراین ویژگی خاص انسان این است که از پیچیدگی بسیار زیادی برخوردار است.

۳) سهروردی که به جای «وجود» از مفهوم «نور» استفاده می‌کند، نفس را آمیخته‌ای از نور و ظلمت می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آن‌جا است.

۴) فیلسوفان مسلمان چون ابن‌سینا و دیگران، علاوه بر استفاده از آموزه‌های افلاطون و ارسطو، به این شهود رسیده بودند که روح را موجودی مجرد و مسجود فرشتگان ببینند.

۱۲۲- کدام عبارت دربارهٔ دیدگاه فیلسوفان نسبت به چیستی انسان درست است؟

۱) از نظر افلاطون، آن‌چه که دارای عقل و خرد است، نفس است که چیزی نامرئی است.

۲) دیدگاه افلاطون، به میزان زیادی، منعکس‌کنندهٔ دیدگاه شاگرد وی، سقراط نیز هست.

۳) ارسطو نظر افلاطون را پذیرفت که قوهٔ نطق مربوط به نفس و حیات مربوط به بدن است.

۴) از نظر ارسطو ناطق‌بودن انسان، یعنی همان قدرت استدلال‌کردن که در وجود اوست.

۱۲۳- «روح متعلق به عالم ماوراءالطبیعه است» پیام مستقیم مصرع ذکرشده در کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

۱) مرغ باغ ملکوتم نیم از عالم خاک
۲) حملهٔ دیگر بمیرم از بشر
۳) وز نما مردم به حیوان بر زدم
۴) چند روزی قفسی ساخته‌اند از بدنم

۱۲۴- باتوجه به دیدگاه ملاصدرا در انسان‌شناسی فلسفی، کدام عبارت درست است؟

۱) روح چیزی ضمیمه‌شده به بدن نیست، بلکه نتیجهٔ تکامل نفس است.

۲) هویت انسان در همان آغاز زندگی، بر مبنای گزینش‌ها و شیوهٔ زندگی‌اش مشخص می‌شود.

۳) مبنای به‌فعلیت‌رساندن ظرفیت بی‌نهایت انسان، اختیار و ارادهٔ او است.

۴) روح جایگاهی بسیار رفیع در نظام خلقت دارد و نسبت به خود آگاهی بی‌واسطه دارد.

۱۲۵- کدام عبارت، به نظریهٔ کانت در مورد فعل اخلاقی مربوط نمی‌شود؟

۱) به فرمان عقل صورت می‌گیرد.
۲) برای انجام وظیفهٔ اخلاقی است.
۳) ناشی از گرایشات عالی انسانی است.
۴) در اطاعت از وجدان و در عین حال قابل تعمیم است.

novinkonkor.com

۱۲۶- بیت «از جمادی مُردم و نامی شدم / وز نما مردم به حیوان بر زدم» با کدام ویژگی نفس انسان در نظر صدرالمتألهین بیشترین هماهنگی را دارد؟

۱) حقیقت انسان همان‌گونه که بسیاری از فیلسوفان گفته‌اند، دارای دو بُعد است.

۲) روح و نفس انسانی، آخرین درجهٔ تکاملی‌ست که موجودات زنده به آن می‌رسند.

۳) روح چیزی ضمیمه‌شده به بدن نیست، بلکه نتیجهٔ رشد و تکامل بدن می‌باشد.

۴) ظرفیت روح انسان پایان‌ناپذیر است و روح می‌تواند به تمام مراتب کمال برسد.

۱۲۷- بالفعل‌شدن هویت انسان که به صورت بالقوه در وجود اوست، وابسته به چیست؟

۱) گزینش‌های انسان
۲) شیوهٔ زندگی انسان در جامعه
۳) خصیصه‌های ذاتی انسان
۴) هویت انسان به صورت بالفعل است.

۱۲۸- نظر کدام فیلسوف دربارهٔ فعل اخلاقی، به درستی بیان شده است؟

۱) افلاطون: فعل اخلاقی می‌تواند باعث کشانده‌شدن انسان به شقاوت شود.

۲) ارسطو: عقل هر انسانی اعتدال قوای وجودی را درک می‌کند و براساس آن عمل می‌کند.

۳) کانت: ملاک و معیار فعل اخلاقی، نبودن هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی است.

۴) ماتریالیست‌ها: فضیلت و سعادت در گروی آن است که هرچه را برای خود نمی‌پسندی، برای دیگران نیز نپسندی.

۱۲۹- از نظر فلاسفهٔ مسلمان، کدام گزینه محرّک ثانویهٔ انسان برای دوری از رذائل است؟

۱) عذاب وجدان و احساس خسران از انجام اعمال مخالف عقل

۲) پیروی از فرامین الهی و دوری‌گزیدن از محرمات

۳) جلوگیری از آسیب روحی و سدشدن سیر روح به سوی کمال

۴) ناتوانی در مخالفت با حکم عقل عملی در کمالی‌بودن فضائل

۱۳۰- کدام عبارت به نظریهٔ افلاطون دربارهٔ معیار فضیلت، مربوط نمی‌شود؟

۱) کاری که ناشی از اعتدال باشد.
۲) آن‌چه که باعث سعادت آدمی شود.
۳) کاری که به فرمان عقل صورت گیرد.
۴) کاری که برای رسیدن به سعادت انجام شود.

novinkonkor.com

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق کاربردی
(سنجشگری در تفکر)
صفحه‌های ۹۷ تا ۱۱۳

۱۳۱- همهٔ عبارت‌های زیر درست هستند؛ به‌جز ...

۱) تفکر نقادانه، فراگیری مهارت تفکرکردن است که نیازمند تمرین و ممارست است.

۲) برهان، استدلالی است که برای کشف حقیقت سامان می‌یابد و در فلسفه و ریاضیات به‌کار می‌رود.

۳) تفاوت مهم میان شخص نقاد و غیرنقاد، جدی‌گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و طرح پرسش‌های متناسب است.

۴) «فن خطابه» همان قرارگرفتن استدلال است در مسیر اقناع دیگران مانند فرایند یک مناظرهٔ انتخاباتی.

۱۳۲- خطای موجود در کدام استدلال، غیرصوری است؟

۱) هیچ خرگوشی گیاه نیست، هیچ گیاهی حیوان نیست؛ پس هیچ خرگوشی حیوان نیست.

۲) هر مسی فلز است، هیچ عایقی فلز نیست؛ پس هر مسی عایق است.

۳) من دارای چهارپا هستم، همهٔ گربه‌ها دارای چهارپا هستند؛ پس من یک گربه هستم.

۴) جیوه فلز است، هر فلزی چکش‌خوار است؛ پس جیوه چکش‌خوار است.

۱۳۳- مغالطهٔ ...، ناشی از این حقیقت است که می‌توان قضاوت دیگران را دربارهٔ یک موضوع به وسیلهٔ بیان آن موضوع با تعبیرهای مختلف عوض کرد.

۱) مسموم کردن چاه
۲) تله‌گذاری
۳) بار ارزشی کلمات
۴) توسل به احساسات

۱۳۴- در عبارت «این دفاع شما صرفاً از کسانی شنیده می‌شود که حداقل اطلاعات روان‌شناختی را هم ندارند.» نشانگر کدام نوع از مغالطه می‌باشد؟

۱) توسّل به احساسات
۲) بار ارزشی کلمات
۳) بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی
۴) مسموم کردن چاه

۱۳۵- در کدام گزینه به‌ترتیب مغالطه‌های «تله‌گذاری ـ مسموم کردن چاه ـ توسل به احساسات» ذکر شده‌اند؟

الف) هر کسی کوچک‌ترین آشنایی با تفکر منطقی داشته باشد، این سخن را تصدیق می‌کند!

ب) بی‌شک این آثار هنری، که تنها مورد توجه اقلیتی از مردم هستند، ارزشی دارند که تنها خواص آن را در می‌یابند.

ج) آقای باقرنژاد که کاندید شورای شهر شده، خود از اقشار تهی‌دست جامعه بوده و از کودکی طعم رنج و فقر را درک کرده است!

۱) الف ـ ب ـ ج
۲) ج ـ ب ـ الف
۳) الف ـ ج ـ ب
۴) ب ـ الف ـ ج

novinkonkor.com

۱۳۶- در موارد زیر به‌ترتیب کدام مغالطات به چشم می‌خورند؟

الف) کیفیت و دوخت این لباس حرف ندارد! برای برادرم هم از این برده‌ام.

ب) فقط انسان‌های خشک‌مغز با این نظر مخالفت می‌کنند.

ج) حواست را جمع کن که اگر در کلاس منطق شرکت نکنی کنکور را خراب خواهی کرد!

۱) تله‌گذاری ـ توسل به احساسات ـ بزرگ‌نمایی

۲) توسل به احساسات ـ مسموم کردن چاه ـ بزرگ‌نمایی

۳) تله‌گذاری ـ مسموم کردن چاه ـ توسل به احساسات

۴) توسل به احساسات ـ مسموم کردن چاه ـ توسل به احساسات

۱۳۷- در عبارت زیر به‌ترتیب چه مغالطاتی وجود دارد؟

«رئوف به اصغر گفت: این فیلم خیلی مزخرف بود. فقط افرادی مثل تو که هیچ دانشی دربارهٔ سینما ندارند می‌توانند چنین فیلم‌هایی را دوست داشته باشند. اصغر پاسخ داد: تو در تمام عمرت تا به حال یک فیلم خوب دیده‌ای که این‌طور نظر می‌دهی؟»

۱) توسل به احساسات ـ کوچک‌نمایی
۲) تله‌گذاری ـ بار ارزشی کلمات
۳) مسموم کردن چاه ـ کوچک‌نمایی
۴) مسموم کردن چاه ـ تله‌گذاری

۱۳۸- در کدام گزینه به‌ترتیب، مغالطه‌های «توسل به احساسات، مسموم‌کردن چاه و تله‌گذاری» بیان شده است؟

الف) انسان‌های احمق چنین تفکری ندارند.

ب) اگر به نامزد خوب ما در مدرسه رأی ندهید، نامزد دیگر روزگارمان را سیاه خواهد کرد!

ج) هر انسان خردمندی موافق این نظر من است.

۱) الف ـ ج ـ ب
۲) ب ـ الف ـ ج
۳) ج ـ ب ـ الف
۴) ب ـ ج ـ الف

۱۳۹- کدام عبارت درست است؟

۱) هرگاه نتیجهٔ یک استدلال درست باشد، می‌توان نتیجه گرفت که مقدمات آن هم درست بوده است.

۲) تأثیری که ژولیدگی یک فرد بر نفوذ کلام او نزد شنونده می‌گذارد، ناشی از نوعی مغالطه است.

۳) کلمات مترادف، با توجه به یکی‌بودن مفهوم، از نظر تأثیری که بر شنوندگان می‌گذارند، مشابهت دارند.

۴) در مغالطهٔ تعمیم شتاب‌زده، مغالطه‌گر می‌کوشد تا با استفاده از یک عامل روانی شنونده را تحت‌تأثیر قرار دهد.

۱۴۰- عبارت «افراد کم‌سواد» در کدام یک از عبارات زیر به‌ترتیب، منجر به مغالطهٔ تله‌گذاری، بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی و مسموم‌کردن چاه می‌شود؟

الف) قبول‌کردن این سِمَت مهم، کار هر کسی نیست و نمی‌توان آن را به افراد کم‌سواد سپرد. برای شما آرزوی موفقیت دارم.

ب) شما به این هیاهوهای رسانه‌ای هیچ توجه نکنید. پذیرفتن چنین سخنانی حتی در خور افراد کم‌سواد هم نیست.

ج) باور بفرمایید، تمامی اساتید دانشگاه افرادی کم‌سواد هستند! من دیروز خودم دیدم که یک استاد منطق، تفاوت هندوها و بوداییان را نمی‌دانست!

۱) الف ـ ب ـ ج
۲) ج ـ الف ـ ب
۳) الف ـ ج ـ ب
۴) ب ـ ج ـ الف

novinkonkor.com

فلسفهٔ دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی، جهان ممکنات، جهان علّی و معلولی
درس‌های ۱، ۲ و ۳
صفحه‌های ۱ تا ۲۱

۱۴۱- نهایی اِسناد هستی به چیستی را می‌توان به صورت قضیه‌ای ... بیان کرد.

۱) نمایانگر ذات موضوع
۲) دارای دو جزء
۳) بی‌نیاز از دلیل
۴) اولی ذاتی

۱۴۲- کدام گزینه در مورد عبارت «درخت انگور موجود است» صحیح است؟

۱) درخت انگور و وجود دو مفهوم جداگانه در یک واقعیت واحدند.

۲) درخت انگور و وجود هم دو مفهوم مختلف‌اند و هم دو موجود جداگانه.

۳) تصور درخت انگور و تصور وجود دو جزء از یک واقعیت یگانه‌اند.

۴) در خارج از ذهن واقعیتی دوگانه وجود دارد که هر دو مفهوم را به آن نسبت می‌دهیم.

۱۴۳- نهایی رابطهٔ میان موضوع و محمول در قضایای «برخی دانشجویان دیپلمه نیستند.» و «استوانه وزن ندارد.» به‌ترتیب، کدام است؟

۱) امکانی ـ امکانی
۲) امکانی ـ وجوبی
۳) امتناعی ـ امتناعی
۴) امتناعی ـ وجوبی

۱۴۴- عبارات مذکور در کدام گزینه به‌ترتیب دربارهٔ قضایای ضروری و امتناعی صحیح است؟

۱) عقل از قبول خلاف آن ابایی ندارد. ـ عقل فقط خلاف آن را می‌پذیرد.

۲) عارض‌شدن محمول بر موضوع محال است. ـ حالت‌های غیر از آن را ذهن می‌پذیرد.

۳) عقل نمی‌پذیرد که فعل این قضایا را معکوس کند. ـ عقل خلاف آن را می‌پذیرد.

۴) عارض‌شدن محمول آن محال نیست. ـ عقل ثبوت محمول بر موضوع آن را می‌پذیرد.

۱۴۵- کدام گزینه نادرست است؟

۱) روش کشف علت‌های پدیده‌های طبیعی با روش کشف اصل علیت از نظر فیلسوفان مسلمان یکسان است.

۲) زمانی که یک باغبان، بذری را می‌کارد و به آن آب می‌دهد، بیانگر اصل ضرورت علّی و معلولی است.

۳) این‌که فردی برای رفع گرسنگی، ورزش نمی‌کند، مؤید اصلی است که موجب نظم در جهان می‌شود.

۴) فهم اصل سنخیّت علّت و معلول عقلی است امّا برای یافتن علّت برخی معلول‌ها باید به تجربه رجوع کرد.

novinkonkor.com

۱۴۶- عبارت درست دربارهٔ اصل علیت و فروع آن، کدام است؟

۱) تعاقب و توالی دو پدیده، دالّ بر وجود رابطهٔ علیت میان آن‌ها است.

۲) لازمهٔ اصل ضرورت این است که بود و نبود علت، نشانهٔ بود و نبود معلول باشد.

۳) تلاش برای شناخت ویژگی‌های هر شیء و فهم تفاوت میان آن‌ها، نتیجهٔ پذیرش اصل وجوب است.

۴) عبارت «از هلیله قبض شد اطلاق رفت / آب آتش را مدد شد همچو نفت» تأییدی است بر اصل سنخیت.

۱۴۷- با قبول این اصل که «هر حادثه‌ای علتی دارد» به ... پی می‌بریم. همچنین کشف واکسن کرونا در پی شیوع آن نتیجهٔ پذیرش اصل ... است.

۱) ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان ـ اصل علیت
۲) نظم خاص میان اجزای جهان ـ اصل علیت
۳) ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان ـ اصل سنخیت
۴) نظم خاص میان اجزای جهان ـ اصل سنخیت

۱۴۸- نهایی کدام عبارت درست است؟

۱) درک علت برخی از حوادث، به استفاده از حس و تجربه نیازی ندارد.

۲) از نظر هیوم، ضرورت میان علت و معلول نوعی تداعی در ذهن ایجاد می‌کند.

۳) دکارت معتقد است انسان علت هر معلولی را با درکی فطری، متوجه می‌شود.

۴) همهٔ فیلسوفان توافق دارند که بدون تلاش‌های تجربی، پذیرش علّیت ممکن نیست.

۱۴۹- نظریهٔ فیلسوفان مسلمان دربارهٔ عقلی‌بودن اصل علّیت، به کدام سؤال پاسخ می‌دهد؟

۱) ذهن چگونه از تجربه، به رابطهٔ علّیت پی می‌برد؟
۲) انسان چگونه رابطهٔ علّیت را درک کرده است؟
۳) چرا پدیده‌ها خودبه‌خود به‌وجود نمی‌آیند؟
۴) ذهن چگونه رابطهٔ علّیت را می‌سازد؟

۱۵۰- پدیدهٔ «A»، کدام‌یک از موارد باشد تا بتوانیم بگوییم از حالت امکان ذاتی به حالت وجوب بالغیر رسیده است؟

۱) **A**، ساختمانی در ذهن یک معمار است.

۲) **A**، نهال یک بذر است که باغبان می‌خواهد آن را بکارد.

۳) **A**، خاکستر چوبی است که قرار است در آتش انداخته شود.

۴) **A**، حرکت مژگان چشم است زمانی که پلک‌ها حرکت می‌کنند.

novinkonkor.com

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد در خانواده
(درس دوازدهم تا چهاردهم)
صفحه‌های ۱۲۹ تا ۱۶۰

۱۵۱- کدام گزینه، بیانگر مرحلهٔ سوم بودجه‌ریزی ماهیانه است؟

۱) اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش یابد.

۲) از هر منبعی که درآمدی به‌دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.

۳) هزینه‌های متغیر و ثابت خود را ماهیانه فهرست کنید.

۴) مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه بایکدیگر مقایسه کنید.

۱۵۲- کدام گزینه در ارتباط با «خمس و زکات» نادرست است؟

۱) خمس، همان مالیات اسلامی است که به‌عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نمایندهٔ او داده می‌شود.

۲) بعد از یک سال همان میزان که درآمد داشته‌ایم، مشمول خمس قرار می‌گیرد.

۳) سال مالی از همان روزی که اولین درآمدمان را به دست آورده‌ایم، شروع می‌شود.

۴) کسانی که توان کار و فعالیت اقتصادی ندارند، از منابع خمس استفاده می‌کنند.

۱۵۳- آقای حسن‌نژاد سالیانه ۹۰ میلیون تومان درآمد دارد. با توجه به جدول مخارج سالیانهٔ مقابل به‌ترتیب:

الف) میزان پس‌انداز سالیانهٔ ایشان چقدر است؟

ب) میزان خمسی که آقای حسن‌نژاد باید بپردازد، کدام است؟ (با فرض اینکه وی تمامی اقلام مصرفی را که خریداری کرده، استفاده نموده است.)

نوع خرج	مقدار به میلیون تومان
اجاره خانه	۱۱
غذا	۹/۵
قبوض	۵/۵
بنزین	۴
پوشاک	۱۰

۱) الف) ۵۰ میلیون تومان ـ ب) ۱۰ میلیون تومان

۲) الف) ۴۰ میلیون تومان ـ ب) ۱۲ میلیون تومان

۳) الف) ۵۰ میلیون تومان ـ ب) ۱۲ میلیون تومان

۴) الف) ۴۰ میلیون تومان ـ ب) ۱۰ میلیون تومان

۱۵۴- در کدام گزینه به یکی از مزایای خرید مقایسه‌ای، اشاره شده است؟

۱) شخص با خرید مقایسه‌ای دربارهٔ گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبود، آگاهی کسب می‌کند.

۲) خرید مقایسه‌ای ممکن است هزینه‌بر باشد، مانند هزینه‌هایی که برای تماس تلفنی یا سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف صرف می‌شود.

۳) ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، به‌ویژه برای اقلام با قیمت پایین، کم‌تر از هزینه‌های زمان، بنزین و ... برای کسب اطلاعات باشد.

۴) هزینهٔ فرصت خرید مقایسه‌ای، زمانی است که می‌توانستید آن را برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.

۱۵۵- برای خرید لباس، معیارهای «عملکرد، هویت، نیاز، کیفیت و زیبایی» را در نظر بگیرید. کدام‌یک از معیارها برای هر یک از افراد زیر، ضروری است؟

«کارمند بخش بازرگانی، راهنمای تور گردشگری، پزشک و پرستار بیمارستان، لباس راحتی در منزل»

۱) زیبایی ـ هویت ـ عملکرد ـ نیاز

۲) نیاز ـ کیفیت ـ زیبایی ـ عملکرد

۳) عملکرد ـ زیبایی ـ کیفیت ـ هویت

۴) کیفیت ـ عملکرد ـ هویت ـ زیبایی

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۱۵۶- کدام مورد به‌ترتیب، مراحل انجام خرید مقایسه‌ای را کامل می‌کند؟

مرحله	نام مرحله	توضیحات
اول	تعریف مسئله	برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید.
دوم	«الف»	«ب»
سوم	تعیین معیارها	معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است.
چهارم	«ج»	سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف
پنجم	تصمیم‌گیری	انتخاب گزینهٔ نهایی

۱) ارزیابی ـ مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند. ـ فهرست گزینه‌ها
۲) فهرست گزینه‌ها ـ کدام انتخاب در سطح بودجهٔ خریدار است. ـ ارزیابی
۳) فهرست گزینه‌ها ـ مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند. ـ ارزیابی
۴) ارزیابی ـ کدام انتخاب در سطح بودجهٔ خریدار است. ـ فهرست گزینه‌ها

۱۵۷- هر یک از موارد زیر، به کدام نوع سپرده مربوط است؟

الف) به این نوع سپرده‌ها سود تعلق نمی‌گیرد، اما به ازای مدت زمان سپرده‌گذاری برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر گرفته می‌شود.
ب) این حساب‌ها نرخ سود کم‌تری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.
ج) نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.
د) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دورهٔ قرارداد تغییری نمی‌کند.

۱) قرض‌الحسنه ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری بلندمدت
۲) قرض‌الحسنه ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری بلندمدت ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت
۳) سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ قرض‌الحسنه ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری بلندمدت
۴) قرض‌الحسنه ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری بلندمدت ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

۱۵۸- فردی در انتهای سال پس از پرداخت واجبات مالی خود ۸۰ میلیون تومان برایش باقی ماند. او ۲۵۰۰ ورقه سهام خرید و در پایان سال همهٔ سهام خود را به مبلغ ۲۲۵ میلیون تومان فروخت. اگر منبع درآمد او فقط از بازار بورس باشد و کل هزینه‌هایش ۹۵ میلیون تومان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

الف) قیمت اسمی هر سهم چند تومان است؟
ب) قیمت بازاری هر سهم چند ریال است؟
ج) خمس سالیانهٔ او چند میلیون تومان است؟

۱) ۵−۹۰۰,۰۰۰−۳۷,۵۰۰
۲) ۱۰−۹۰۰,۰۰۰−۳۲,۰۰۰
۳) ۵−۹۵۰,۰۰۰−۹۰,۰۰۰
۴) ۱۰−۳۲۰,۰۰۰−۹۰,۰۰۰

۱۵۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر در رابطه با خرید سهام درست است؟

الف) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک بیشتر است؛ اما قطعی نیست.
ب) در بازار سرمایه، تولیدکننده سرمایهٔ مورد نیاز خود را به‌طور غیرمستقیم و از طریق واسطه‌ها مانند بانک از مردم تهیه می‌کند.
ج) خرید سهام، نوعی شریک شدن در مالکیت یک شرکت است.
د) در شرکت‌های سهامی، فرد با توجه به مقدار سهمش فقط در سود شریک است.

۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

۱۶۰- کدام گزینه در مقایسهٔ سرمایه‌گذاری با «طلا و سهام» نادرست است؟

۱) خرید طلا همچون سهام‌داری تنها از محل تفاوت قیمت خرید و فروش می‌تواند برای خریدارش سود داشته باشد.
۲) خرید طلا برخلاف سهام‌داری منجر به سرمایه‌گذاری مولد نمی‌شود.
۳) خرید طلا برخلاف سهام‌داری با دریافت سود سالیانهٔ منظم همراه نیست.
۴) طلا برخلاف سهام در هر زمان قابل فروش است.

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورهٔ دوم)

۳۰ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن‌خان‌پور، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، کیارش صانعی، محمدرضا اسفندیار، آرین توسل، عرشیا مرزبان، علی رضا جعفری
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهدهٔ پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

novinkonkor.com

استعدادتحلیلی

مدت زمان پاسخگویی
۳۰ دقیقه

۲۵۱- دربارهٔ ضرب‌المثل «خرس در کوه، بوعلی‌سیناست»، کدام گزینه درست است؟

۱) این‌که بوعلی‌سینا پزشک است، در ضرب‌المثل مفروض است.

۲) این‌که همه‌ی خرس‌ها درکوه زندگی می‌کنند، نتیجه‌ای منطقی از ضرب‌المثل است.

۳) این‌که خرس در مقایسه با آدمیان، نادان است، در ضرب‌المثل مفروض است.

۴) این‌که تنها بعضی خرس‌ها هستند که در کوه زندگی می‌کنند، نتیجه‌ای منطقی از ضرب‌المثل است.

۲۵۲- مفهوم کدام ضرب‌المثل را می‌توان در متن زیر دید؟

«اگر شاعری امیر «الف» را که به خون‌ریزی مشهور است مدح کرده است، گاه از آن روست که ستایش گرگ را به ستایش کفتار ترجیح‌داده است: امیر «ب» در خون‌ریزی از امیر «الف» پیشی و بیشی دارد. و صدالبتّه که نباید مفاهیم امروزی را به آن‌چه سده‌ها از آن می‌گذرد سوار کرد.»

۱) پیش عقرب جرّاره باز به مار غاشیه
۲) پشّه چو پُر شد بزند پیل را
۳) برادری به‌جا، بزغاله یکی هفت صنّار
۴) توبه‌ی گرگ مرگ است

*** بر اساس حروف الفبای فارسی، «ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ ر ز ژ س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ک گ ل م ن و هـ ی» بـه دو پرسـش بعـدی پاسخ دهید.**

۲۵۳- اگر حروف یک‌نقطه‌ای را از الفبای سی‌ودوحرفی فارسی حذف کنیم و در حروف باقی‌مانده، از دومین حرف سمت راستِ پانزدهمین حرف از سمت چپ، چهار حرف به سمت راست حرکت کنیم، در سمت چپِ کدام حرف قرار می‌گیریم؟

۱) ا
۲) پ
۳) ت
۴) ث

۲۵۴- الگوی «ب، پ، ث، چ، ذ،...» با کدام دو حرف ادامه می‌یابد؟

۱) ژ، ض
۲) ز، ض
۳) ژ، ص
۴) ز، ص

۲۵۵- واژه‌های زیر را به ترتیب فرهنگ لغت (لغت‌نامه) مرتّب می‌کنیم. واژه‌ای که در جایگاه ششم می‌آید، چند نقطه دارد؟

«ره‌نورد ـ رنگارنگ ـ رستگار ـ رادمردی ـ روزگار ـ روش ـ رهایی ـ رستنی ـ رود ـ راهدار»

۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) نقطه ندارد.

novinkonkor.com

۲۵۶- ویژگی‌مشترکی در همه‌ی واژه‌های دسته‌ی «مصر، کشت، سرد، یوز، غضب» هست. کدام واژه در این دسته نمی‌گنجد؟

۱) نهی
۲) قفا
۳) لگد
۴) نرخ

۲۵۷- رابطه‌ای بین واژه‌های سه تا از دسته‌های زیر مشترک است. این رابطه در کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

۱) تعاریف ـ فیل ـ لیوان ـ نادرست ـ تساهل
۲) گزافه ـ هفته ـ هتّاک ـ کاربرد ـ درویش
۳) عظیم ـ میزان ـ ناخدا ـ دایره ـ هرم
۴) اصالت ـ تلقین ـ نیاکان ـ ناحیه ـ هیاهو

۲۵۸- در دشتی ۴ نوع ابر داریم. در هر سال، ابر اوّل ۹ ماه پشت سر هم می‌بارد و ۳ ماه نمی‌بارد. ابر دوم تنها در ۳ مقطع و در هر کدام ۲۵ روزه می‌بارد و ابر سوم فقط در ۵ مقطع که هر کدام ۱ ماه طول می‌کشد. تعداد روزهای بارش ابر چهارم در سال، برابر با میانگین تعداد روزهای بارش سه نوع ابر قبلی است و می‌خواهیم این تعداد را به مقطع‌هایی برابر تقسیم کنیم. کدام عدد قطعاً ممکن نیست که تعداد روزهای بارش ابر چهارم در یک مقطع باشد؟ هر ماه را سی روزه درنظر بگیرید.

۱) ۱۵
۲) ۲۵
۳) ۳۳
۴) ۵۵

۲۵۹- پنج روز پیش، یک کشتی مسافری نزدیک جزیره‌ای بی‌آب‌وعلف و خالی از سکنه غرق شده و تنها ۶۰ نفر از مسافرانِ آن توانسته‌اند خود را به همراه آذوقهٔ ۳۵ روز خود به ساحل برسانند. امروز، ناگهان ۳۰ نفر دیگر از مسافران بدون هیچ آذوقه‌ای خود را به ساحل رسانده‌اند. تا پیش از اتمام آذوقه‌ها چند روز مهلت هست؟

۱) ۱۸
۲) ۲۰
۳) ۲۱
۴) ۲۴

novinkonkor.com

۲۶۰- نجّاری می‌تواند در هر روز یک صندلی بسازد. شاگرد او در هر چهار روز یک صندلی می‌سازد. اگر برای ساخت ۲۷ صندلی، ۵ روز اوّل فقط نجّار، سپس ۸ روز بعدی فقط شاگرد نجّار و بعد، هر دو با هم کار کنند، در مجموع کار چند روزه تمام می‌شود؟

۱) ۲۳
۲) ۲۷
۳) ۲۹
۴) ۳۱

۲۶۱- در یک مرکز خرید، هر کالایی بخریم، ۵٪ قیمت آن کالا تخفیف می‌گیریم. اگر بخواهیم دقیقاً صد هزار تومان خرج کنیم، باید کالایی با چند هزارتومان قیمت بخریم؟

۱) $\frac{۲۰۰۰}{۲۱}$
۲) ۱۰۴
۳) ۱۰۵
۴) $\frac{۲۰۰۰}{۱۹}$

* علی می‌تواند با سطل، حوضی خالی را در ۲۰ دقیقه پُر و حوض پر را در ۳۰ دقیقه خالی کند. همین کار را حسین با سطلی دیگر، به‌ترتیب در ۴۰ دقیقه و ۳۰ دقیقه انجام دهد. حوض، خود شیری دارد که آن را در ۲۰ دقیقه پُر می‌کند. دریچه‌ای برای خروج آب نیز وجود دارد که حوضِ پر را در ۲۰ دقیقه خالی می‌کند. بر این اساس به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۶۲- اگر شیر ورودی باز، حوض نیمه پُر، دریچهٔ خروجی بسته و علی و حسین مشغولِ خالی کردنِ آبِ حوض باشند، چند دقیقه طول می‌کشد تا آب حوض کاملاً تخلیه شود؟

۱) ۱۰
۲) ۲۰
۳) ۳۰
۴) ۴۰

۲۶۳- اگر شیرِ ورودی بسته، حوض خالی، دریچهٔ خروجی باز و علی و حسین مشغولِ پر کردنِ آب حوض باشند، چند دقیقه طول می‌کشد تا حوض کاملاً پر شود؟

۱) ۲۰
۲) ۳۰
۳) ۴۰
۴) ۴۵

novinkonkor.com

* قطعه‌هایی مربعی به ابعاد ۲×۲ واحد داریم که می‌توانیم آن‌ها را واحد به واحد به هم بچسبانیم. نظیر شکل‌های زیر:

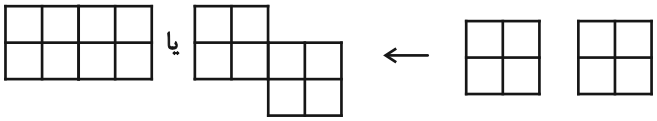

اما قطعه‌ها به حالت‌های دیگر مانند شکل‌های زیر، به هم نمی‌چسبند:

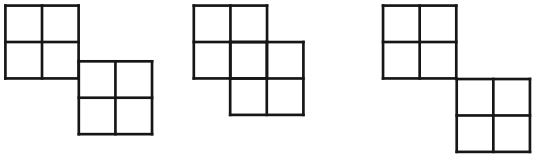

بر این اساس به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۶۴- نُه قطعه از قطعه‌های بالا را به نحوی به هم می‌چسبانیم که کم‌ترین محیط حاصل شود. این محیط چند واحد است؟

۱) ۱۸
۲) ۲۴
۳) ۳۶
۴) ۶۴

۲۶۵- پنج قطعه را از قطعه‌های بالا، به نحوی به هم می‌چسبانیم که محیط شکل حاصل از ۲۸ واحد بیش‌تر باشد. چند عدد متفاوت برای محیط شکل حاصل ممکن است؟

۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

۲۶۶- مکعب واحدی در حجم زیر نیست که حداقل قسمتی از آن در این نما دیده نشود. با این وصف، حداقل به چند مکعب واحد دیگر احتیاج داریم تا شکل را به یک مکعب‌مستطیل کامل تبدیل کنیم؟

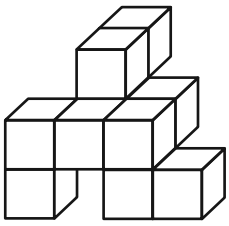

۱) ۱۸
۲) ۲۳
۳) ۲۷
۴) ۳۴

novinkonkor.com

۲۶۷- دو قطعهٔ مربعی زیر را باید به نحوی به شکل گستردهٔ مقابل بچسبانیم که از شکل گسترده، یک مکعب کامل حاصل شود و سطحی خالی نماند. چند حالت برای این کار ممکن است؟ دقت کنید این دو قطعه، از ضلع خود به شکل گستردهٔ مکعب می‌چسبند.

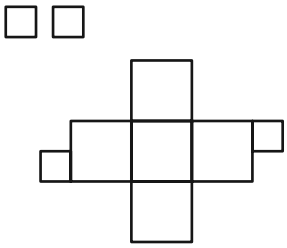

۱) ۴

۲) ۸

۳) ۹

۴) ۱۶

۲۶۸- مکعبی کوچک با ضخامت بسیار زیاد داریم که اگر از یک سوی آن که طرحِ دایره دارد، با فاصلهٔ اندک از سطح، نور چراغ‌قوهٔ زیر را به آن بتابانیم، نوری به شکل مثلث از سوی دیگرِ آن خارج می‌شود. کدام گزینهٔ زیر ممکن است شکل گستردهٔ این مکعب باشد؟ شکل‌های سیاه، شکل‌های بریده شده است.

۱)
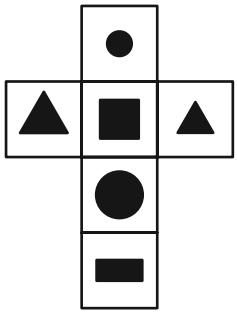

۲)
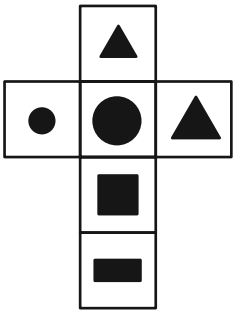

۳)
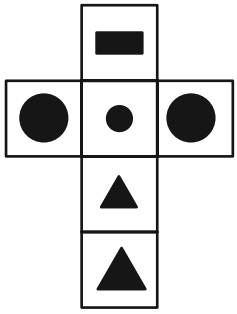

۴)
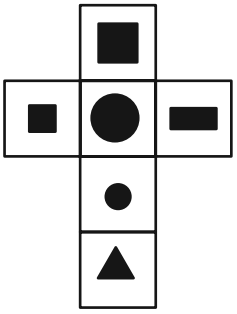

novinkonkor.com

۲۶۹- کدام حجم، حجم متفاوتی است؟

۱) 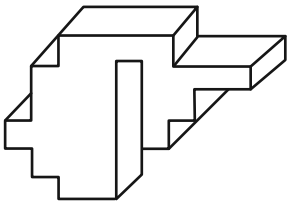

۲) 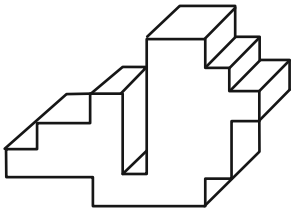

۳) 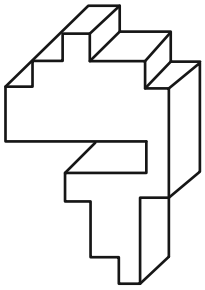

۴) 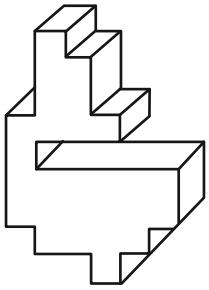

۲۷۰- از کدام شکل گسترده، مکعب متفاوتی ساخته می‌شود؟ پشت برگه‌ها کاملاً سفید است.

۱) 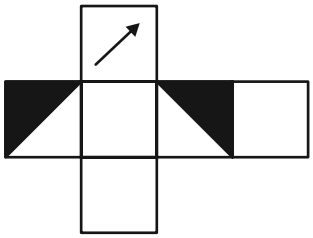

۲) 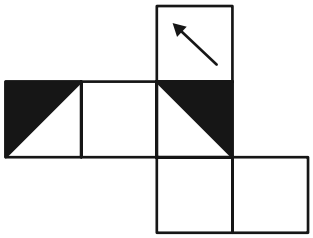

۳) 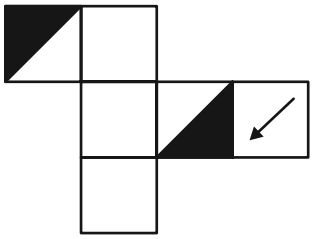

۴) 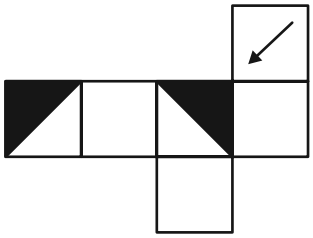

novinkonkor.com

خودارزیابی توجه و تمرکز

آزمون ۳۰ شهریور ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید .

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم به یک کار و تکلیف توجه کنم، بدون اینکه حواسم پرت شود.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم روی تکالیفم تمرکز کنم حتی زمانی که صداهای اطراف به گوش می‌رسد.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۳. من می‌توانم روی یک پروژه برای مدت طولانی و بدون از دست دادن علاقه کار کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم برای مدت طولانی توجه خود را برروی تکالیف مدرسه حفظ کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۵. من می‌توانم روی دستورات معلمم تمرکز کنم حتی اگر سر و صدایی در کلاس وجود داشته باشد.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۶. هنگام مطالعه یا درس خواندن می‌توانم صدای پس زمینه و محیط را نادیده بگیرم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۷. من می‌توانم به سرعت از یک کار به کار دیگر بدون از دست دادن تمرکز، توجهم را تغییر دهم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۸. من می‌توانم در طول مدرسه به راحتی از یک موضوع به موضوع دیگر بدون گیج شدن حرکت کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۹. من می‌توانم بدون مشکل، توجه و تمرکز خود را بین یک کار اصلی و یک کار دیگر تقسیم کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم بر روی یک پروژه کار کنم و در عین حال مراقب ساعت باشم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳۰ شهریورماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

novinkonkor.com

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، حمید زرین‌کفش، سعید عزیزخانی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، مجید بیگلری، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده
فلسفه و منطق	جواد پاکدل، مجید پیرحسینلو، عرفان دهدشنیا، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، مهرشاد عباسی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، الهه فاضلی، علی معزی، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، مهرزاد مشایخی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	ملیکا ذاکری، مهرزاد مشایخی، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	دروبشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیّد محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر نهایی مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینهٔ «۲» *(حمید زرین‌کفش)*

شاخص بهای کالاها و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی ندارد. این شاخص در سال پایه برابر ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود و واحد ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۲- گزینهٔ «۳» *(محمد بحیرایی)*

با توجه به دنبالهٔ سمت راست نمودار جعبه‌ای می‌توان دریافت که دادهٔ دور افتاده داریم و خط فقر مناسب جامعه از نصف میانه به‌دست می‌آید.

$$\xrightarrow{\text{نمودار جعبه‌ای}} \text{میانه} = ۲۴ \Rightarrow \text{خط فقر} = \frac{۲۴}{۲} = ۱۲$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۳- گزینهٔ «۴» *(احمدرضا ذاکرزاده)*

میزان درآمد در یک روز به تومان $۲ \times ۵۰۰۰ = ۱۰۰۰۰$

$۱۰۰۰۰ \times ۳۰ = ۳۰۰۰۰۰$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۴- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

$$BMI = \frac{\text{جرم برحسب کیلوگرم}}{\text{مجذور قد برحسب متر}} \Rightarrow ۲۶ = \frac{x}{(۱/۸)^۲}$$

$$\Rightarrow x = ۲۶ \times ۳/۲۴ = ۸۴/۲۴$$

$$۲۴ = \frac{y}{(۱/۸)^۲} \Rightarrow y = ۲۴ \times ۳/۲۴ = ۷۷/۷۶$$

$$\Rightarrow x - y = ۸۴/۲۴ - ۷۷/۷۶ = ۶/۴۸$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحهٔ ۶۱)

۵- گزینهٔ «۲» *(امیر زراندوز)*

$$\text{درصد تغییر شاخص} = \frac{\text{شاخص اولیه} - \text{شاخص جدید}}{\text{شاخص اولیه}} \times ۱۰۰$$

$$\Rightarrow \frac{۳-۴}{۴} \times ۱۰۰ = -\frac{۱}{۴} \times ۱۰۰ = -۲۵$$

یعنی ۲۵ درصد کاهش داشته است.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحهٔ ۶۲)

۶- گزینهٔ «۳» *(سعید عزیزخانی)*

با توجه به تناسب زیر داریم:

$$\frac{\text{هزینه در سال جدید}}{\text{شاخص در سال جدید}} = \frac{\text{هزینه در سال پایه}}{\text{شاخص پایه}}$$

$$\Rightarrow \frac{۲۰۰}{۱۰۰} = \frac{x}{۱۸۰} \Rightarrow x = \frac{۲۰۰ \times ۱۸۰}{۱۰۰} = ۳۶۰ \text{ هزار تومان}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۷- گزینهٔ «۴» *(محمدابراهیم توزنده جانی)*

با توجه به تورم ۸۰ درصد هزینهٔ مسکن، پس شاخص آن در سال ۱۴۰۳ برابر ۱۸۰ است و شاخص در سال ۱۴۰۰ (سال پایه) برابر ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود، حال با توجه به تناسب زیر داریم:

$$\frac{x}{۱۰۰} = \frac{۹}{۱۸۰} \Rightarrow x = \frac{۱۰۰ \times ۹}{۱۸۰} = ۵ \text{ میلیون تومان}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ و ۶۰)

۸- گزینهٔ «۲» *(عباس مالکی)*

$$\bar{x} = \frac{۳۲+۳۰+۱۸+۲۰+۲۵}{۳+۲+۶+۴+۵} = \frac{۱۲۵}{۲۰} = ۶/۲۵$$

$$\text{خط فقر} = \frac{۶/۲۵}{۲} = ۳/۱۲۵ \text{ میلیون تومان}$$

حال درآمد متوسط هر فرد در ماه را در هر خانواده به‌دست می‌آوریم.

$$\frac{۳۲}{۳} \simeq ۱۰/۶۷ > \text{خط فقر}$$

$$\frac{۳۰}{۲} = ۱۵ > \text{خط فقر}$$

$$\frac{۱۸}{۶} = ۳ < \text{خط فقر (۶ نفر زیر خط فقر قرار دارند)}$$

$$\frac{۲۰}{۴} = ۵ > \text{خط فقر}$$

$$\frac{۲۵}{۵} = ۵ > \text{خط فقر}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

novinkonkor.com

۹- گزینهٔ «۱» *(کنکور خارج از کشور ۹۸)*

راه‌حل اول: چون ۱۰/۵ میانگین دو عدد ۱۰ و ۱۱ است و درون‌یابی خطی است، بنابراین می‌توان با به‌دست آوردن میانگین دو عدد ۱۵۰ و ۱۹۰ جواب را به‌دست آورد:

$$\Rightarrow \frac{۱۹۰+۱۵۰}{۲}=۱۷۰$$

راه‌حل دوم: معادلهٔ خط گذرنده از دو نقطهٔ $(۱۰,۱۵۰)$ و $(۱۱,۱۹۰)$ را می‌نویسیم:

$$m=\frac{۱۹۰-۱۵۰}{۱۱-۱۰}=\frac{۴۰}{۱}=۴۰$$

$$y-۱۹۰=۴۰(x-۱۱)\xrightarrow{x=۱۰/۵}y-۱۹۰=۴۰(۱۰/۵-۱۱)$$

$$\Rightarrow y-۱۹۰=۴۰\times(-۰/۵)\Rightarrow y=۱۹۰-۲۰=۱۷۰$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۱۰- گزینهٔ «۲» *(کنکور خارج از کشور ۹۹)*

ابتدا نقطهٔ میانگین داده‌های جدول را می‌یابیم و سپس معادلهٔ خط گذرنده از نقطهٔ میانگین و نقطهٔ آخر را می‌نویسیم:

$$\bar{x}=\frac{۳+۶+۹+۱۲+۱۵}{۵}=۹$$

$$\bar{y}=\frac{۲۰/۵+۲۴+۲۲+۲۷+۲۱/۵}{۵}=۲۳$$

معادلهٔ خط گذرنده از نقاط $(۹,۲۳)$ و $(۱۵,۲۱/۵)$ را می‌نویسیم:

$$m=\frac{۲۳-۲۱/۵}{۹-۱۵}=-۰/۲۵ \text{ شیب خط}$$

$$y-۲۱/۵=-۰/۲۵(x-۱۵)\xrightarrow{x=۱۶}y=۲۱/۲۵$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینهٔ «۳» *(کنکور مجدد تیر ۱۴۰۱)*

با توجه به اطلاعات مسئله داریم:

$$\bar{x}=۵\Rightarrow\frac{۴+f_B+f_C+۷}{۴}=۵$$

$$\Rightarrow f_B+f_C+۱۱=۲۰\Rightarrow f_B+f_C=۹$$

با توجه به آن‌که f_B بالاتر از محور x ها قرار دارد، پس حداقل یک فروش را داشته است پس $f_C=۸$ می‌تواند باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحهٔ ۱۰۴)

۱۲- گزینهٔ «۱» *(کنکور مجدد تیر ۱۴۰۱)*

$$\text{عدد روی شعاع نمودار}=\frac{\text{مقدار متغیر}}{\text{مقدار بیشینه}}\times۱۰۰$$

$$\Rightarrow ۹۰=\frac{۱/۴۴}{B_{max}}\times۱۰۰\Rightarrow B_{max}=\frac{۱/۴۴\times۱۰۰}{۹۰}=۱/۶$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۳- گزینهٔ «۴» *(حمید زرین‌کفش)*

اگر درصد یا فراوانی متغیرهایی که نمودارهای آن‌ها را رسم می‌کنیم نزدیک به هم باشند نمودارهای میله‌ای و دایره‌ای مناسب هستند البته در این حالت نمودار دایره‌ای بهتر است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۱۴- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

تعداد داده‌ها برابر است با:

$$۴+۶+۵+۳=۱۸$$

چون تعداد داده‌ها زوج است، پس میانه برابر میانگین دو دادهٔ وسط یعنی داده‌های نهم و دهم است که هر دو برابر ۵ هستند. پس:

$$\text{میانه}=\frac{۵+۵}{۲}=۵$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

۱۵- گزینهٔ «۴» *(محمد حمیدی)*

$$\bar{x}=\frac{۲\times۸+۳\times۹+۱\times۱۰+۲\times۱۱+۳\times۱۲+۱\times۱۳}{۲+۳+۱+۲+۳+۱}$$

$$=\frac{۱۲۴}{۱۲}\simeq۱۰/۳$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۶- گزینهٔ «۲» *(سعید عزیزخانی)*

$$IQR=۶\Rightarrow Q_۳-Q_۱=۶\Rightarrow ۲m+۲-۲k=۶$$

$$\Rightarrow m-k=۲$$

$$E=۱۴\Rightarrow k+۲m-k=۱۴\Rightarrow ۲m=۱۴\Rightarrow m=۷$$

$$\xrightarrow[m-k=۲]{m=۷}k=۵$$

$$\Rightarrow m+k=۷+۵=۱۲$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

novinkonkor.com

۱۷- گزینهٔ «۲» *(عباس مالکی)*

در ابتدا تعداد متغیرها را n فرض می‌کنیم. پس:

$$\frac{۳۶۰}{n}-\frac{۳۶۰}{۳n}=۶۰$$

$$\Rightarrow \frac{۳۶۰}{n}-\frac{۱۲۰}{n}=۶۰ \Rightarrow \frac{۲۴۰}{n}=۶۰$$

$$\Rightarrow n=\frac{۲۴۰}{۶۰}=۴$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۸- گزینهٔ «۳» *(امیر زراندوز)*

نمودار حبابی نوعی خاص از نمودارهای پراکنش نگاشت است که متغیر سوم در آن متناسب با مساحت دایره‌ها یا همان مجذور شعاع دایره‌هاست.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحهٔ ۱۱۲)

۱۹- گزینهٔ «۴» *(حمید زرین‌کفش)*

برای به‌دست آوردن نسبت خواسته شده داریم:

$$\frac{\text{متغیر سوم } A}{\text{متغیر سوم } B}=\left(\frac{r_A}{r_B}\right)^۲=\left(\frac{۳}{۱/۵}\right)^۲=۲^۲=۴$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۲۰- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

ابتدا نمرهٔ هر درس را با توجه به عدد روی محور نمودار به‌دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{نمرهٔ ریاضی}}{۲۰}=\frac{۶۰}{۱۰۰}\Rightarrow \text{نمرهٔ ریاضی}=۱۲$$

$$\frac{\text{نمرهٔ فلسفه}}{۲۰}=\frac{۹۰}{۱۰۰}\Rightarrow \text{نمرهٔ فلسفه}=۱۸$$

$$\frac{\text{نمرهٔ ادبیات}}{۲۰}=\frac{۸۰}{۱۰۰}\Rightarrow \text{نمرهٔ ادبیات}=۱۶$$

$$\Rightarrow \bar{x}=\frac{۳\times۱۲+۳\times۱۶+۲\times۱۸}{۸}=۱۵$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

ریاضی و آمار (۳)

۲۱- گزینهٔ «۴» *(کنکور مجدد تیر ۱۴۰۱)*

در سه رقم رمز، هر سه زوج یا هر سه فرد هستند (دقت کنید که صفر هم می‌تواند اولین رقم سمت چپ رمز باشد.)

$$\underset{\text{زوج}}{۵}\times\underset{\text{زوج}}{۴}\times\underset{\text{زوج}}{۳}=۶۰$$

$$\underset{\text{فرد}}{۵}\times\underset{\text{فرد}}{۴}\times\underset{\text{فرد}}{۳}=۶۰$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}}۶۰+۶۰=۱۲۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۴ تا ۸)

۲۲- گزینهٔ «۲» *(کنکور مجدد تیر ۱۴۰۱)*

ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه را به‌دست می‌آوریم:

$$n(S)=۵\times۴=۲۰$$

$$n(A)=\underset{\text{اولی فرد}}{\binom{۳}{۱}}\times\underset{\text{دومی زوج}}{\binom{۲}{۱}}+\underset{\text{اولی زوج}}{\binom{۲}{۱}}\times\underset{\text{دومی زوج}}{\binom{۱}{۱}}=۳\times۲+۲\times۱=۸$$

$$\Rightarrow P(A)=\frac{۸}{۲۰}=\frac{۲}{۵}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۰)

۲۳- گزینهٔ «۲» *(حمید زرین‌کفش)*

پیشامد A آن است که عدد انتخابی مضرب ۲ باشد ولی مضرب ۳ نباشد:

$$A=\{۲,۴,۸,۱۰,۱۴,۱۶,۲۰\}\Rightarrow n(A)=۷$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۲۴- گزینهٔ «۳» *(محمد بحیرایی)*

$$P(A)=۶P(A') \ , \ P(A)+P(A')=۱$$

$$\Rightarrow ۶P(A')+P(A')=۱\Rightarrow P(A')=\frac{۱}{۷}$$

$$\Rightarrow P(A)=۱-\frac{۱}{۷}=\frac{۶}{۷}$$

$$\text{اختلاف مورد نظر}=\frac{۶}{۷}-\frac{۱}{۷}=\frac{۵}{۷}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

novinkonkor.com

۲۵- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

$$n(S)=\binom{8}{3}=\frac{8!}{5!\times 3!}=\frac{8\times 7\times 6}{3\times 2}=56$$

$$n(A)=\binom{4}{2}\binom{4}{1}+\binom{4}{3}=6\times 4+4=28$$

$$\Rightarrow P(A)=\frac{28}{56}=\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۲۷)

۲۶- گزینهٔ «۲» *(حمید زرین‌کفش)*

سنجش یا اندازه‌گیری، اولین قدم برای یافتن داده‌ها و بررسی متغیر مورد نظر است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۳۲)

۲۷- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

اگر دادهٔ دور افتاده داشته باشیم میانه و دامنهٔ میان چارکی شاخص‌های مرکزی و پراکندگی مناسب برای توصیف داده‌هاست.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۳۴)

۲۸- گزینهٔ «۲» *(محمد بحیرایی)*

$$\bar{x}=\frac{5+b+2+6+10}{5}=\frac{23+b}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{23+b}{5}=2b+1\Rightarrow 23+b=10b+5\Rightarrow b=2$$

$$\Rightarrow \sigma^2=\frac{(5-5)^2+(2-5)^2+(2-5)^2+(6-5)^2+(10-5)^2}{5}$$

$$=\frac{0+9+9+1+25}{5}=\frac{44}{5}=8/8$$

$$\Rightarrow \sigma=\sqrt{8/8}\Rightarrow a=5+\sqrt{8/8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۹- گزینهٔ «۱» *(سعید عزیزخانی)*

برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی یا ترتیبی) گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۳۰- گزینهٔ «۱» *(امیر زراندوز)*

اگر براساس رقم اول تلفن خانه‌ها انتخاب نمونه انجام شود، چون تلفن‌های هر محله با یک شمارهٔ مشترک شروع می‌شوند، همهٔ نمونه از یک قسمت انتخاب می‌شوند و خانوارهای ساکن در محلهٔ دیگر که شمارهٔ تلفن‌شان با رقم دیگری شروع می‌شود، شانس حضور در نمونه را ندارند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینهٔ «۲» *(عزیز الیاسی‌پور)*

موارد «الف و ب» اشتباه هستند.

این سبک زبانی جدید و متفاوت با دوره‌های پیشین دارد.

با ازبین‌رفتن سلطهٔ حکومت بغداد کلمات عربی کاهش یافتند و از طرفی حملات تیموریان و ازبک‌ها باعث شد کلمات ترکی افزایش یابند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۳۲- گزینهٔ «۱» *(هومن نمازی)*

«جامع عباسی» نوشتهٔ شیخ بهایی است. / «عالم‌آرای عباسی» در زمینهٔ تاریخی است. / «رشحات عین الحیات» در زمینهٔ عرفان نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۳۳- گزینهٔ «۱» *(هومن نمازی)*

تلمیح غریب و نارایجی در این بیت به کار رفته است، حال آنکه تلمیحات رایج که در مضمون‌سازی مؤثر هستند در سبک هندی کاربرد فراوان دارند. بیت از خاقانی است و زبان آن نیز کهن‌تر از زبان سبک هندی است.

تشریح سایر ابیات:

گزینهٔ «۲»: تشبیه ملموس در این بیت و بیان مضمون و ارائهٔ خیال به شیوه‌ای خاص که شامل فکری جزئی، اما بیان آن به صورت اعجاب‌انگیز است باعث می‌شود در گروه ابیات سبک هندی قرار بگیرد.

گزینهٔ «۳»: اسلوب معادله دارد که از آرایه‌های رایج سبک هندی است. همچنین تشبیه ملموس است.

گزینهٔ «۴»: اصطلاح «سکته‌خوانی» و «مردن» معانی دال بر حاکمیت مختصات سبک هندی بر این بیت است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۳۴- گزینهٔ «۱» *(یاسین مهدیان)*

کنایه: بیت «د»: «بار گشتن بر دوش کسی» کنایه از سربار کسی شدن

تشبیه: بیت «ب»: تشبیه مضمر و پنهان «خندهٔ یار» به «شکر» در مصراع دوم مشهود است.

موازنه: بیت «الف»: کلمات روبه‌روی دو مصراع، با یکدیگر سجع متوازی و متوازن دارند. (توجّه داشته باشید که در خوانش، با «سَرِ» و «خورُ» مواجه هستیم و «و» در مصراع دوم، مصوّتِ «ر» می‌باشد، هم‌چنان که «ـِ» در مصراع اول، مصوّتِ «ر» است.)

جناس: بیت «ج»: «بینا» و «سینا»

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدیع)

۳۵- گزینهٔ «۳» *(محسن اصغری)*

ترصیع به‌کار نرفته است؛ زیرا کلمات «عشق و شور» و «شوریده و دیوانه» سجع متوازن دارند و آرایهٔ موازنه پدید آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مجاز: صد (مجاز از مقدار بسیار و فراوان) و سر موی (مجاز از اندک) – جناس: هر و سر

گزینهٔ «۲»: استعاره (تشخیص): روی بر خاک نهادن باد - کنایه: بر باد دادن (نابودی) و روی بر خاک نهادن (فروتنی و سجده‌کردن)

گزینهٔ «۴»: تشبیه: چو گیسو - واژه‌آرایی: گیسو در مصراع اول و دوم

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدیع)

novinkonkor.com

۳۶- گزینهٔ «۴» *(رضا رنجبری)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در کام صدف تلخ شدن: کنایه از بی‌رونق و بی‌ارزش شدن است.

گزینهٔ «۲»: پشت پا بر چیزی زدن: کنایه از بی‌توجهی کردن

گزینهٔ «۳»: خون خوردن: کنایه از تحمل رنج بسیار – سختی زیاد کشیدن / دم درکشیدن: کنایه از سکوت کردن

نکته: اگر جمله، «قصد خون کسی را کردن» بود، «خون» در اینجا مجاز از کشتن می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۷- گزینهٔ «۳» *(حسن اصحابی)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مجاز: «دل» مجاز از کل وجود، تشخیص: دل مستم

گزینهٔ «۲»: جناس: «سرو» در مصراع اول معنای خودش (نوعی درخت) را می‌دهد و در مصراع دوم در معنای استعاری معشوق به‌کار رفته است، «گل» و «دل» نیز جناس ناقص را ایجاد کرده‌اند، واج‌آرایی: صامت (س) و مصوت (ا) تکرار شده‌اند.

گزینهٔ «۳»: تشبیه: شمع‌وش، فاقد استعاره است.

گزینهٔ «۴»: موازنه: کلمات روبه‌روی دو مصراع هم‌وزن هستند، کنایه: «چشم داشتن به راه» کنایه از منتظر بودن

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدیع)

۳۸- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

وزن همهٔ ابیات «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن» است، ولی در بیت گزینهٔ «۳»، وزن بیت «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۳۹- گزینهٔ «۲» *(مجتبی فرهادی)*

بیت گزینهٔ «۲» در وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» سروده شده است که وزن همسان (تک‌پایه‌ای) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

گزینهٔ «۳»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

گزینهٔ «۴»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۴۰- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۹۹)*

مفهوم ابیات صورت سؤال: شاعر ابتدا از عیب‌جویان که حکایت او را نزد معشوق فاش کرده‌اند، شکایت می‌کند، اما در بیت بعد می‌گوید از آنجا که درد مرا نزد درمان (معشوق) بازگو کرده‌اند، در اصل کار آن‌ها به نفع من بوده است. در بیت گزینهٔ «۳» نیز حافظ این نکته را گوشزد می‌کند که نباید از طعن حسودان دلخور شد؛ چرا که شاید خیر شخص مورد حسادت در همین باشد که این افراد او را طعن کنند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحهٔ ۱۰۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- گزینهٔ «۴» *(سعید جعفری)*

سادگی و روانی کلام و کمی آرایه‌های ادبی در این بیت و نیز استفاده از شکل تاریخی فعل (زدندی همی = همی‌زدندی) از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ورود لغات ترکی به زبان فارسی: سن / فراوانی ترکیبات نو: توسن‌خوی، سوسن‌بوی

گزینهٔ «۲»: ردیف فعلی و اسمی دشوار در شعر: دریغا روزگار من

گزینهٔ «۳»: رواج حس دینی و فراوانی پند و اندرز (انوری در این بیت به گوشه‌گیری و به فکر پس از مرگ بودن توصیه می‌کند.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۴۲- گزینهٔ «۳» *(حسن اصحابی)*

به‌کارگیری سجع، ویژگی اصلی نثر موزون است که در این عبارت از کشف‌الاسرار دیده می‌شود. دقت کنید که آوردن عبارت عربی اگرچه در کتاب درسی ذیل ویژگی‌های نثر فنی آمده است، اما این‌طور نیست که در سبک‌های دیگر هیچ عبارت عربی وجود نداشته باشد، بلکه در نثر فنی این ویژگی غالب‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: آوردن اشعار گوناگون از عربی و پارسی ویژگی نثر فنی است.

گزینهٔ «۲»: بیان مضامین آمیخته با امثال عربی از ویژگی‌های نثر فنی می‌باشد.

گزینهٔ «۴»: زبان دشوارتر و استفادهٔ بیشتر از واژگان عربی از ویژگی‌های نثر فنی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۴۳- گزینهٔ «۲» *(سید علیرضا احمدی)*

این بیت دارای جناس ناهمسان حرکتی (بُستان: باغ و بِستان: بگیر) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: شانه: ۱- وسیله‌ای برای شانه کردن مو ۲- کتف و دوش

گزینهٔ «۳»: سیم: ۱- نقره ۲- استعاره از بینی

گزینهٔ «۴»: خویش‌های قافیه: ۱- فامیل و آشنا ۲- خود

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۴۴- گزینهٔ «۲» *(رضا رنجبری)*

«حریص» و «حِرص» با هم اشتقاق می‌سازند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «جان» و «جهان» اشتقاق نمی‌سازند.

گزینهٔ «۳»: «آستین» و «آستان» اشتقاق نمی‌سازند.

گزینهٔ «۴»: دو واژهٔ «عِلم» و «عالَم» از یک ریشه نیستند و معنای متفاوتی دارند، بنابراین اشتقاق نمی‌سازند.

novinkonkor.com

نکته: در تشخیص اشتقاق باید به دنبال واژگانی بگردید که از یک ریشه ساخته شده‌اند. هنگام تشخیص ریشهٔ یک کلمه باید به عواملی چون: «حروف اصلی و شباهت معنایی» بپردازید. دقت کنید که صرفاً وجود شباهت ظاهری به معنای هم‌ریشه بودن نیست.

مثلاً دو کلمهٔ «عمل و علم» یا «حاکم و حکیم» هم‌ریشه نیستند و نمی‌توانند اشتقاق بسازند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۴۵- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

همسان: برآید: ۱- بالا آید، ظاهر شود ۲- پدید آید، انجام شود / ناهمسان: بار و بام

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: همسان: ---- / ناهمسان: تا و تو – تو و چو

گزینهٔ «۲»: همسان: ---- / ناهمسان: بر و سر

گزینهٔ «۴»: همسان: مردم ۱- در مصراع اول، مردمک چشم ۲- در ابتدای مصراع دوم، انسان/ ناهمسان: ----

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۴۶- گزینهٔ «۱» *(یاسین مهریان)*

تشبیه: «الفت آب بقا»، به «زنجیر پا» مانند شده‌است. / تلمیح: اشاره به ماجرای حضرت خضر و آب بقا / جناس: «تا» و «پا»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: فاقد تشبیه / تلمیح: اشاره به ماجرای حضرت یوسف / جناس: «ما» و «را»

گزینهٔ «۳»: تشبیه: «صیدگاه عشق» / تلمیح: اشاره به ماجرای حضرت آدم و رانده‌شدن وی از بهشت / فاقد جناس

گزینهٔ «۴»: تشبیه: چون حلاج ... / تلمیح: اشاره به ماجرای منصور حلاج و به دار آویخته‌شدن او / فاقد جناس

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۴۷- گزینهٔ «۳» *(سید علیرضا احمدی)*

واژگان قافیه «بیعت» و «بیعت» هستند.

گزینهٔ «۴»: «آلت» اولی به معنای «ابزار» و دیگری واژهٔ عربی «آل و خاندانت» است. حال حرف روی در این بیت «ت» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۴۸- گزینهٔ «۲» *(سید علیرضا احمدی)*

تشریح ابیات:

بیت الف) دَهید و دِهید: قافیه / فاقد ردیف

بیت ب) کوته‌پا و پیدا: قافیه / بود و بود: ردیف

بیت ج) فکر و ذکر: قافیه / کن و کن: ردیف

بیت د) پوشیده و دیده: قافیهٔ اول / شد (فعل اسنادی) و شد (به معنای رفت): قافیهٔ دوم / فاقد ردیف

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۴۹- گزینهٔ «۱» *(حسن اصحابی)*

ابیات سایر گزینه‌ها همگی به درمان‌ناپذیری درد عشق اشاره دارند، اما بیت گزینهٔ «۱» دار و ندار عاشق را جز غم نمی‌داند و اشاره‌ای به درمان‌ناپذیری درد عشق ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحهٔ ۹۸)

۵۰- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

مفهوم بیت صورت سؤال: اگر معشوق شمشیرش را برای کشتن عاشقانش بیرون بکشد، اولین کسی که ادعای محبت معشوق را می‌کند من هستم؛ یعنی شاعر جان خود را با اشتیاق فدای راه عشق می‌کند.

در بیت گزینهٔ «۱» هم شاعر بلایای راه عشق (زلزلهٔ طور) را به جان می‌خرد و در راه عاشقی پا پس نمی‌کشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: کسی که ادعای عاشقی بکند و از طرفی، از معشوق گله کند، عاشق واقعی نیست و سزاوار دوری از معشوق است.

گزینهٔ «۳»: شاعر پایداری خود در محبت معشوق را اعلام می‌کند و هجران و دوری را از ویژگی‌های عشق نمی‌داند.

گزینهٔ «۴»: شاعر تصویری جبرگرایانه از ملامت‌شدن می‌دهد و می‌گوید اینکه ملامت‌گران مرا ملامت می‌کنند، به اختیار من نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحهٔ ۱۰۱)

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

مشتاق اصفهانی به‌همراه چند تن دیگر از ادیبان در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

novinkonkor.com

۵۲- گزینهٔ «۲» *(هومن نمازی)*

هاتف اصفهانی از معروف‌ترین شاعران عهد بازگشت است. (البته این جمله درمورد هاتف در کتاب درسی بیان شده است، اما صبا و نشاط هم از شاعران معروف دورهٔ بازگشت هستند و بنابراین بخش اول تمام گزینه‌ها درست است.)

فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود و آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا کرد.

دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه نقش مؤثری داشت و جمال‌زاده و هدایت در این نوع نثر پیرو او هستند.

«شمس‌الدین و قمر» و «داستان باستان» نوشتهٔ میرزا حسن‌خان بدیع هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۷، ۱۹ و ۲۱)

۵۳- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

نمایشنامهٔ ایده‌آل یا سه تابلوی مریم منظوم است.

ادیب‌الممالک لقب خود را از مظفرالدین‌شاه گرفت، نه ملک‌الشعرا.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶ تا ۱۸)

۵۴- گزینهٔ «۲» *(رضا رنجبری)*

ث) بازار شکستن: کنایه از بی‌رونق کردن

پ) مصراع دوم را شهریار از غزل حافظ تضمین کرده است.

الف) در این بیت تشبیه ملفوف به‌کار رفته است. / مشبه‌ها: «روی دوست – دل دشمنان» و مشبه‌به‌ها: «چراغ مرده - شمع آفتاب» / تشبیه از طریق لف و نشر مشوش شکل گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در بیت «الف»، «چراغ مرده» کنایه از چراغ خاموش است. / در بیت «ب» تضمین وجود ندارد! دقت کنید، صرفاً وجود واژگان عربی خالق آرایهٔ تضمین نیست. در بیت «ت» تشبیه وجود دارد و شاعر معشوق خود و راه رفتن او را به طاووس و حتی برتر از آن تشبیه کرده است. (تشبیه تفضیلی)

گزینهٔ «۳»: در بیت «الف»، «چراغ مرده» کنایه از چراغ خاموش است. / بیت «ب» تشبیه ندارد.

گزینهٔ «۴»: در بیت «ب» تضمین مشاهده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بدیع)

۵۵- گزینهٔ «۴» *(محسن اصغری)*

ج) تضمین: شاعر (صائب) مصراع دوم را از عرفی شیرازی تضمین کرده است.

الف) استعارهٔ مصرّحه: کتاب استعارهٔ مصرّحه از «دل» است.

ب) جناس: واژه‌های «دور و دیر» جناس ناقص اختلافی دارند.

د) تلمیح: به آیهٔ «فَأَینَما تُوَلّوا فَثَمَّ وَجْهُ الله» اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۵۶- گزینهٔ «۴» *(یاسین مهریان)*

فاقد جناس / تشخیص: اینکه شبنم به گل پشت کند، تشخیص است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «نان» مجاز از روزی و خوراک / کنایه: «گلوگیرشدن»

گزینهٔ «۲»: سر بیرون آوردن سوزن، استعارهٔ مکنیه است. / تلمیح: اشاره به ماجرای حضرت عیسی و سوزن به‌همراه‌داشتن او در عروج

گزینهٔ «۳»: تشبیه پنهان «روی» به «آفتاب» مشهود است. / مجاز: «آفتاب» مجاز از «خورشید»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۵۷- گزینهٔ «۴» *(مجتبی فرهادی)*

«ب»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

«د»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

تشریح سایر ابیات:

«الف»: فعلاتن فعلاتن فعلن (همسان ـ تک‌پایه‌ای)

«ج»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (همسان ـ دولختی)

«هـ»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (همسان ـ تک‌پایه‌ای)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۵۸- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

وزن‌واژهٔ درست بیت گزینهٔ «۴» برابر است با: مفعول مفاعلن مفاعیلن

گو	ینـ	د	بِـ	دا	ر	دسـ	تَـ	شز	دا	من
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۵۹- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

گزینهٔ «۳»: وزن ناهمسان «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: وزن همسان «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

گزینهٔ «۲»: وزن همسان «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» است

گزینهٔ «۴»: وزن همسان تک‌پایه‌ای «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۶۰- گزینهٔ «۱» *(یاسین مهریان)*

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: نکوهش آزردن مردم و توصیه به دلجویی از آن‌ها

مفهوم بیت گزینهٔ «۱»: توصیه به آزرده‌نشدن از بدی‌های روزگار و توصیه به خوشحال‌نشدن از راحتی‌های آن

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحهٔ ۳۹)

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینهٔ «۴» *(محمدمهدی یعقوبی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) باید توجه داشته باشیم که منورالفکران غرب‌گرا نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند در حالی که نخستین بیدارگران اسلامی به خطر کشورهای غربی برای جوامع اسلامی توجه داشتند و خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی بودند.

ج) با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی، جریان اجتماعی دیگری به موازات نخستین بیدارگران اسلامی شکل گرفت. نسل اول این جریان به منورالفکران و نسل دوم آن به روشنفکران شهرت یافتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

۶۲- گزینهٔ «۳» *(آزیتا بیدقی)*

اندیشهٔ سیاسی قوم‌گرایانهٔ غرب متجدد: ناسیونالیسم (ملی‌گرایی)

با فروپاشی بلوک شرق جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهان از بین رفت و این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبهٔ خود را از دست داد و غرب‌گرایان این جوامع، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام ستیزی آنان نبود بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

کشورهای اسلامی در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند: پیامدِ در هم ریختن نظم پیشین

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۳)

۶۳- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

امام‌خمینی (ره) انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را به عهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنهٔ رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحهٔ ۱۱۸)

۶۴- گزینهٔ «۴» *(محمدمهدی یعقوبی)*

فعالیت اجتماعی سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحهٔ ۱۱۸)

۶۵- گزینهٔ «۲» *(سیدآرش مرتضائی‌فر)*

انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطهٔ سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: تفاوت (انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همهٔ اقشار و گروه‌های جامعه را در بر گرفت.) ـ تفاوت (انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب مورد حمایت بلوک شرق بودند ولی انقلاب اسلامی ایران به هیچ یک از دو بلوک وابستگی نداشت)

گزینهٔ «۲»: شباهت ـ تفاوت

گزینهٔ «۳»: تفاوت ـ شباهت

گزینهٔ «۴»: تفاوت (انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها در چهرهٔ استعمار نو بازمی‌گشت.) ـ تفاوت (این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیهٔ قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند اما انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.)

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحهٔ ۱۲۱)

۶۶- گزینهٔ «۲» *(فاطمه صفری)*

انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب (پهلوی) را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافت امّا چون به بلوک شرق وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شد.

انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت.

انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م روسیه، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

۶۷- گزینهٔ «۱» *(ریحانه امینی)*

تشریح موارد نادرست:

ـ انقلاب اسلامی ایران، الگوی نوینی در برابر امت اسلامی قرار داد و افق جدیدی را به روی جهان اسلام گشود. اهمیت این انقلاب فقط به این دلیل نبود که مهم‌ترین قدرت حامی اسرائیل در منطقه، یعنی شاه را ساقط کرده بود، بلکه در راهکاری بود که برای مبارزه با صهیونیسم ارائه می‌داد.

ـ امروز مهم‌ترین نیاز جهان اسلام، اتحاد و انسجام اسلامی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۲۹)

novinkonkor.com

۶۸- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۹۹)*

انقلاب اسلامی با آن‌که در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد، ولی آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حلّ چالش‌های جامعهٔ ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد. انقلاب براساس آموزه‌های اسلامی، از عزّت و اقتدار جهان اسلام پاسداری می‌کرد، دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفهٔ خود می‌دانست، فطرت الهی همهٔ انسان‌ها را مخاطب پیام خود قرار می‌داد و حلّ مشکلات معرفتی و معنوی بشر را در محدودهٔ رسالت خود می‌دید.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحهٔ ۱۳۱)

۶۹- گزینهٔ «۲» *(سیدآرش مرتضائی‌فر)*

کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کردند؛ نظریهٔ پایان تاریخ فوکویاما همین معنا را القا می‌کرد. اما موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی‌اش باطل بودن این نظریه را نشان داد. با قبول حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام نظریهٔ جنگ تمدن‌ها از سوی برخی نظریه‌پردازان غربی مطرح شد. این نظریه شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی را می‌پذیرفت ولی از یک سو دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن اسلامی قرار می‌داد و جایگاه مهم و منحصر به فرد انقلاب اسلامی را نادیده می‌گرفت و از سوی دیگر با طرح جنگ تمدن‌ها رویکرد خصمانهٔ جهان غرب را نسبت به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌نمود و از این طریق هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم نسبت به بلوک شرق وجود داشت متوجه جهان اسلام می‌کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۷۰- گزینهٔ «۴» *(سیدآرش مرتضایی‌فر)*

ـ مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گستردهٔ مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه.ش. است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است. دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند و از همین رو آن را بهار عربی نامیدند.

ـ انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئلهٔ اسرائیل را مسئلهٔ جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام اولاً مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور مسلمانان مخدوش کرد؛ ثانیاً مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد.

ـ قرن بیستم را قرن انقلاب‌های آزادی‌بخش می‌دانند و انقلاب اسلامی آخرین انقلاب قرن بیستم است.

ـ منظور از واجبات نظامیه اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است؛ مانند حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان جدید، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۲۰، ۱۲۹ و ۱۳۰)

جامعه‌شناسی (۱)

۷۱- گزینهٔ «۳» *(فاطمه صفری)*

تشریح عبارات نادرست:

ـ مستشرقان یا شرق‌شناسان به جمعی از محققان غربی گفته می شود که از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی جوامع شرقی و میراث فرهنگی آنها را مطالعه می‌کنند. در واقع به جای بازخوانی و مطالعه به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.

ـ جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حملهٔ مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۷۲- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

تشریح عبارت‌ها:

الف) نظریه‌پردازان غربی طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند.

ب) جامعهٔ ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپندهٔ بیداری اسلامی درآمد.

ج) هویت فرهنگی هر جامعه بر مدارعقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان آن شکل می‌گیرد.

د) جهان اسلام، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۸)

۷۳- گزینهٔ «۲» *(ریحانه امینی)*

تشریح گزینهٔ نادرست:

بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود؛ بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۷۴- گزینهٔ «۱» *(آزیتا بیدقی)*

قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به‌دست می‌آید دارای مقبولیت است و قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود. انسان به‌دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد کنشگری قدرتمند است.

قدرت انسان محدود است به‌گونه‌ای که نمی‌تواند همهٔ نیازهای خود را به تنهایی برآورده سازد و برای تأمین برخی نیازهای اولیهٔ زندگی خود به کمک دیگران احتیاج دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۹)

novinkonkor.com

۷۵- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

ـ نظام فرهنگی و نظام سیاسی بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند. نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند؛ اما اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی، از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد (تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی). از طرف دیگر، نظام سیاسی نیز اگر به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعهٔ فرهنگ کمک می‌کند و اگر از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود، زمینهٔ تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی را پدید می‌آورد (تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی).

ـ هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، «سیاست» پدید می‌آید. زیرا سیاست، اِعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معیّن است.

ـ ارسطو حکومتی را که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، جمهوری (پولیتی) می‌خواند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

۷۶- گزینهٔ «۱» *(مشابه کنکور سراسری ۱۴۰۳ – نوبت اول اردیبهشت‌ماه)*

تقسیم‌بندی ارسطو از انواع حکومت‌ها

شیوهٔ حکومت / تعداد حاکمان	براساس فضیلت	براساس خواست و میل افراد
فرد	مونارشی	تیرانی (استبدادی)
اقلیت	آریستوکراسی	الیگارشی
اکثریت	پولیتی (جمهوری)	دموکراسی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۱۲۲)

۷۷- گزینهٔ «۲» *(سیدآرش مرتضائی‌فر)*

گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد. هر عاملی که در گسترش فرهنگ و معانی موثر باشد در بسط هویت جهان اجتماعی تأثیرگذار است. راه گسترش هر فرهنگ شناختن (اندیشیدن)، پذیرفتن، و عمل کردن به آن است. شناختن و عمل کردن صرفاً از عهدهٔ افراد و اعضای جهان اجتماعی برمی‌آید. اعضای جهان اجتماعی حامل و عامل فرهنگ و معانی آن هستند. هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد. کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به‌منزلهٔ محدود شدن گسترهٔ آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. از این رو تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی مسئله‌ای هویتی است. هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمهٔ تحقق این هدف داشتن جمعیت مناسب است. بنابراین اگر اولاً فرهنگ و معنایی که بسط می‌یابد فرهنگ حق باشد نه فرهنگ باطل؛ ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند افزایش جمعیت ضروری است. نبود شرط دوم جامعهٔ فاسق(جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می شناسند ولی به آنها پایبند نیستند) می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

۷۸- گزینهٔ «۲» *(محمدمهدی یعقوبی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) فرزندآوری نیاز فطری انسان و تامین جمعیت از کارکردهای مهم نهاد خانواده است.

ج) در مواقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا رشد جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد، برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند و با همراهی و همکاری مردم تدابیر و راه‌حل‌هایی را به اجرا در می‌آورد که «سیاست‌های جمعیتی» نامیده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

۷۹- گزینهٔ «۴» *(ریحانه امینی)*

تشریح موارد:

ـ امروزه جوامع غربی به علت‌هایی مانند بالارفتن سن ازدواج، افزایش بی‌ثباتی، فروپاشی خانواده‌ها و طلاق، رفاه‌زدگی، عافیت‌طلبی و مصرف‌گرایی و به دنبال آن، هزینه پنداشتن فرزندان و... با مسئله کاهش جمعیت و عوارضی چون پیری و سالمندی جمعیت مواجه‌اند.

ـ سیاست‌های جمعیتی می‌تواند در راستای رشد یا کاهش جمعیت باشد.

ـ کاهش جمعیت، شاخص و نشانهٔ جهان اجتماعی متجدد است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۱۲۹)

۸۰- گزینهٔ «۱» *(فاطمه صفری)*

هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد و در ادوار مختلف از سوی استعمارگران غربی به صورت های مختلفی دنبال شده است. این کار در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز رویتر و رژی و ... و در دورهٔ پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ افزار وکالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی به ویژه روح خودباوری ملت ایران انجام شد.

اقتصاد سرمایه‌داری: استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی؛ شیوهٔ سرمایه‌داری یعنی جست‌وجوی سود از طریق بازار

کشورهای غربی پاشنهٔ آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این رو جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

اقتصادی که مانند چشمه‌ای از درون بجوشد و بر تولید داخلی قویِ خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند؛ بلکه آن را به صورتی متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند که به آن درون‌زایی در عین برون‌گرایی می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

novinkonkor.com

روان‌شناسی

۸۱- گزینهٔ «۱» *(حمیدرضا توکلی)*

ـ گزارهٔ اول یعنی انسجام رفتارها، ناشی از داشتن هدف است؛ هدف باعث حفظ منابع انرژی می‌شود.

ـ گزارهٔ دوم یعنی بیراهه‌نرفتن نیز ناشی از انتخاب هدف معین است.

ـ گزارهٔ سوم باعث می‌شود فرد تحت تأثیر موانع زودگذر و عواملی همچون خستگی قرار نگیرد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹)

۸۲- گزینهٔ «۳» *(حمیدرضا توکلی)*

به‌طور کلی، چیزی که باعث شده سارا به سمت کار در مطب‌های زیبایی کشیده شود، درآمد بیشتر بوده که یک انگیزهٔ بیرونی است؛ تنها گزینهٔ «۳» به طور مستقیم اشاره به انگیزهٔ بیرونی دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحهٔ ۱۶۳)

۸۳- گزینهٔ «۳» *(مهسا عفتی)*

در این حالت انسانی توانمند، یاد می‌گیرد که ناتوان است و کنترلی بر محیط خود ندارد.

نکته: بسیاری از ناتوانی‌های ما به‌دلیل یادگیری است نه اینکه واقعاً نمی‌توانیم؛ اما در برخی مواقع ممکن است فرد واقعاً ناتوان باشد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۹)

۸۴- گزینهٔ «۴» *(محمد حبیبی)*

بررسی عبارت‌های صورت سؤال:

الف) دو شناخت متضاد در حالی ناهماهنگی شناختی را شکل می‌دهند که هم‌زمان نیز باشند. در حالی که شناخت‌های فیلسوف مربوط به دو سال متمایز است.

ب) فرد برای اینکه دچار ناهماهنگی شناختی نشود، به رفتارها و توجیهاتی روی می‌آورد تا بین رفتار و شناخت او هماهنگی حاصل شود؛ زیرا ناهماهنگی، ناخوشایند و تنش‌زاست.

ج) هر گاه فرد مجبور شود بین دو انتخاب مطلوب (تعارض گرایش-گرایش)، یکی را برگزیند، دچار ناهماهنگی بعد از تصمیم می‌شود.

د) طبق اصل هماهنگی شناختی، مردم برای اینکه دچار ناهماهنگی شناختی نشوند، چیزی را بیشتر تأیید می‌کنند که برای آن هزینهٔ بیشتری پرداخته باشند. این هزینه می‌تواند پول، زمان و یا انرژی باشد.

هـ) نگرش کسی که از محیط و محل زندگی خود فاصله می‌گیرد، احتمال بیشتری برای تغییر دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۲)

۸۵- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۲)*

- موارد اول و سوم: هدف، هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند برای او مؤثر و مفید است.

- مورد دوم: در انگیزهٔ درونی فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت می‌کند.

- مورد چهارم: استعداد، از عواملی نیست که در اختیار فرد باشد و فرد هرگز نمی‌تواند استعداد خود را افزایش بدهد.← اسناد درونی غیرقابل کنترل

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۳، ۱۶۸، ۱۶۹ و ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۸۶- گزینهٔ «۱» *(مهدی جاهدی)*

با شروع اضطراب مرگ در احمدرضا، سردردهای او نیز شروع شده است. پس علت عامل روانی و پیامد بیماری جسمانی است. همچنین خشم احمدرضا علامت هیجانی و نداشتن تمرکز او علامت شناختی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۱ و ۱۹۷)

۸۷- گزینهٔ «۱» *(مهسا عفتی)*

الف) تفریح و سرگرمی هر چند یک روش مقابله‌ای سازگارانهٔ بلندمدت محسوب می‌شود، اما در این‌جا کیانا آن را جایگزین درس خواندن کرده و یک روش ناسازگارانه (منفعل و مضرّ) محسوب می‌شود.

ب) تغذیهٔ مناسب از روش‌های سازگارانهٔ بلندمدت است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ تا ۲۰۳)

۸۸- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

ـ سخت بودن سؤالات ← اسناد بیرونی پایدار

ـ داشتن استعداد ← اسناد درونی پایدار

منظور از عوامل پایدار، عواملی‌اند که فرد نمی‌تواند تغییری در آن‌ها ایجاد کند و موانع رسیدن به هدف را برطرف کند. (مثل سختی سؤال یا داشتن استعداد)

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۸۹- گزینهٔ «۴» *(حمیدرضا توکلی)*

عبارت اول: بیماری که روش‌های درمانی دیگر روی او اثر ندارد، نزدیک به انتهای چپ پیوستار سلامت یعنی قسمت قرمز و ناتوانی کامل و عمدهٔ ناشی از بیماری قرار دارد.

عبارت دوم: نوع ارزیابی در فشار روانی است که مثبت یا منفی بودنِ آن را تعیین می‌کند.

عبارت سوم: رژیم غذایی سالم باید حاوی کربوهیدرات زیاد و چربی کم باشد، نه اینکه چربی را حذف کند.

عبارت چهارم: فرد در هر نقطه‌ای از پیوستار قرار داشته باشد، نه تنها باید بتواند جایگاه خود را حفظ کند، بلکه باید تلاش کند به نقطهٔ بالاتر، که به سلامت کامل نزدیک‌تر است، برسد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۳، ۱۹۶ و ۱۹۸)

۹۰- گزینهٔ «۴» *(محمد حبیبی)*

تعرق کردن مربوط به حیطهٔ جسمانی است نه رفتاری.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحهٔ ۱۹۷)

novinkonkor.com

عربی زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینهٔ «۴» *(امیرحسین شکوری)*

«أ»: آیا (رد گزینهٔ «۳») / «لَمْ یَنْظُرُوا»: نگاه نکردند (رد گزینهٔ «۲») / «إِلَی السّمَاءِ»: به آسمان (در گزینه‌های «۲» و «۳» به صورت مفعول ترجمه شده که نادرست است.) / «بَنَیْنَاهَا»: آن را ساختیم، آن را ساخته‌ایم (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)

(ترجمه)

۹۲- گزینهٔ «۱» *(محمود بادبرین - یاسوج)*

«لم أسمح»: اجازه ندادم، اجازه نداده‌ام (رد گزینهٔ «۴») / «لأخی الصغیر»: به برادر کوچکم (رد گزینهٔ «۳») / «أن یذهب»: که برود / «مع أصدقائه»: به همراه دوستانش (رد گزینهٔ «۴») / «إلی الشّاطئ»: به ساحل / «لأنّ»: زیرا / «کنت أخاف»: می‌ترسیدم (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «أن یغرق فی البحر»: که در دریا غرق شود

(ترجمه)

۹۳- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۹۸)*

«مؤلّفه»: مؤلّفش، نویسندهٔ آن / «لم یکن»: (ماضی ساده یا نقلی منفی) نبود، نبوده است (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «تَحریک یده»: حرکت دادن دستش (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «ولکنَّ»: ولی/ «یرسم»: (در این‌جا) نقاشی می‌کرد (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «یُنشد»: شعر می‌سرود (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)/ «یُؤلّف»: تألیف می‌کرد (رد گزینه‌های «۳ و ۴ »)

در ترجمهٔ گزینهٔ «۱»، «هم» اضافی است.

توضیح نکتهٔ مهم درسی:

با توجه به وجود فعل «کانَ» در ابتدای جمله، سه فعل «یرسم، یُنشد و یُؤلّف»، تحت تأثیر آن، به‌صورت ماضی استمراری ترجمه شده‌اند.

(ترجمه)

۹۴- گزینهٔ «۲» *(کنکور خارج از کشور ۹۸)*

ترجمهٔ صحیح گزینهٔ «۲»: معلولانی وجود دارند که در حالی که با مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند کارهای عجیبی انجام می‌دهند!

(ترجمه)

۹۵- گزینهٔ «۲» *(احسان کلاته عربی)*

«بیچارگان»: المساکین (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)/ «غذا می‌داد»: کان یُطعم (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)/ «ناتوانان»: الضّعفاء/ «سختی‌های روزگار»: صعوبات الدّهر / «یاری می‌کرد»: کانَ ... یُعینُ (رد گزینهٔ «۳»)

(ترجمه)

۹۶- گزینهٔ «۳» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

ترجمهٔ حدیث: روزگار دو روز است؛ یک روز به سود تو و یک روز به زیان تو. منظور حدیث این است که در روزگار خوشی، نباید سرمست و مغرور شویم و در روزگار سختی نیز باید شکیبا باشیم. اما توجه داشته باشید که مفهوم شعر در گزینهٔ «۳» این است که دنیا ناپایدار است و هیچ انسانی در آن ماندگار نیست، پس باید خوش باشیم.

(مفهوم)

۹۷- گزینهٔ «۳» *(احسان کلاته عربی)*

شکل درست واژه، به صورت «مُحاضَرات» است به معنی «سخنرانی‌ها».

یکی از نکاتی که همواره در سؤالات ضبط حرکات باید به آن دقّت داشت، وزن مصدر باب مفاعلة است که با علامت فتحه بر روی عین الفعل (مُفاعَلَة) صحیح است.

(ضبط حرکات)

۹۸- گزینهٔ «۴» *(حسین شجاع‌الدینی - بم)*

صورت سؤال، حرف «لام» را می‌خواهد که معنای «باید» بدهد، پس منظور «لام امر» است؛ در گزینهٔ «۴»، «لننتبه» به معنی «باید آگاه شویم» آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: حرف «لـ» در فعل «لیُصلح: تا اینکه اصلاح کند» به معنای «تا اینکه، برای اینکه» است.

گزینهٔ «۲»: حرف «لـ» در فعل «لیخرجنَ: تا اینکه خارج شوند» به معنای «تا اینکه، برای اینکه» است.

گزینهٔ «۳»: حرف «لـ» در فعل «لنتعلّم: برای اینکه یاد بگیریم» به معنای «تا اینکه، برای اینکه» است.

(قواعد فعل)

۹۹- گزینهٔ «۲» *(آیدین مصطفی‌زاده)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «الجوّ» به عنوان اسم «کانَ» باید مرفوع (الجوُّ) باشد.

گزینهٔ «۳»: «جمیلة» به عنوان خبر «تَصیر» باید منصوب (جمیلةً) باشد.

گزینهٔ «۴»: «لَم تکونی (تکونینَ)» فعل از صیغهٔ مفرد مؤنث مخاطب است که با توجه به ساختار جمله، باید از «لَم تکُنْ» از صیغهٔ مفرد مؤنث غائب استفاده می‌شد.

(انواع جملات)

novinkonkor.com

۱۰۰- گزینهٔ «۲» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

در گزینهٔ «۲»، «کانَ ... یفکُّ» معادل ماضی استمراری است: «مرد نیکوکار برای راضی ساختنِ پروردگار بزرگ، اسیران را آزاد می‌کرد!»

نکات مهم درسی:

- هرگاه پس از «کانَ» فعل مضارع بیاید، این فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.
- هرگاه پس از «کانَ» فعل ماضی بیاید، این فعل ماضی به صورت ماضی بعید ترجمه می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «کانَت تَغیّرَت» معادل ماضی بعید است: «روش درس‌دادن بعضی از معلّم‌های مدرسه‌مان دگرگون شده بود!»

گزینهٔ «۳»: «کانَت» به معنای «است» می‌باشد: «آثاری که گردشگران را از همه جای جهان جذب می‌کند، تاریخی است!»

گزینهٔ «۴»: «کانَ تَحمّل» معادل ماضی بعید است: «دوست راستگویم، با یاری جُستن از خدا مشکلات را تحمّل کرده بود!»

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- گزینهٔ «۲» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

«عَلَی کُلّ مُواطِنٍ»: بر هر شهروندی لازم است، هر شهروندی باید ... (رد گزینهٔ «۳») / «صیانةُ»: نگهداری/ «الأنابیبِ»: لوله‌ها / «عِندَ مُشاهَدة الخَطَر»: هنگام دیدن خطر (رد گزینهٔ «۴») / «لأنّ»: زیرا، چون / «العُمّال»: کارگران / «بذلوا جهداً کبیراً»: زحمت زیادی کشیدند (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «الحَفر»: کندن / «مَدّ الأنابیب»: لوله‌گذاری/ «فیه»: در آن (رد گزینه‌های «۱ و ۳»)

(ترجمه)

۱۰۲- گزینهٔ «۱» *(امیرحسین شکوری)*

«أیّ شیءٍ»: هر چیزی (رد گزینهٔ «۳») / «یَحرُسُکم»: از شما محافظت می‌کند (رد گزینهٔ «۲») / «جالِسوا»: هم‌نشینی کنید (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «لِتَحرسوا مالَکم»: تا از ثروت خود محافظت کنید (رد گزینهٔ «۲»)

در گزینهٔ «۴»، «بتوانید» هم اضافی است.

(ترجمه)

۱۰۳- گزینهٔ «۳» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

معادل فارسی «یَجبُ» در گزینهٔ «۱» نیامده است (رد گزینهٔ «۱»). «سَألْنا»: پرسیدیم (رد گزینهٔ «۲»). «یُصنَعُ»: ساخته می‌شود (رد گزینهٔ «۲»). «الطّائرات»: هواپیماها (رد گزینهٔ «۴»)

نکات مهم درسی:

در ترجمهٔ افعال، به نوع و صیغهٔ فعل دقّت کنیم.

در ترجمهٔ اسم‌ها، به مفرد و جمع بودنِ اسم دقّت کنیم.

(ترجمه)

۱۰۴- گزینهٔ «۴» *(مرتضی کاظم‌شیرودی)*

«هموطنان جنوبی»: المواطنون الجنوبیّون (فاعل است و با علامت «ون» می‌آید، هم‌چنین دقت کنید چون موصوف واقع شده «ن» آن حذف نمی‌شود) (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «حرکات دسته‌جمعی دلفین‌ها»: حرکات الدّلافین الجماعیّة (ترکیب اضافی- وصفی است، یعنی بین موصوف و صفت، مضاف‌الیه می‌آید؛ «حرکات: موصوف»، «جماعیّة: صفت»، «الدّلافین: مضاف‌الیه») (رد سایر گزینه‌ها) / «در جزیره»: فی الجزیرة (رد گزینهٔ «۱»)

(ترجمه)

ترجمهٔ متن درک مطلب:

زبان‌شناسان از قدیم دربارهٔ موضوع پیدایش زبان اندیشیده‌اند، آنان از خودشان می‌پرسیدند چه کسی آن را به وجود آورده است؟ آیا خداوند آن را به انسان الهام کرده یا انسان آن را ایجاد کرده است؟ و در این موضوع، دو نظر دارند؛ گروهی از آنان می‌پندارند که محلّ پیدایش زبان، خداوند بلندمرتبه است، و گروه بزرگتری اعتقاد دارند که زبان، قدرتی است که خدا آن را در انسان ایجاد کرده است، اما او (انسان) همان کسی است که برای رفع نیازش هنگام ایجاد ارتباط با دیگران، آن (زبان) را کشف کرده است!

انسان آغازین این هدف را از طریق وسیلهٔ دیگری مانند طبل زدن یا روشن کردن آتش یا حک کردن نقش‌ها بر روی سنگ‌ها محقّق می‌کرد... پس از گذشت زمانی، (انسان) فهمید که می‌تواند صداها را در طبیعت تقلید کند، مثل صدای پرندگان و حیوانات، یا صدای آب‌ها و طوفان و ..... و آن‌ها را به وجود آوَرَد. سپس کم کم فهمید که او می‌تواند این صداها را کنار یکدیگر قرار دهد و لغات و الفاظ را بسازد، بعد از آن، جمله به‌وجود آمد! این چنین وسیله‌ای ارتباطی برای انسان پدید آمد که ارتباط با دیگران را برایش آسان کرد!

۱۰۵- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۲ — نوبت اول)*

«از آغاز، هنگامی که انسان پایش را در دنیا گذاشت، اقدام به تقلید از طبیعت در تولید کلمات کرد!»؛ در متن گفته شده است «بعد مرور زمن فَهِمَ أنّه ....»، پس عبارت سؤال، نادرست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: در نبودِ زبان صوتی، زبان‌ها و وسیله‌های دیگری وجود دارد که اقدام به رساندن خبرها می‌کنند!؛ صحیح است.

گزینهٔ «۳»: بیشتر زبان‌شناسان مسلمان، اعتقاد ندارند که محل پیدایش زبان، خداوند بلندمرتبه است!؛ صحیح است.

گزینهٔ «۴»: زبان صوتی پیش از زبان نوشتاری آمد، پس اصل، زبان شنیداری است!؛ صحیح است.

(درک مطلب)

novinkonkor.com

۱۰۶- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۱۴۰۲ – نوبت اول)*

«طبیعت، معلّم انسان است!»؛ در متن گفته شده که انسان ایجاد اصوات را به‌تدریج از طبیعت آموخت، پس عبارت سؤال، صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: راه ارتباط با دیگران در قدیم بسته بود!؛ نادرست است؛ در متن گفته راه‌های ارتباطی دیگری در قدیم استفاده می‌شده است.

گزینهٔ «۲»: مردم به تازگی شروع به تفکّر دربارهٔ زبان و ایجادکنندهٔ آن کرده‌اند!؛ نادرست است؛ «مُنذ القدیم» در متن درک مطلب، نشان‌دهندهٔ نادرستی این عبارت است.

گزینهٔ «۳»: زبان در نزد برخی، اختراع انسان است!؛ نادرست است؛ هیچ‌یک از دو دیدگاهی که در متن مطرح شده، زبان را اختراع بشر و مستقل از خداوند نپنداشته‌اند.

(درک مطلب)

۱۰۷- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۲ – نوبت اول)*

صورت سؤال، موضوعی را خواسته که در متن نیامده است؛ در متن، در مورد «زمان پیدایش زبان» صحبتی نشده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «ایجادکنندهٔ زبان» در متن مورد بحث است.

گزینهٔ «۳»: دربارهٔ «چگونگی پیدایش زبان» در متن صحبت شده است.

گزینهٔ «۴»: «راه‌های بیان آنچه در درون است، در قدیم» نیز مطرح شده است.

(درک مطلب)

۱۰۸- گزینهٔ «۴» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

در گزینهٔ «۴»، «یُطلَبُ» فعل مضارع مجهول است و در ترجمه، همراه با اشتقاقات فعل «شدن» می‌آید: «حمل کردنِ یک کیف سیاه به روستا از تو خواسته می‌شود!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «یَطلبُ» فعل مضارع معلوم است: «خردمند، دانشِ سودمند را می‌جوید و ارزشش را به خوبی می‌داند!»

گزینهٔ «۲»: «یَطلبُ» فعل مضارع معلوم است: «فقیری از شما کمک می‌خواهد که همسرِ عزیزش را از دست داده است!»

گزینهٔ «۳»: «یَطلبُ» فعل مضارع معلوم است: «آنچه مدیر از شما می‌خواهد، توجّه به تحصیل است!»

(انواع جملات)

۱۰۹- گزینهٔ «۳» *(روح‌الله گلشن)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «أتمنّی»، از ریشهٔ «م ن ی» می‌باشد؛ پس حرف «نون» جزء ریشهٔ فعل است و نون وقایه نیست، امّا «تنفعنی» در اصل «تنفع + ن + ی» بوده که در آن «نون» وقایه آمده است.

گزینهٔ «۲»: «اعبدونِ» در اصل به شکل «اعبدونی» (اعبدوا + ن + ی) بوده است که حرف «نون کسره دار» (نِ) بیانگر حذف شدن ضمیر «ی» است و «نون» از نوع وقایه می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: «لا تحزنی»، از ریشهٔ «ح ز ن» می‌باشد؛ پس حرف «نون» جزء ریشهٔ فعل است و نون وقایه نیست.

گزینهٔ «۴»: «توصلنی» در اصل «توصل + ن + ی» بوده که در آن «نون» وقایه آمده است.

(قواعد فعل)

۱۱۰- گزینهٔ «۳» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن حرف جرّ «بِـ»، معنای «در» بدهد؛ در گزینهٔ «۳»، «بمصنعه» به معنای «در کارگاهش» است.

در سایر گزینه‌ها، حرف جرّ «بِـ» معنای «با، به وسیلهٔ» دارد.

(انواع جملات)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینهٔ «۳» *(حسین شجاع‌الدینی - بم)*

«کلّ طعامٍ»: هر غذایی (رد گزینهٔ «۴») / «لا یُذکَر اسمُ اللهِ علیه»: نام خدا بر آن یاد نشود (رد گزینهٔ «۱») / «لا برکة فیه»: هیچ برکتی در آن نیست (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)

نکتهٔ مهم درسی:

«کل + اسم مفرد» به معنای «هر» ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

۱۱۲- گزینهٔ «۱» *(روح‌الله گلشن)*

«لَیتَ ... یعرفون»: کاش (ای کاش) بفهمند (بدانند) (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «جمیع النّاس»: تمام (همهٔ) مردم (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «قیمة الإنسان الحقیقیّة»: ارزش (بهای) واقعی انسان (رد گزینه‌های «۲ و ۳»؛ دقت کنید «الحقیقیّة» مؤنّث است، پس صفت برای «قیمة» است، نه «الإنسان»!)

نوع «لا» در «لا فضلَ» نفی جنس است که ترجمه‌اش (هیچ) در گزینهٔ «۳» نیامده است.

(ترجمه)

۱۱۳- گزینهٔ «۲» *(احسان کلاته عربی)*

«لیتنا کُنّا»: کاش ما بودیم/ «کَالّذین»: مانند کسانی که (رد گزینهٔ «۴»)/ «یُقاتلون»: می‌جنگند (رد گزینهٔ «۳»)/ «کأنّهم بنیان مَرصوص»: گویی آن‌ها ساختمان استواری هستند (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)

(ترجمه)

۱۱۴- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۲ – نوبت دوم تیرماه)*

«لا صیّاد»: («لا»ی نفی جنس) هیچ صیّادی/ «هناکَ»: (همراه با «لا»، منفی ترجمه می‌شود) نیست، وجود ندارد/ «یستطیعُ أن یستخرجَ»: بتواند استخراج کند/ «میاه نهرٍ صغیرٍ»: (ترکیب اسمی نکره) آب‌های رودی کوچک

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: «اثنتین و أربعین» معادل «چهل و دو» است؛ دقت کنید در عربی، ابتدا یکان و سپس دهگان می‌آید.

گزینهٔ «۳»: «لیت» معادل «کاش» است، همچنین «کنتُ أقدرُ» ساختار «کان + مضارع» دارد و به‌صورت ماضی استمراری فارسی (می‌توانستم) ترجمه می‌شود. همچنین «هذه» ترجمه نشده است.

گزینهٔ «۴»: دقت کنید در ترجمهٔ فارسی «با» اضافی است، همچنین ضمیر «ـه» متصل به «جهل» ترجمه نشده است؛ ترجمهٔ صحیح عبارت: عالم سعی می‌کند که عقلش بر جهلش چیره شود!

(ترجمه)

novinkonkor.com

۱۱۵- گزینهٔ «۳» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

فعل «سوف یُنصَرونَ» مجهول است، بنابراین باید همراه با مشتقّات فعل «شدن» ترجمه گردد: یاری خواهند شد

(ترجمه)

۱۱۶- گزینهٔ «۴» *(مجید بیگدلی)*

با توجه به مفهوم عبارت عربی «ارزش هر انسانی (به‌اندازهٔ) چیزی است که آن را خوب انجام می‌دهد!»، گزینهٔ «۴» مناسب است.

(مفهوم)

۱۱۷- گزینهٔ «۲» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

در گزینهٔ «۲»، «لا تُطعِموا» درست است، زیرا فعل مضارع باب افعال بر وزن «یُفعِل» و با حرکت کسره بر روی عین الفعل می‌آید. (أطعَمَ، یُطعِمُ، أطعِمْ، إطعام)

(ضبط حرکات)

۱۱۸- گزینهٔ «۴» *(حسین شجاع‌الدینی - بم)*

حرف «کأنّ» دو کاربرد دارد؛ گاهی برای تشبیه و گاهی برای بیان شک و تردید به‌کار می‌رود.

در گزینهٔ «۲»، با توجه به فضای جمله، «کأنّ» برای ایجاد تشبیه است، اما در گزینهٔ «۴»، مفهوم شک و تردید را می‌رساند.

ترجمهٔ عبارت گزینهٔ «۴»: هوا گویی (انگار) سرد است، پس باید لباس‌های خاصّی بپوشیم!

(انواع جملات)

۱۱۹- گزینهٔ «۲» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲ – نوبت دوم تیرماه)*

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، تأکید روی کلّ جمله قرار گرفته باشد؛ در گزینهٔ «۲»، «إنّ» کلّ جملهٔ بعد از خود را تأکید می‌کند.

(انواع جملات)

۱۲۰- گزینهٔ «۴» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

در گزینهٔ «۴»، حرف «لا» بر سر اسم نکرهٔ «عاقبة» آمده و از نوع نفی جنس (نافیة للجنس) است.

دقت کنید در گزینهٔ «۱»، «ألّا» کوتاه‌شدهٔ «أن + لا» و به معنی «که نه ...» است؛ در این حالت، «لا» از نوع نفی فعل مضارع است.

(انواع جملات)

فلسفهٔ یازدهم

۱۲۱- گزینهٔ «۱» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)*

ابن‌سینا نفس را یک امر مجرد و غیرمادی می‌داند که هنگامی که جنین صاحب اندام‌های گوناگون شد، به آن تعلق می‌گیرد. اما روح پس از مرگ بدن از آن جدا می‌شود و امری فانی نیست و حیات آن ادامه دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: عبارت مطرح‌شده در پایان این گزینه مربوط به نظر ماتریالیست‌ها پیرامون انسان است.

گزینهٔ «۳»: نفس از نظر سهروردی ذاتی نورانی دارد و از جنس انوار است. جنبهٔ ظلمانی انسان همان جسم انسان است نه نفس او. پس نفس انسان حقیقتی نورانی است، نه آمیخته‌ای از نور و ظلمت.

گزینهٔ «۴»: فیلسوفان مسلمان با استناد به معارف دینی و آموزه‌های قرآن برای روح انسانی جایگاهی والا قائل بودند و آن را مسجود فرشتگان می‌دانستند؛ نه به خاطر تأثیرپذیری از آراء فلاسفهٔ یونان.

(فلسفهٔ یازدهم، چیستی انسان ۲، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۱)

۱۲۲- گزینهٔ «۱» *(عرفان رهدشنیا)*

افلاطون معتقد است که نفس بخش عقلانی وجود انسان است و همین نفس است که به طور خاص دارای قوهٔ تعقل و خردورزی است که البته نامرئی است و با حواس قابل شناسایی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: افلاطون شاگرد سقراط است، نه این که سقراط شاگرد افلاطون باشد.

گزینهٔ «۳»: افلاطون و ارسطو، هر دو، هم عقل و هم حیات را مربوط به نفس می‌دانند.

گزینهٔ «۴»: مقصود ارسطو از «نطق» و «ناطق‌بودن» قابلیت تفکّر انسان است که البته علاوه بر قدرت استدلال‌کردن، شامل تعریف نیز می‌شود؛ پس نمی‌شود گفت که نطق یعنی قدرت استدلال‌کردن.

(فلسفهٔ یازدهم، چیستی انسان ۱، صفحهٔ ۷۲)

۱۲۳- گزینهٔ «۱» *(موسی سپاهی - سراوان)*

فیلسوفان مسلمان یا خود عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند که به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب مجرد هستی را شهود می‌کردند و می‌دانستند که چنین شهودی در توان بدن مادی انسان نیست و این شهود با بُعد دیگری از ابعاد وجودی انسان (یعنی روح) امکان‌پذیر است. آن‌ها روح را مربوط به عالم طبیعت نمی‌دانند، بلکه معتقدند که روح متعلق به عالم ماوراءالطبیعه است که از آن جدا شده و در تلاش است به جایگاه اصلی خودش برگردد. پیام مستقیم مصرع «مرغ باغ ملکوتم نیم از عالم خاک» نیز همین معنا می‌باشد.

(فلسفهٔ یازدهم، چیستی انسان ۲، صفحهٔ ۷۸)

novinkonkor.com

۱۲۴- گزینهٔ «۳» *(علی معزی)*

از نظر مکتب متعالیه، اگرچه انسان ظرفیت و استعداد بی‌نهایت دارد، اما این استعداد، به معنای رسیدن حتمی وی به کمالات نیست. انسان باید با «اختیار و ارادهٔ خود» این ظرفیت را به فعلیت برساند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: از نظر ملاصدرا، روح ضمیمه‌شده به بدن نیست، بلکه نتیجهٔ رشد و تکامل خود «جسم و بدن» است.

گزینهٔ «۲»: انسان در ابتدای زندگی، هویتی نامعلوم دارد و بالفعل‌شدن هریک از خصوصیات بالقوهٔ انسان، به گزینش‌ها و شیوهٔ زندگی او در طول زندگی‌اش مربوط است.

گزینهٔ «۴»: این جمله منتسب به ابن‌سینا است.

(فلسفهٔ یازدهم، چیستی انسان ۲، صفحه‌های ۷۹، ۸۱ و ۸۲)

۱۲۵- گزینهٔ «۳» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)*

معیار فعل اخلاقی از نظر کانت معیاری عقلی است. از نظر او انسان بنابر حکم عقل به انجام وظیفه و تبعیت از وجدان اخلاقی مبادرت می‌ورزد. کانت کنش اخلاقی آدمی را بر مبنای گرایشات درونی و تمایلات او بنا نمی‌نهد.

(فلسفهٔ یازدهم، انسان، موجود اخلاق‌گرا، صفحهٔ ۸۸)

۱۲۶- گزینهٔ «۳» *(جواد پاکدل)*

بیت صورت سؤال به این نکته اشاره دارد که «نامی‌شدن» (همان قابلیت رشدکنندگی که وجه تمایز موجود جاندار از بی‌جان است) در اثر تکامل جمادات (یعنی موجودات بی‌جان) پدیدار شده است و «حیوان‌شدن» نیز حاصل تکامل مرحلهٔ قبلی است. بنابراین مفهوم این بیت با مضمون گزینهٔ «۳» که نفس را حاصل تکامل جسم می‌داند، بیشترین هماهنگی را دارد.

در بیت مطرح‌شده سخنی از این که نفس آخرین درجهٔ تکاملی است یا این که ظرفیت روح بی‌نهایت است، زده نشده و به همین خاطر گزینه‌های «۲» و «۴» رد می‌شوند. از طرف دیگر، این بیت، ارتباط مستقیمی با دو بعدی بودن حقیقت انسان نیز ندارد و بدین جهت گزینهٔ «۱» نیز رد می‌شود.

(فلسفهٔ یازدهم، چیستی انسان ۲، صفحه‌های ۷۸، ۸۱ و ۸۲)

۱۲۷- گزینهٔ «۱» *(موسی سپاهی - سراوان)*

ظرفیت روح انسان نهایت ندارد، اما این بی‌نهایت‌بودن ظرفیت و استعداد او به معنای رسیدن حتمی‌اش به کمالات نیست. انسان باید با استفاده از اراده و اختیاری که خداوند به او عطا کرده است، ظرفیت خود را به فعلیت برساند. البته او اختیار دارد که مسیر تکاملی به سوی خدا را انتخاب کند یا مسیرهای دیگری را برگزیند. بنابراین در ابتدای زندگی هر انسانی معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت؛ شجاع خواهد بود یا ترسو؟ عالم خواهد بود یا نادان؟ و ....

همهٔ این موارد به صورت بالقوه در وجود انسان نهاده شده است و بالفعل‌شدن هر کدام از آن‌ها به گزینش‌ها و شیوهٔ زندگی افراد، و به طور کلی به انتخاب‌هایی است که انسان در زندگی خویش انجام می‌دهد.

نکته: شیوهٔ زندگی انسان، منحصر به زندگی او در جامعه نیست و بنابراین گزینهٔ «۲» از این حیث نادرست است.

(فلسفهٔ یازدهم، چیستی انسان ۲، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۲۸- گزینهٔ «۱» *(عرفان دهدشتیا)*

از نظر افلاطون فعل اخلاقی، فعلی است که به سعادتمندی انسان مرتبط باشد؛ حال ممکن است فعل اخلاقی فضیلت باشد و موجب سعادت انسان شود یا ممکن است رذیلت باشد و موجب شقاوت او گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: از نظر ارسطو فقط عقلی که خود به تعادل و حکمت رسیده باشد و تا درجات خوبی رشد کرده باشد متوجه این موضوع می‌شود.

گزینهٔ «۳»: از نظر کانت ملاک فعل اخلاقی آن است که بر اساس وجدان انجام شده باشد، نه بر اساس منافع شخصی یا هر هدف بیرونی دیگری؛ ولی این بدین معنا نیست که از نظر کانت هر کاری که منفعتی برای شخص نداشته باشد، اخلاقی محسوب می‌شود.

گزینهٔ «۴»: ماتریالیست‌ها اصلاً به فضیلت قائل نیستند و فعل اخلاقی را نیز در حد افعال روزمرهٔ زندگی انسان پایین می‌آورند.

(فلسفهٔ یازدهم، انسان، موجود اخلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

۱۲۹- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

از نظر فلاسفهٔ مسلمان، هر انسانی فضیلت‌ها را دوست دارد و از رذائل اخلاقی مانند ظلم، بخل و ریا گریزان است. اما ممکن است به سبب غلبهٔ خواسته‌های مادی و حیوانی بر انسان، انسان به سمت این رذائل سوق پیدا کند. در این مرحله، دستور و امر خداوند مبنی بر دوری از رذایل می‌تواند محرّک و مشوقی برای انسان باشد تا از دچارشدن به رذایل بپرهیزد.

(فلسفهٔ یازدهم، انسان، موجود اخلاق‌گرا، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۰- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

از نظر افلاطون آن دسته از افعال اخلاقی که به سعادت انسان ختم می‌شوند، فضیلت به‌شمار می‌روند. شناسایی سعادت و این‌که چه فعلی اخلاقی و درست است، تحت فرمان عقل است. توجه کنید که معیار اصلی فضیلت نزد افلاطون این است که ما تابع عقل باشیم و اعمالی که عقل تصدیق می‌کند خود ضرورتاً سعادت را در پی خواهند داشت. اما منظور این نیست که ما هر کاری را به نیت و انگیزهٔ رسیدن به سعادت انجام دهیم آن کار فضیلت شمرده شود. سعادت نزد افلاطون نتیجهٔ ضروری عمل فضیلت‌مندانه است، نه سنجه و مجوزی برای زدن مهر تأیید به اعمالی که ما ممکن است به هر دلیلی مایل به انجام آن‌ها باشیم.

(فلسفهٔ یازدهم، انسان، موجود اخلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

novinkonkor.com

منطق

۱۳۱- گزینهٔ «۴» *(جواد پاکدل)*

خطابه همان استدلالی است که برای اقناع دیگران استفاده می‌شود، اما آنچه در مناظرات به کار می‌رود جدل است نه خطابه. بنابراین مثال ذکرشده در پایان عبارت منجر به غلط‌شدن گزینه شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عبارت مطابق متن کتاب درسی کاملاً درست است و تفکر نقادانه مانند بسیاری از امور دیگر زندگی نیازمند تمرین است.

گزینهٔ «۲»: برهان همان استدلالی است که در علومی مانند فلسفه، ریاضیات و الهیات استفاده می‌شود.

گزینهٔ «۳»: تفاوت اصلی میان شخصی با تفکر نقادانه با کسی که صاحب تفکری نقادانه نیست، جدی‌گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و طرح پرسش‌های متناسب است.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۴)

۱۳۲- گزینهٔ «۴» *(علی معزی)*

خطاهای ذهنی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

۱) خطاهای صوری: ناشی از به کار بردن استدلال‌های نامعتبر

۲) خطاهای غیرصوری: الف) خطاهای ناشی از به‌کار بردن مقدمات غلط (کاذب) ب) خطاهای ناشی از عوامل روانی

مقدمهٔ دوم در استدلال گزینهٔ «۴»، محتوای غلطی دارد، زیرا جیوه فلزی مایع است و چکش‌خوار نیست؛ پس دارای خطای غیرصوری (مغالطه در ماده و محتوا) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: نامعتبر است، زیرا شرط اول اعتبار قیاس را ندارد و هر دو مقدمه، سالبه هستند. (مغالطه در صورت)

گزینهٔ «۲»: نامعتبر است، زیرا قانون نتیجهٔ قیاس را رعایت نکرده است و نتیجهٔ قیاس باید می‌شد «هیچ مسی عایق نیست». (مغالطه در صورت)

گزینهٔ «۳»: نامعتبر است، زیرا شرط دوم اعتبار قیاس را رعایت نکرده است و حد وسط هر دو مقدمه، علامت منفی دارد. (مغالطه در صورت)

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحهٔ ۹۸)

۱۳۳- گزینهٔ «۳» *(موسی سپاهی - سراوان)*

به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشأ خطای اندیشه باشد که آن را مغالطهٔ «بار ارزشی کلمات» می‌نامند.

در این نوع مغالطه از کلمات جهت‌دار استفاده می‌شود. این جهت‌دهی می‌تواند مثبت یا منفی و یا خنثی باشد.

مغالطهٔ بار ارزشی کلمات، ناشی از این حقیقت است که می‌توان قضاوت دیگران را دربارهٔ یک موضوع به وسیلهٔ بیان آن موضوع با تعبیرهای مختلف عوض کرد. زمانی که در بیان یک موضوع از کلماتی استفاده کنیم که دارای بار ارزشی متفاوت (مثبت یا منفی) باشند و از این طریق بخواهیم آن موضوع را پسندیده‌تر یا ناپسندتر از حالت عادی آن نشان دهیم، مرتکب این نوع مغالطه می‌شویم.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۳۴- گزینهٔ «۴» *(محمد رضایی‌بقا)*

هرگاه فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد، با مغالطهٔ «مسموم کردن چاه» مواجه هستیم. در گزارهٔ ذکرشده، ویژگی «نداشتنِ حداقل اطلاعات» به عنوان یک صفت منفی، موجب وقوع این مغالطه شده است.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحهٔ ۱۰۸)

۱۳۵- گزینهٔ «۴» *(مهسا عفتی)*

بررسی عبارت‌ها:

در مورد «الف»، «کوچک‌ترین آشنایی با تفکر منطقی» یک ویژگی معمولی و مسلم برای هر انسان سالم است. اما فرد گوینده آن را از مخالفان خود سلب کرده است: مغالطهٔ مسموم کردن چاه

در مورد «ب»، «توجه افراد کم به یک اثر هنری» را یک ویژگی مثبت و دلیل بر ارزش بالای آن دانسته است و همهٔ آثار واجد چنین وصفی را آثار هنری باارزش قلمداد می‌کند و در پایان صفتی مثبت را به مخاطب (به شرط موافقتش) نسبت می‌دهد: مغالطهٔ تله‌گذاری

در مورد «ج»، با اشاره به فقیرزاده‌بودن کاندیدای انتخابات سعی در برانگیختن احساسات حاضران دارد، در حالی که این ویژگی وی رابطه‌ای الزامی با برنامه‌های او برای رفع مشکلات اقشار تهی‌دست ندارد: مغالطهٔ توسل به احساسات

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

۱۳۶- گزینهٔ «۴» *(مهسا عفتی)*

بررسی عبارت‌ها:

در مورد «الف» فروشنده با تمجید و تطمیع سعی در تأثیرگذاری در فرد برای خرید لباس دارد.

در مورد «ب» هدف از استفادهٔ این مغالطه آن است که کسی جرأت نکند یک عقیدهٔ خاص را بپذیرد.

در مورد «ج» نیز با تهدید و ایجاد ترس فرد سعی در اقناع مخاطب برای شرکت در کلاس کنکور را دارد.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

novinkonkor.com

۱۳۷- گزینهٔ «۳» *(فرهاد علی‌نژاد)*

جملهٔ رئوف به اصغر حاوی مغالطهٔ مسموم کردن چاه است، زیرا بدون ذکر دلیل، ویژگی‌های ناپسندی را به یک نظریه یا معتقدان آن نسبت می‌دهد. جملهٔ اصغر به رئوف حاوی مغالطهٔ کوچک‌نمایی است، زیرا این‌طور نیست که رئوف هیچ فیلم خوبی در تمام عمرش ندیده باشد.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

۱۳۸- گزینهٔ «۲» *(عرفان رهرشنیا)*

بررسی عبارت‌ها:

در مورد «الف»، گوینده با بیان‌کردن کلمهٔ احمق چاه را مسموم می‌کند.

در مورد «ب»، با گفتن این‌که روزگارمان سیاه می‌شود، احساسات را درگیر می‌کند.

در مورد «ج»، با بیان «هر انسان خردمند» دارد یک تله می‌گذارد.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

۱۳۹- گزینهٔ «۲» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۰)*

تأثیر عوامل روانی و محیطی و در نظر گرفتن آن‌ها بدون توجه به محتوای اصلی و حقیقت سخن، می‌تواند منجر به بروز مغالطه در اثر عوامل روانی شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ممکن است مقدمات یک استدلال کاذب باشند، اما نتیجه صادق باشد.

گزینهٔ «۳»: ممکن است بار ارزشی کلمات هم‌معنا با هم متفاوت باشد.

گزینهٔ «۴»: مغالطهٔ تعمیم شتاب‌زده مربوط به عدم رعایت شرایط استقرای تعمیمی است نه مغالطه در اثر عوامل روانی.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۹۸، ۱۰۵ تا ۱۰۷)

۱۴۰- گزینهٔ «۳» *(علیرضا نصیری)*

بررسی عبارت‌ها:

الف) در این گزاره گفته شده که قبول این سمت مورد بحث، جایگاه افراد کم‌سواد نیست و سپس برای شخص آرزوی موفقیت شده است. بنابراین در این‌جا صفت «کم‌سواد بودن» از شخص سلب شده و این مغالطهٔ تله‌گذاری را به وجود خواهد آورد.

ب) در این‌جا پذیرش یک گزاره، به قدری نابخردانه دانسته شده که حتی افراد کم‌سواد نیز آن را نخواهند پذیرفت و در نتیجه صفتی بد به کسی که آن را بپذیرد، نسبت داده شده و مغالطهٔ مسموم‌کردن چاه خواهد داشت.

ج) در این‌جا فرد یک نمونهٔ جزئی را تعمیم داده و به خاطر فقط یک اشتباه که از استاد یک درس خود دیده است، کل اساتید دانشگاه را کم‌سواد می‌خواند که قطعاً نمونهٔ مغالطهٔ بزرگ‌نمایی خواهد بود.

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

فلسفهٔ دوازدهم

۱۴۱- گزینهٔ «۲» *(مجید پیرحسینلو)*

حمل وجود (هستی) بر ماهیت (چیستی) را می‌توان در قالب قضیه‌ای دو جزئی بیان کرد؛ مثلاً قضیهٔ «انسان موجود است» (دارای سه جزء) را می‌توان به شکل «انسان هست» (دارای دو جزء) بیان نمود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: وجود تمام یا بخشی از ذات موضوع نیست تا قضیه‌ای که در آن در جایگاه محمول قرار می‌گیرد، ذات موضوع را نمایان کند.

گزینهٔ «۳»: چون وجود تمام یا بخشی از ذات موضوع نیست، بنابراین حمل آن بر موضوع، نیازمند دلیل است.

گزینهٔ «۴»: حمل وجود بر ماهیت، حمل شایع صناعی است نه اولی ذاتی.

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحهٔ ۵)

۱۴۲- گزینهٔ «۱» *(الهه فاضلی)*

درخت انگور و وجود دو مفهوم متفاوت و جداگانه هستند که در یک واقعیت واحد و یگانه (رد گزینهٔ «۴») در جهان خارج تحقق می‌یابند و آن دو را به یک موجود (رد گزینهٔ «۲») نسبت می‌دهیم. آن‌ها دو جزء از یک واقعیت نیستند. (رد گزینهٔ «۳»)

(فلسفهٔ دوازدهم، هستی و چیستی، صفحهٔ ۴)

۱۴۳- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

رابطهٔ موضوع و محمول در قضیهٔ «برخی دانشجویان دیپلمه نیستند» امکانی است. شاید فکر کنید که هر کسی که دانشجو می‌شود، حتماً قبلاً دیپلم گرفته است. اما این نوع نگاه در این سؤالات کاملاً نادرست است. ما در بررسی وجوب و امکان و امتناع داریم از وجوب، امکان یا امتناع عقلی صحبت می‌کنیم، نه این‌که در یک واقعیت خاص چگونه باید باشد. این‌که دانشجویان باید دیپلم داشته باشند، هیچ ضرورت عقلی‌ای ندارد و می‌تواند به‌گونه‌ای دیگر باشد.

نکته: به‌جز وجود خداوند، هر امری در جهان واقع (اعم از قوانین تجربی نظیر «آب در صد درجه می‌جوشد» یا قوانین و مقررات سیاسی و اجتماعی نظیر آنچه در این سؤال می‌بینیم) همگی امکانی محسوب می‌شوند. یعنی فارغ از این‌که اکنون در واقعیت چگونه‌اند، از لحاظ عقلی ممکن بود و احتمال داشت طور دیگری باشند.

رابطهٔ موضوع و محمول در قضیهٔ «استوانه وزن ندارد» وجوبی است. زیرا استوانه از اقسام شکل و اقسام کم (مقدار) است. خود اندازه، مقدار و شکل نمی‌توانند وزن و ... داشته باشند. این‌ها از اوصاف جسم و جوهر هستند. یک جسم استوانه‌ای‌شکل می‌تواند وزن داشته باشد، اما خود استوانه و دایره و مثلث و ... خیر.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

novinkonkor.com

۱۴۴- گزینهٔ «۳» *(عرفان رهدشنیا)*

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عقل از پذیرش خلاف قضایای ضروری ابا دارد.

گزینهٔ «۲»: عارض‌شدن محمول بر موضوع قضایای ضروری محال نیست؛ بلکه واجب است.

گزینهٔ «۴»: عقل ثبوت محمول بر موضوع قضایای امتناعی را نمی‌پذیرد.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۱۴۵- گزینهٔ «۱» *(مهرشاد عباسی)*

از نظر فیلسوفان مسلمان روش کشف علت‌های پدیده‌های طبیعی تجربه است، اما روش کشف اصل علیت عقل و استدلال عقلی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: این گزینه نشان‌گر اصل ضرورت علّی و معلولی‌ست.

گزینهٔ «۳»: اصلی که نظم را در جهان به وجود می‌آورد، اصل سنخیت علّی و معلولی است و این‌که کسی که گشنه‌اش شده برای رفع گرسنگی ورزش نمی‌کند، نشان‌گر همین اصل می‌باشد.

گزینهٔ «۴»: اصل سنخیّت مبنای عقلی دارد و به غیر از تجربه‌گرایان همهٔ فیلسوفان به این امر معتقدند و برای پیدا کردن معلول متناسب با علت باید از تجربه بهره برد.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

۱۴۶- گزینهٔ «۲» *(علی معزی)*

آنچه به معلول، ضرورت وجود می‌دهد، علت تامّه است. با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود؛ به عبارت دیگر، با تحقق علت، تحقق معلول ضروری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: بسیاری از حوادث، در پی یکدیگر می‌آیند و می‌روند؛ به نوعی میان آن‌ها، توالی وجود دارد، مثل رعد و برق، شب و روز؛ اما این توالی به معنی علیت نیست. علیت به معنای وجودبخشی علت به معلول است.

گزینهٔ «۳»: تلاش برای شناخت ویژگی‌های هر شیء و تفاوت آن‌ها اشاره به اصل سنخیّت علت و معلول دارد.

گزینهٔ «۴»: معنی شعر این است: هلیله (میوهٔ نوعی درخت) به جای این‌که شکم را روان کند آن را سخت‌تر کرده است. آب نیز به جای این‌که آتش را خاموش کند، آن را شعله‌ورتر کرده است. در واقع این شعر به نفی سنخیت پرداخته است؛ زیرا براساس اصل سنخیّت، از هر چیز باید انتظار آثار متناسب با همان را داشت.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۱۴۷- گزینهٔ «۳» *(جواد پاکدل)*

با قبول اصل علیت که در واقع به ما می‌گوید: «هر حادثه‌ای علتی دارد» ما پی به وجود ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان می‌بریم.

همچنین کشف واکسن کرونا در نتیجهٔ التزام به اصل سنخیت میان علت و معلول رقم خورد؛ زیرا محققان و دانشمندان بر پایهٔ اصل سنخیت به دنبال کشف علت‌های خاص برای معلول‌های خاص هستند و می‌توانند بر مبنای این اصل به پیش‌بینی و پیشگیری از مسائل مختلف دست یابند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: قسمت اول گزینه درست است. ـ قسمت دوم باید اصل سنخیت باشد، نه علیت.

گزینهٔ «۲»: قسمت اول گزینه نادرست است، زیرا گزارهٔ «هر حادثه‌ای علتی دارد» مربوط به اصل علیت و ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان است. ـ قسمت دوم هم غلط است.

گزینهٔ «۴»: قسمت اول گزینه نادرست است، زیرا گزارهٔ «هر حادثه‌ای علتی دارد» مربوط به اصل علیت و ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان است. ـ قسمت دوم درست است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۱۴۸- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

گاهی اوقات بدون حس و تجربه و با استفاده از عقل می‌توان به علت برخی امور پی برد. کما این‌که در اثبات نیازمندی موجودات و ممکنات به واجب‌الوجود بالذات (خداوند) نمی‌توان از حس و تجربه سود برد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: از نظر هیوم تعاقب و پی‌درپی آمدن برخی پدیده‌ها نوعی تداعی در ذهن ایجاد می‌کند. او قائل به وجود رابطه‌ای ضروری بین اموری که ما تاکنون علت و معلول نامیده‌ایم، نبود.

novinkonkor.com

گزینهٔ «۳»: از نظر دکارت درک و شناختی که ما از خود اصل و قانون کلی علیت داریم فطری است، نه این‌که یافتن و تشخیص علت و معلول‌های خاص در خارج فطری است. از نظر او این امر نیازمند تجربه و آموزش و تربیت است.

گزینهٔ «۴»: برخی فیلسوفان درک و پذیرش علیت را تماماً عقلی دانسته و آن را مشروط به حس و تجربه نمی‌دانند.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۹- گزینهٔ «۲» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)*

فیلسوفان مسلمان ادراک اصل علیت را امری تجربی نمی‌دانند و از نظر آنان انسان با عقل خود و بر مبنای اصل امتناع اجتماع نقیضین اصل علیت را درک می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: این فیلسوفان ادراک اصل علیت را امری عقلی و مستقل از تجربه می‌دانند.

گزینهٔ «۳»: این پرسش دربارهٔ خود رابطهٔ علیت و قواعد وجودی علیت در جهان خارج است، نه دربارهٔ اینکه این فیلسوفان چرا اصل و قانون علیت را قانونی عقلی می‌دانند.

گزینهٔ «۴»: از نظر این فیلسوفان علیت رابطه‌ای وجودی در جهان خارج است و ما آن را ادراک و کشف می‌کنیم، نه این‌که ذهن ما سازندهٔ آن باشد.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

۱۵۰- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

هنگامی که یک ممکن بالذات بدل به واجب بالغیر می‌شود، یعنی از حالت امکان ذاتی خارج شده و پا به عرصهٔ وجود و هستی گذاشته است. در گزینهٔ «۱» ساختمان هنوز در ذهن معمار مجسم شده و وجود نیافته است. در گزینهٔ «۲» نهال هنوز به وجود نیامده و تنها یک بذر وجود دارد. در گزینهٔ «۳» نیز چوب هنوز در آتش انداخته نشده و خاکستری وجود ندارد. پس این گزینه‌ها برخلاف گزینهٔ «۴» نمی‌توانند پاسخ مناسبی باشند.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

اقتصاد

۱۵۱- گزینهٔ «۴» *(سارا شریفی)*

مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه:

- از هر منبعی که درآمدی به‌دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.
- هزینه‌های متغیر و ثابت خود را ماهیانه فهرست کنید.
- مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه بایکدیگر مقایسه کنید.
- اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش یابد.

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحهٔ ۱۳۷)

۱۵۲- گزینهٔ «۲» *(مهدی ضیائی)*

هر درآمدی که به دست می‌آوریم، اگر بعد از یک‌سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد. (در واقع درآمد باقی‌مانده پس از کسر مخارج مشمول خمس می‌شود نه کل درآمد ما.)

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحهٔ ۱۳۸)

۱۵۳- گزینهٔ «۱» *(احسان عالی‌نژاد)*

الف) مجموع مخارج سالانه:

میلیون تومان $۱۱+۹/۵+۵/۵+۴+۱۰=۴۰$

میزان پس‌انداز فرد:

میلیون تومان $۵۰=۴۰-۹۰=$ مخارج − درآمد

ب) میلیون تومان $۱۰=۵۰\times\frac{۱}{۵}=$ میزان خمس پرداختی

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۸)

۱۵۴- گزینهٔ «۱» *(مهدی کاردان)*

مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:

۱- شما می‌توانید بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید؛ زیرا در صورت مقایسهٔ درست معمولاً هزینهٔ کمتری پرداخت می‌شود.

۲- با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.

۳- با خرید مقایسه‌ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.

۴- با خرید مقایسه‌ای دربارهٔ گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.

۵- با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مخارج، صفحهٔ ۱۴۶)

novinkonkor.com

۱۵۵- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۳ – نوبت دوم تیرماه)*

در خرید مقایسه‌ای لازم است عوامل مختلفی از قبیل تفاوت در ویژگی‌ها، اندازه‌ها، کیفیت محصول، هویت محصول، عملکرد آن، قیمت و خدمات پس از فروش و... در نظر گرفته شود. انتخاب را به گونه‌ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه، بیشترین منفعت و کمترین هزینه را ببرد.

کارمند بخش بازرگانی: زیبایی

راهنمای تور گردشگری: هویت

پزشک و پرستار بیمارستان: عملکرد

لباس راحتی در منزل: نیاز

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مخارج، صفحهٔ ۱۴۴)

۱۵۶- گزینهٔ «۳» *(زهرا محمدی)*

خرید مقایسه‌ای به‌ترتیب زیر انجام می‌گیرد:

نام مرحله	توضیحات
اول: تعریف مسئله	شامل بیان اینکه واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آنها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.
دوم: فهرست گزینه‌ها	شامل مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند.
سوم: تعیین معیارها	معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است؛ مثلاً در خرید یخچال جادار بودن، مصرف انرژی، سهولت تعمیرات و زیبایی ظاهری و نیز ایرانی بودن محصول برای خرید مهم است.
چهارم: ارزیابی	شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است.
پنجم: تصمیم‌گیری	انتخاب گزینهٔ نهایی

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مخارج، صفحهٔ ۱۴۴)

۱۵۷- گزینهٔ «۱» *(احسان عالی‌نژاد)*

الف) به این نوع سپرده‌ها سود تعلق نمی‌گیرد، اما به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر گرفته می‌شود: قرض‌الحسنه

ب) این حساب‌ها نرخ سود کم‌تری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند: سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

ج) نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد: سپردهٔ سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

د) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دورهٔ قرارداد تغییری نمی‌کند: سپردهٔ سرمایه‌گذاری بلندمدت

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

۱۵۸- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۳ – نوبت اول اردیبهشت ماه)*

الف) میزان سرمایهٔ اولیهٔ فرد: ۸۰ میلیون تومان

وی با همین ۸۰ میلیون تومان، ۲۵۰۰ ورقهٔ سهام خریداری کرد؛ همین‌جا می‌توان قیمت اسمی هر ورق سهم را مشخص کرد:

$$\text{ارزش اسمی هر سهم} = \frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد سهم خریداری شده}}$$

$$= \frac{۸۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰} = ۳۲,۰۰۰ \text{ تومان}$$

ب) در پایان سال این فرد همهٔ سهام خود را به ارزش ۲۲۵ میلیون تومان فروخت، با این اطلاعات می‌توان قیمت بازاری هر ورق سهم را مشخص کرد:

$$\text{ارزش بازاری هر سهم} = \frac{\text{ارزش سهام فروخته شده توسط فرد در پایان سال}}{\text{تعداد سهام فرد}}$$

$$= \frac{۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰} = ۹۰,۰۰۰ \text{ تومان} = ۹۰,۰۰۰ \times ۱۰ = ۹۰۰,۰۰۰ \text{ ریال}$$

ج) میزان سود فرد در پایان سال برابر با ۱۴۵ میلیون تومان است (۱۴۵ = ۸۰ − ۲۲۵) که پس از کسر مخارج، به آن خمس تعلق می‌گیرد، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{میزان خمس پرداختی} = \frac{۱}{۵}(۱۴۵ - ۹۵) = \frac{۱}{۵} \times ۵۰ = ۱۰ \text{ میلیون تومان}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۵۶)

۱۵۹- گزینهٔ «۳» *(احسان عالی‌نژاد)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) هنگامی که سهامی را می‌خریم یا می‌فروشیم، درواقع در بازار سرمایه فعالیت می‌کنیم. در بازار سرمایه، تولیدکننده مستقیماً سرمایهٔ مورد نیاز خود را از مردم تهیه می‌کند.

د) با خرید سهام در داشتن یک شرکت با دیگران شریک می‌شویم. در این صورت سود شرکت به نسبت سهممان به ما تعلق می‌گیرد و البته اگر شرکت متحمل ضرر هم بشود، در آن شریکیم! (در شرکت‌های سهامی، فرد با توجه مقدار سهمش هم در سود و هم در زیان شرکت سهیم است.)

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۶)

۱۶۰- گزینهٔ «۱» *(مهدی ضیائی)*

خرید طلا برخلاف سهام‌داری با دریافت سود سالیانه منظم همراه نیست و تنها از محل تفاوت قیمت خرید و فروش می‌تواند برای خریدارش سود داشته باشد. یعنی اگر قیمت طلا در طول زمان ثابت باشد و قیمت خرید با قیمت فروش یکی باشد در عمل چیزی عاید خریدارش نمی‌شود. درحالی که سهام‌داری حتی اگر قیمت ورقهٔ سهام هم تغییر نکند با دریافت سود شرکت در هر سال همراه است و از این محل دارندگان اوراق سهام نفع می‌برند.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحهٔ ۱۵۸)

novinkonkor.com

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

کتاب‌های آبی انسانی را پیمانه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دورهٔ دوم)
۳۰ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن‌خان‌پور، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، کیارش صانعی، محمدرضا اسفندیار، آرین توسل، عرشیا مرزبان، علی رضا جعفری
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

novinkonkor.com

استعدادتحلیلی

۲۵۱- گزینهٔ «۳» *(حمید اصفهانی)*

ضرب‌المثل صورت سؤال به نسبی بودن دانش اشاره می‌کند. خرس که در این ضرب‌المثل نماد نادانی است، در جایی به‌جز میان آدمیان، به بوعلی‌سینا مانند شده است، چرا که بوعلی‌سینا نماد دانایی است. دقّت کنید پزشک‌بودن بوعلی‌سینا یا انحصارهای دیگر گزینه‌ها در صورت سؤال نیست.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینهٔ «۱» *(حمید اصفهانی)*

ضرب‌المثلی هست با این بیان که «از گیر گرگ دررفتیم، گیر کفتار افتادیم» که یعنی از چاله به چاه افتادن. متن صورت سؤال از فرار از چاه به چاله سخن می‌گوید، از ترجیح بین عقرب جرّاره و مار غاشیه.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینهٔ «۱» *(سپهر حسن‌خان‌پور)*

حروف غیر یک‌نقطه‌ای الفبای فارسی:

«ا پ ت ث چ ح د ر ژ س ش ص ط ع ق ک گ ل م و هـ ی»

پانزدهمین حرف از سمت چپ: ر

دومین حرف سمت راست پانزدهمین حرف از سمت چپ: ح

از دومین حرف سمت راست پانزدهمین حرف از سمت چپ، چهار حرف به سمت راست: پ

سمتِ چپِ کدام حرف هستیم: ا

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینهٔ «۴» *(سپهر حسن‌خان‌پور)*

الگوی «ب، پ، ث، چ، ذ...» الگوی حروفی از الفباست که شماره‌ی آن‌ها، عدد اوّل است: $2,3,5,7,11,\underline{13},\underline{17}$

پس با حروف «ز» و «ص» ادامه می‌یابد.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینهٔ «۴» *(سپهر حسن‌خان‌پور)*

مرتّب‌شده‌ی کلمات به ترتیب فرهنگ لغت (لغت‌نامه):

رادمردی ـ راهدار ـ رستگار ـ رستنی ـ رنگارنگ ـ رود ـ روزگار ـ روش ـ رهایی ـ ره‌نورد

واژه‌ای که در جایگاه ششم می‌آید، «رود» است که بی‌نقطه است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینهٔ «۱» *(سپهر حسن‌خان‌پور)*

به‌جز «نهی»، در همه‌ی کلمات حروف از چپ به راست به‌ترتیب الفباست. مثلاً در واژهٔ «مصر»، «ر» در الفبا پیش از «ص» و «ص» پیش از «م» آمده است. «نهی» چنین نیست، برعکس است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینهٔ «۳» *(فاطمه راسخ)*

دو حرف پایانی هر کلمه در هر گزینه، برعکس، دو حرف نخست کلمه‌ی بعد است:

تعاریف ـ فیل \ فیل ـ لیوان \ لیوان ـ نادرست \ نادرست ـ تساهل

گزافه ـ هفته \ هفته ـ هتّاک \ هتّاک ـ کاربرد \ کاربرد ـ درویش

اصالت ـ تلقین \ تلقین ـ نیاکان \ نیاکان ـ ناحیه \ ناحیه ـ هیاهو

در گزینه‌ی پاسخ در ترکیب « ناخدا ـ دایره » این قاعده به هم ریخته است.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینهٔ «۲» *(هادی زمانیان)*

تعداد روزهای بارش هر ابر را جداگانه محاسبه می‌کنیم:

ابر اول: $۹\times۳۰=۲۷۰$

ابر دوم: $۳\times۲۵=۷۵$

ابر سوم: $۵\times۳۰=۱۵۰$

ابر چهارم: $\frac{۲۷۰+۷۵+۱۵۰}{۳}=\frac{۴۹۵}{۳}=۱۶۵$

برای محاسبهٔ شمارنده‌ها داریم:

$$۱۶۵=۳\times۵\times۱۱\Rightarrow\begin{cases}۳\times۵=۱۵\\۳\times۱۱=۳۳\\۵\times۱۱=۵۵\end{cases}$$

واضح است که ۲۵ شمارندهٔ ۱۶۵ نیست.

(هوش ریاضی)

---

novinkonkor.com

۲۵۹- گزینهٔ «۲» *(محمدرضا اسفندیار)*

تا پیش از رسیدنِ مسافرانِ تازه، بخشی از آذوقه‌ها مصرف شده و به اندازهٔ $۳۵-۵=۳۰$ روز آذوقه برای ۶۰ نفر باقی‌مانده است. این میزان آذوقه برای ۹۰ نفر، $\frac{۶۰\times۳۰}{۹۰}=۲۰$ روز کافی خواهد بود.

(هوش ریاضی)

۲۶۰- گزینهٔ «۳» *(محمدرضا اسفندیار)*

در پنج روز اول، $۵\times۱=۵$ صندلی ساخته می‌شود. در هشت روز دوم، $۸\times\frac{۱}{۴}=۲$ صندلی ساخته می‌شود. در روزهای بعدی، در هر روز $۱+\frac{۱}{۴}=\frac{۵}{۴}$ صندلی ساخته می‌شود.

پس می‌توان تعداد روزها را چنین حساب کرد:

$$۵+۲+\frac{۵}{۴}\times x=۲۷\Rightarrow x=۲۰\times\frac{۴}{۵}=۱۶$$

$$۵+۸+۱۶=۲۹$$

(هوش ریاضی)

۲۶۱- گزینهٔ «۴» *(عرشیا مرزبان)*

اگر قیمت کالا $۱۰۰+x$ هزار تومان باشد، با تخفیف پنج درصدی به ۱۰۰ هزار تومان می‌رسد. پس داریم:

$$(۱۰۰+x)\times\frac{۹۵}{۱۰۰}=۱۰۰\Rightarrow x=(۱۰۰\times\frac{۱۰۰}{۹۵})-۱۰۰$$

$$\Rightarrow x=\frac{۱۰۰۰۰-۹۵۰۰}{۹۵}=\frac{۵۰۰}{۹۵}=\frac{۱۰۰}{۱۹}$$

پس قیمت کالا باید $۱۰۰+\frac{۱۰۰}{۱۹}=\frac{۱۹۰۰+۱۰۰}{۱۹}=\frac{۲۰۰۰}{۱۹}$ هزار تومان باشد.

(هوش ریاضی)

۲۶۲- گزینهٔ «۳» *(کیارش صانعی)*

تغییرات آب درون حوض در هر دقیقه:

$$\frac{۱}{۲۰}-\frac{۱}{۳۰}-\frac{۱}{۳۰}=\frac{۳-۲-۲}{۶۰}=-\frac{۱}{۶۰}$$

و خالی شدنِ حوض نیمه‌خالی، پس از x دقیقه:

$$\frac{۱}{۲}-x\times\frac{۱}{۶۰}=۰\Rightarrow x=۳۰$$

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینهٔ «۳» *(کیارش صانعی)*

تغییرات آب درون حوض در هر دقیقه:

$$\frac{۱}{۲۰}+\frac{۱}{۴۰}-\frac{۱}{۲۰}=\frac{۱}{۴۰}$$

و پر شدنِ حوض خالی پس از x دقیقه:

$$\frac{۱}{۴۰}\times x=۱\Rightarrow x=۴۰$$

(هوش ریاضی)

۲۶۴- گزینهٔ «۲» *(آرین توسل)*

کم‌ترین محیط زمانی حاصل می‌شود که مربع بسازیم:

$$۴\times۶=۲۴$$

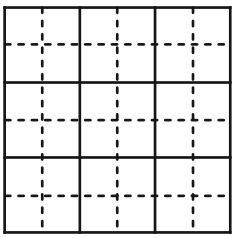

(هوش ریاضی)

۲۶۵- گزینهٔ «۲» *(آرین توسل)*

دو حالت برای اندازهٔ محیط ممکن است:

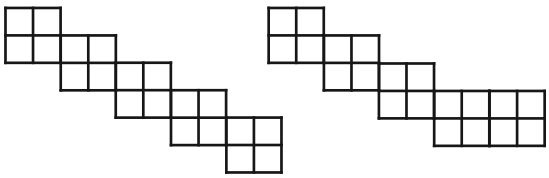

با محیط ۳۰ واحد **با محیط ۳۲ واحد**

(هوش ریاضی)

---

novinkonkor.com

۲۶۶- گزینهٔ «۳» *(حمید اصفهانی)*

کوچک‌ترین مکعب‌مستطیل مدنظر باید چهار مکعب به طول واحد در عرض، سه مکعب به طول واحد در عمق و سه مکعب به طول واحد در ارتفاع داشته باشد، یعنی $۳\times۳\times۴=۳۶$ مکعب. از این بین تنها ۹ مکعب موجود است، پس حداقل $۳۶-۹=۲۷$ مکعب دیگر لازم است.

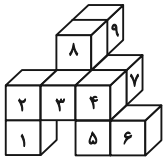

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینهٔ «۳» *(حمید اصفهانی)*

از شکل گستردهٔ صورت سؤال، مکعب زیر حاصل می‌شود که قسمت‌های رنگی در آن خالی است:

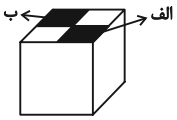

برای پر کردنِ قسمتِ «الف»، باید یکی از قطعه‌ها را به وجه‌های (۱) و یا (۲) چسباند و یا مربعِ چسبیده به وجه (۳).

برای پر کردن قسمت «ب» نیز باید یکی از قطعه‌ها را به وجه‌های (۳) و یا (۴) چسباند و یا مربع چسبیده به وجه (۱).

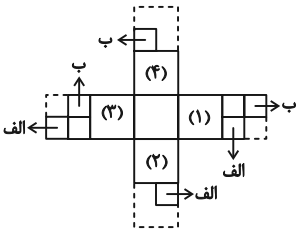

بنابراین در مجموع $۳\times۳=۹$ حالت برای خواستهٔ صورت سؤال ممکن است.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینهٔ «۴» *(علی‌رضا جعفری)*

باید مکعبی انتخاب کرد که دو وجهِ مقابل آن، طرح‌هایی مثلثی و دایره‌ای داشته باشد. همچنین از آن‌جا که نور به‌صورت مستقیم حرکت می‌کند، دایره باید از مثلث بزرگ‌تر باشد.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینهٔ «۱» *(حمید اصفهانی)*

شکل گزینهٔ «۱» باید به‌صورت زیر می‌بود تا با دیگر گزینه‌ها متفاوت نباشد:

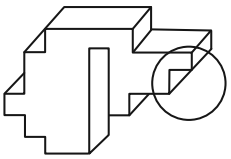

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینهٔ «۲» *(حمید اصفهانی)*

اگر شکل گزینهٔ «۲» به‌صورت زیر می‌بود، مثل دیگر گزینه‌ها می‌شد:

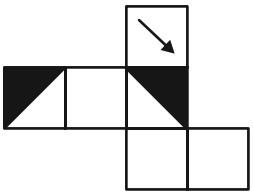

(هوش غیرکلامی)

---

novinkonkor.com

نوین کنکور

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور
در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی